

Predmet: Boban Šimšić – zločini u Višegradu

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Broj predmeta: X-KRŽ/05/04

Optužnica broj: KT-RZ-2/05 od 28.06.2005.

Potvrđena: 28.07.2005.

Krivično delo: zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. Krivičnog zakona BiH

Tužilac: Ibro Bulić

Optuženi: Boban Šimšić

Branilac optuženog: advokat Veljko Čivša

Apelaciono veće: domaći sudija Azra Miletić, predsednica Veća međunarodni sudija, Lynghjem Finn, član Veća međunarodni sudija, Solaesa Jose Ricardo Juan de Prada, član Veća

Posmatrači: Fond za humanitarno pravo, BIRN

Pretres pred Apelacionim većem: 09.03.2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Odluka Apelacionog veća

Predsednica Veća, sudija Azra Miletić, objavila je početak obnovljenog suđenja u slučaju protiv optuženog Bobana Šimšića. Apelaciono veće je donelo odluku da na današnjem pretresu nakon čitanje optužnice obe stranke u postupku daju svoje uvodne reči, a zatim da se sasluša tonski snimak svedočenja zaštićenje svedokinje H.H., koja je svedočila u postupku pred prvostepenim većem. Za vreme preslušavanja snimka svedočenja javnost je bila isključena, radi zaštite ličnog intimnog života oštećene.

Uvodna reč tužioca

Optužnica sadrži više krivično-pravnih radnji koje se optuženom stavljaju na teret, ali zajednička karakteristika za sve radnje je progon civilnog bošnjačkog stanovništva sa područja opštine Višegrad.

Tužilačka strana će dokazima koje namerava izvesti na pretresu na nesumnjiv način dokazati krivicu optuženog. Odbrana neće moći osporiti da je u inkriminirano vreme na području opštine Višegrad postojao širok i sistematičan napad srpske vojske, policije i paravojnih formacija na civilno bošnjačko stanovništvo koji je rezultirao progonom i etničkim čišćenjem. Posledice su i fizičko naselje, tortura, silovanje, premlaćivanja, pojedinačna i masovna ubistva. Od 63% koliko je živelo bošnjačkog stanovništva pre rata u opštini Višegrad, usled ovih radnji broj je smanjen i danas tamo živi samo 13%.

Dokazaće se bitan element krivičnog dela zločina protiv čovečnosti, širok i sistematičan napad. On je već utvrđen u pravosnažnoj presudi MKTJ u postupku protiv Mitra Vasiljevića. Tužilaštvo će na osnovu odredaba Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ predložiti prihvatanje ove činjenice kao utvrđene.

Apelaciono veće će moći na osnovu preslušavanja iskaza svedoka iz prvostepenog postupka doneti objektivne zaključke, utvrditi činjenice i na osnovu toga doneti pravednu i zakonitu presudu, koja će sadržati kaznu koja odgovara krivičnoj odgovornosti optuženog i kojom će se postići cilj i svrha kažnjavanja.

Uvodna reč odbrane

Optužnica je isključivo zasnovana na lažnim iskazima svedoka. Do takvog zaključka došle su sudije prvostepenog veća i do takvog će zaključka doći i sudije Apelacionog veća nakon preslušavanja snimaka svedočenja svedoka optužbe.

Postoji standard koji je utvrdila Evropska konvencija o ljudskim pravima, a koji je proveden kroz odluke Evropskog suda za ljudska prava i kojeg se i Apelaciono veće mora pridržavati. Radi se o standardu "van svake razumne sumnje", koji proizilazi iz principa *in dubio pro reo* (u slučaju sumnje povoljnije za optuženog).

Ispitivanje zaštićene svedokinje

Za vreme ispitivanja zaštićene svedokinje javnost je bila isključena.

Pretnes pred Apelacionim većem: 13.03.2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Na današnjem ročištu bile su saslušane dve zaštićene svedokinje. Suđenje je bilo zatvoreno za javnost.

Pretnes pred Apelacionim većem: 20.03.2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Direktno ispitivanje svedoka Ahma Karišika

Svedok je rodom iz sela Kuka, opština Višegrad. Optuženog Bobana Šimšića poznaje jer su bili komšije. Svoje selo napustio je 23. avgusta 1992. godine. Naime, meštane sela su proterale komšije Srbi. Rođak optuženog Bobana Šimšića, Andrija Šimšić došao je 14. juna u selo i rekao meštanima da moraju da napuste selo. Njih je u selu bilo oko četrdesetpet i rešili su da se sklone u šumi. Žene i starci otišli su u Višegrad, kasnije su evakuisani. U selu je ostalo četiri, pet muškaraca i žena Omera Šabanovića koja im je pripremala hranu. Dana 18. juna 1992. godine je njihovo selo napadnuto. Pucnjava se začula oko deset časova. Meho Bajić, Hamda i on su se sakrili. Njegov brat Mirsad je krenuo ka vojnicima, među kojima je prepoznao Dragoljuba Papića, Čira Đurića, Andriju

i Bobana Šimšića. Mirsada su prvo tukli, a zatim izboli bajonetima i zaklali. Ostala trojica meštana, među kojima je bio i svedok, krenuli su da se sakriju i nakon 400 metara naleteli na četiri srpska vojnika među kojima su bili optuženi Boban Šimšić i njegov rođak Andrija Šimšić. Boban je stavio prst na usta pokazujući time da ćute. Počeli su bežati, Boban je zapucao za njima, ali su uspeli pobeći. Vojnici su žene terali prema Donjem Selu, ali nisu ih imaltretirali. Zapalili su kuće Alije Šabanovića, Omera Šabanovića i Alije Jundovića. Omera Karišika i Redža Šabanovića su uhvatili i vezali žicom. Srbi su „skidali muslimane sa auta“ i odvodili ih prema Drini. Boban Šimšić je uspeo da spasi Omera i Redža, tako da nisu odvedeni u logor. Bilo je tu još vojnika. Video je Miloja Joksimovića. Uspeo je da vidi kako optuženi Šimšić odvodi sedam Bošnjaka, koje je potom sa još dvojicom vojnika ubio. Ti Bošnjaci su bili komšije optuženog Šimšića. Video je ovusedmoricu kako su zagazili u Drinu, onda je zapucalo i niko od njih više se nije podigao. Kasnije su tela ovih ljudi pronađena u Slapu, na osnovu ličnih dokumenata. Meho Softić se nikada nije vratio, dok je Memo Ahmić ekshumiran. O ovim događajima je davao izjavu nakon što je izašao iz logora i kasnije u Žepi. Napomenuo je da je oko tri stotine Bošnjaka pobijeno i da bi optuženi o tome morao da zna.

Unakrsno ispitivanje svedoka Ahma Karišika

Svedok je povodom ovog događaja već davao izjave, prvu u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 07. januara 2004. godine, drugu Tužilaštvu BiH u Sarajevu 03. juna 2005. godine. Branilac optuženog Šimšića je predočio razlike koje postoje u pomenutim izjavama i izjavi koju je svedok dao na glavnom pretresu.

Danas je svedok objasnio da je sa deset metara video kako su njegovog brata izmasakrirali i izvadili mu creva. Njegovog brata je Andrija Šimšić Cane izbo nožem, a zatim ga je Đurozaklao nekom čakijom koja je bila duga oko deset santimetara. Kada je to posmatrao bio je nedaleko od banje Vilina Vlas. Posmatrao je sve što se događalo u Sasama. Taj predeo je imao boriće i bio je udaljen nekih stotinu metara. Branilac je predočio svedoku da je u policiji rekao da je kad je vojska došla u selo bio zajedno s Ibrahimom Memiševićem i Mustafom i svojim bratom Mirsadom Karišikom. Svedok je istakao da njegov brat tom prilikom nije bio s njim i dodao da su s njim bili Memiševići kad je njegov brat ubijen. On je bio u logoru godinu dana. Branilac mu je predočio da je u ranijem iskazu rekao da je Boban Šimšić imao na glavi crvenu beretku i vojnu uniformu, dok je danas izjavio da je imao plavu beretku i policijsku uniformu. Svedok je potvrdio ono što je danas rekao. Takođe, branilac je predočio svedoku da je u policiji rekao da je Šimšić skinuo bajonet i ubio njegovog brata, dok je danas rekao da Šimšić uopšte nije skidao bajonet sa puške. Svedok je ponovo napomenuo da je bio u logoru godinu dana i dodao da je tačno ovo što je danas rekao, odnosno da Šimšić nije skidao bajonet. Branilac je potom predočio svedoku da je u policiji rekao da su ih Šimšić i Karaklić prebacili u osnovnu školu «Vuk Karadžić» u Višegradu. Svedok je istakao da nikad nije bio u toj školi. Potom mu je predočeno da u iskazu iz policije piše da su srpski vojnici odveli devojke, a da je Sanida Huras silovana. Svedok je ponovo odgovorio da ne zna ništa o tome, a razlike u izjavama objašnjava time što je bio u logoru i da zbog toga gubi svest.

Branilac je potom predočio svedoku da u policiji uopšte nije pominjao da je video optuženog Šimšića i da im je rekao da ćute, a potom ga upitao zašto to nije rekao ranije. Svedok je rekao da na to ne može da odgovori i da ga je uhvatila trema. U nastavku, svedok je napomenuo da su Omer Karišik i Redža Šabanović nestali 18. juna 1992. godine, kad je i njegov brat zaklan. Branilac optuženog mu je predočio da i tu postoji razlika u odnosu na prethodne iskaze, a svedok je odgovorio da to ne može da objasni. Branilac je potom predočio svedoku da je u iskazu koji je dao u Tužilaštvu izjavio da je među Srbima koji su tog dana bili u selu prepoznao i oca optuženog Šimšića. Svedok je odgovorio da otac optuženog Šimšića nije bio tad u selu. Branilac se potom obratio svedoku rekavši da u ranijim iskazima nije pominjao optuženog Šimšića i Miloja Joksimovića. Svedok je istakao da nema živaca. Branilac je upitao svedoka da li je davao izjavu 29. oktobra 1999. godine. Tužilac je prigovorio da on ima samo pismeno izjavu, ali nema oznake organa koji je uzimao izjavu. Iz tog razloga je zatražio od Sudskog veća da onemogući korišćenje ove izjave. Branilac je odgovorio da je on tražio od Tužilaštva sve spise koje je dostavilo Tužilaštvo Haškog tribunala. U okviru tih spisa se nalazila i ova izjava svedoka. Sudsko veće je dozvolilo braniocu da koristi ovu izjavu. Branilac je potom predočio svedoku Karišiku da u izjavi iz 1999. godine uopšte nije spominjao događaj u Sasama. Svedok je istakao da je on bio očevidac ubistva sedam lica u Sasama. Branilac je priložio u sudski spis kopiju ove izjave.

Direktno ispitivanje svedokinje Hajre Kapetanović

Svedokinja je do početka oružanog sukoba u BiH živela u selu Kupusovići. Većinu stanovništva činili su Bošnjaci, ali bilo je i srpskih kuća porodica Šimšić. Optuženog Bobana Šimšića poznaje još od vremena kad je bio dečak. Komšije Srbi su puna tri meseca selo držali u opsadi. Nije bilo ni struje. Uništili su džamiju, ubijali su ljude, Hajra Dervišovića su zaklali na pragu njegove kuće. Seća se da su ih komšije, Goran, Dragan, Radoje jednog dana proterali is sela. Stanovništvo je krenulo pešice, ali ubrzo su svi utovareni u kamione i odvezeni do Vatrogasog doma u Višegradu. Bili su zatvoreni, niko nije mogao izaći. Povremeno su ulazili uniformisani muškarci, ali nije ih mogla prepoznati jer su bili maskirani, na glavi su imali čarape s izrezima oko očiju. Jedino je prepoznala Milana Lukića, jer se on nije maskirao. Lukić je izdvajao muškarce i odvodio ih. Ukupno je odvedeno 18 muškaraca, bili su to Sipet Jukčević, Emin Agić, Meho Agić, Meho Softić, Emin Softić, Husen Vilić, Mustafa Šabanović, Vujo Gluščević, Hasim Gluščević, Ifet (Isfet?) Gluščević i drugi. Jedini muškarac koji je ostao bio je Ismet Softić. Njegova žena Hana je molila Bobana da joj poštedi muža jer je dobio moždani udar. Žene su bile uzmenirene i odlučile da spremne cigarete za muškarce. Kada su to rekly Lukiću, on im je odgovorio: Ne trebaju njima cigare, imaju oni“. Nakon dva do tri dana koliko su bili zatvoreni, počeli su ih prebacivati na drugo mesto. Čula je da ih voze za Kladanj. Milan Lukić je stanovnike sela Žlijeb odvajao. Oni su odvedeni u osnovnu školu „Hasan Veletovac“. Tu je osim Lukića prepoznala izvesnog Marjana i Cveleta. U školi nije videla Bobana Šimšića. Tužilac je podsetio svedokinju da je u izjavi od 30. maja 2005. godine koju je dala Tužilaštvu BiH u Sarajevu izjavila da je videla kako Boban izdvaja devojke i odvodi ih na sprat. Svedokinja je rekla da je devojke izdvajao muškarac koji je na glavi imao čarapu, tako da ga nije mogla prepoznati. Kasnije je od Alme Havidović, koja je bila odvedena, čula da se radio o Bobanu.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Hajre Kapetanović

Odbrana nije imala pitanja za svedokinju.

Direktno ispitivanje svedoka Hamda Ahmetspahića

Svedok je rođen u selu Velji Lug u kome je živeo do 25. jula 1992. godine. Toga dana je u selo upala srpska vojska, ubijala ljude i palila kuće, pa su oni koji su preživeli morali da pobegnu. On se kretao u gradu do 10. juna 1992. godine, nakon čega je prestao. Razlog je bio taj što se nakon toga nijedan Bošnjak koji je otišao u Višegrad nije vratio. Bilo je puno takvih slučajeva, čuo je da je jedan mladić s prezimenom Velagić odveden i da se nikada nije vratio. Pre 25. jula 1992. godine nije dolazila vojska, već su dolazili pojedinci, jednom se u selu pojavio Željko Pecikoza s automatskom puškom. Nekoliko dana pre tragičnog događaja video je jednog vojnika. Kada je taj vojnik krenuo, komšinica Lenka Stanimirović mu je rekla: „Doviđenja, Bobane, vidimo se“. Nakon što su neki pripadnici „Belih orlova“ ubili Stanka Pecikozu, koji je bilo predsednik SDS-a, situacija se pogoršala i više se nije spavalo u kućama. Svedok se krio po selu zajedno sa Safetom Aljićem, dok je većina ostalih bila u šumi. Niko od njih nije imao oružje. Noć uoči napada na selo proveli su kod njegove kuće koja je bila najbliža šumi. Žene su bile u kući, a muškarci su bili pod jednim grmom. Prethodne večeri se ništa nije događalo i oni nisu osetili nikakvu opasnost. Ujutru je čuo kako Mediha Ahmetspahić preseca put i ide u šumu. Nije mogao da vidi da li žene izlaze iz kuće. Mediha je išla polako, a majka, Smaila Memišević, išla je za njom. Prošle su put oko dvadeset metara, a za njima su trčali vojnici. Nakon nekoliko minuta začula se pucnjava. Najpre se čulo „stoj“, a potom i pucanj. Reč stoj je izgovorio muškarac, a potom je odmah usledio pucanj iz automatske puške, pojedinačno jedan pucanj, a kasnije više pucnjeva. Ubrzo nakon što je čuo pucnjavu, iz njegove kuće izašle su supruga Razija, ćerka Almasa i komšinicice Latifa i Tima. Čuli su se punovo pucnji i rafali koji su pogodili Latifu i njegovu suprugu. Nije video nikoga. Potom je čuo kako se vojnik vraća i kaže: „Bobane, dvije sam ubio, jedna mi je pobjegla.“ On je sve vreme bio sa druge strane kuće. Čuo je kako ulaze u njegovu kuću, a potom je video vojnika kako ulazi u hodnik i pali kuću. Kad su izašli iz kuće video je da su to bila dvojica vojnika u SMB uniformama, ali nikoga od njih nije mogao da prepozna. Nakon toga su se pojavila četvorica vojnika koji su pustili stoku iz štala. Pucnjava je trajala između pola sata i sat vremena, a on je čuo kako je ubijena starica Sofija Aljić i kasnije Safet Aljić. Kad je pucnjava prestala, video je tela svoje supruge Razije i Latife, koja su ležala jedno preko drugog. Potom je otišao iznad sela da pronade ćerku, ali je nije pronašao odmah. Kasnije kad je čuo da komšinica Radmila zove njegovu ćerku, pronašao ju je. Ona je tražila da vidi majku, a potom su pobjegli iz sela jer su se plašili da se vojnici ne vrate u potrazi za preživelim. Ne poznaje optuženog Šimšića.

Unakrsno ispitivanje svedoka Hamda Ahmetspahića

Svedok je o ovom događaju dao izjavu Sektoru kriminalističke policije u Goraždu, kao i Tužilaštvu BiH 03.07.2005. godine. Nije video nijednog vojnika koji bi se toga jutra približavao njegovoj kući. Telo njegove supruge je bilo udaljeno oko 25 metara od kuće.

Vojnici koje je video nosili su SMB uniforme. Na glavama nisu imali kape. Nije video koji vojnik je prvi ušao u kuću. Kad je vojnik rekao: „Bobane, dvije sam ubio, jedna mi je pobjegla“, bio je na razdaljini od dvadesetak metara. Rekao je da na njegovu ženu nije pucao Boban, već onaj drugi vojnik. U grupi žena koje su izašle iz njegove kuće, video je i svoju ćerku Almasu.

Direktno ispitivanje svedokinje Ibrimuše Agić

Svedokinja je do početka ratnih sukoba u BiH živela u selu Žlijeb, opština Višegrad. Većinu stanovništva činili su Bošnjaci, ali bilo je i nekoliko srpskih kuća porodice Šimšić. Bobana Šimšića poznaje, on je bio njen komšija. Jednog dana 1992. godine, u selo je došla srpska vojska. Stanovnike sela su kamionima prebacili do Višegrada, i smestili ih u Vatrogasni dom. Bilo je zatvoreno oko 150 ljudi. Na ulazu su ljude popisivali prema prezimenima. Bio je prisutan Milan Lukić sa svojom pratnjom. Jedan visoki vojnik je rekao: „Sad ćemo da vas streljamo, moju su ženu u Goraždu razapeli vaši“. Njen muž i ona su predali sve što su imali kod sebe. Popodne, oko tri sata, odveli su muškarce. Izvodili su ih po trojicu. Bobana tada nije videla. Za vreme boravka u Vatrogasnom domu videla ga je samo jednom. Jedna žena, Fata, prišla je Bobanu i tražila da im donese hlaba, ali svedokinja nije čula šta joj je Boban odgovorio. Kasnije je došao Lukić, prišao joj i rekao da misli da nije predala sav novac koji je imala kod sebe. Udario je jako po glavi i od tog udara bila je u nesvesti ceo dan. Žene koje su bile zatvorene, vojnici su vodili svaku noć. Njena snaja Hasija, koju su odvodili svaku noć, rekla joj je da ju je jedne noći silovalo 28 vojnika. Bobana nije pominjala. Videla je kada su odvodili i druge žene, Hajru, Jasminu, Vasviju... Nikada nije videla da je u tome učestvovao Boban.

Tužilac je predočio izjavu svedokinje koju je dala Tužilaštvu BiH u Sarajevu 26. maja 2005. godine. U toj izjavi svedokinja je izjavila da je na vratima za vreme odvođenja muškaraca stajao Boban Šimšić. Svedokinja je to sada porekla i kazala da Bobana nije videla na vratima, ali je od drugih žena čula da je Boban bio u pratnji Milana Lukića prilikom odvođenja muškaraca. Tužilac je pročitao deo ranije izjave, u kojoj svedokinja navodi da je osnovnoj školi „Hasan Veletovac“, u kojoj je bila zatvorena nakon Vatrogasnog doma, svakodnevno viđala Bobana Šimšića, koji je zajedno s Mitrom Vasiljevićem birao devojčice mlađe od 13 godine i da su se nad njima seksualno izvivljavali. Svedokinja je i ovu svoju izjavu porekla, i objasnila da je za takvu priču čula, ali da to svojim očima nije videla.

Unkarsno ispitivanje svedokinje Ibrimuše Agić

Osim izjave Tužilaštvu BiH, svedokinja je izjavu dala i ženi po imenu Bakira. Nije se precizno izjasnila ko je ta žena, ali je rekla da ju je viđala na televiziji. Bakira joj je rekla da mora govoriti kao i ostale žene, u suprotnom ostaće bez penzije.

Direktno ispitivanje svedokinje Cure Glušćević

Svedokinja je do juna 1992. godine živela u selu Žlijeb. Stanovništvo sela bilo je mešovito, bilo je i Srba i Bošnjaka. Danas u njemu žive samo Srbi. Dana 17. juna 1992.

godine bošnjačke porodice su obaveštene da moraju napustiti selo. Njihove komšije, Srbi, Radoje Milićević, Goran Milićević, Spasoje Milićević, Milojica Novaković, Radojica Novaković, Cvele Novaković, Ljuba Novaković i Boban Šimšić, učestvovali su u njihovom proterivanju. Neki od njih bili su u uniformama, ali svi su imali oružje. Ljudi su pešice krenuli i stigli u mesto Obravnje. Tu su ih ukrcali u kamione i odvezli u Višegrad, u zgradu Vatrogasnog doma. Na ulasku u zgradu prepoznala je Milana i Sredoja Lukića. Sredoje je popisivao žene, Milan muškarce. U Vatrogasnom domu bili su tri dana. Za to vreme dolazili su maskirani muškarci u uniformama i od ljudi oduzimali novac. Njoj lično novac je oduzeo Mitar Vasiljević kada ju je izveo ispred zgrade. Drugog dana, 18. juna, odveli su muškarce. Rečeno je da ih vode na saslušanje, ali oni se nikada nisu vratili. Nakon pola sata pojavio se Boban Šimšić. Žene su ga molile da im pomogne, ali je on uz reč „marš“ samo odmahnuo rukom. Od muškaraca odvedeni su njen suprug, Mujo Gluščević, zatim Safet Gluščević, Hasib Gluščević, Hasan Gluščević, Meho Agić, Emin Agić, Sead Hodžić, Dželab Hodžić, Huso Bulatović, Husein Vilić, Hamed Kešmer, Ibrahim Kešmer, Savko Sućeska, Mustafa Šabanović, Adem Kozić i Avdija Muhanović. Njen suprug je ubijen, njegovo telo pronađeno je u Žepi, nakon toga je sahranjen. Trećeg dana kamionima su ponovo krenuli, u pravcu Kladnja. Jedan od kamiona se pokvario, tako da su se vratili u grad i dok su stajali ispred stanice milicije Boban Šimšić se obratio zarobljenim ljudima: „Komšije, ne da vam se izaći iz Višegrada“. Zatim su odvedeni u fiskulturnu salu osnovne škole „Hasan Velatovac“. Bilo je mnogo ljudi, oko 250 žena, dece i staraca iz više sela opštine Višegrad. Dok su bili zatvoreni često su dolazili Milan, Sredoje i Boban Šimšić. Boban je bio u policijskoj uniformi. Žene su često izvođene, a kad bi se vratile pričale bi da su silovane. Pominjale su da su ih silovali Boban Šimšić, Milan Lukić i Mitar Vasiljević. Čula je da su i neki muškarci bili fizički zlostavljani. U školi su proveli četiri dana. Nakon toga autobusima su prebačeni u Bajinu Baštu.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Cure Gluščević

Svedokinja je pre rata bila u dobrim odnosima sa Bobanom Šimšićem, bili su komšije i nije bilo nikakvih problema. O ovom događaju govorila je i ranije i dala iskaz Tužilaštvu BiH u Sarajevu, 31. maja 2005. godine. Branilac optuženog predočio je tu izjavu i razliku u odnosu na ono što je svedokinja danas izjavila. U ranijoj izjavi nije pominjala da su žene govorile da ih je silovao Boban Šimšić. Takođe, u ranijoj izjavi pomenula je da je nju iz škole izvodio Mitar Vasiljević. Svedokinja je kazala da je sa Vasiljevićem imala samo jedan kontakt, ali ne u školi, već u Vatrogasnom domu kada joj je Mitar tražio novac. Mitar je tada bio mršav muškarac, srednje visine, srednjih godina. Seća se da su u školi zajedno s njom bili zatvoreni i Ismet i Hana Softić, kao i Ibrimuša Agić i Hatidža Agić.

Direktno ispitivanje svedokinje Vasvije Gluščević ?

Svedokinja je do 17. juna 1992. godine živela u selu Žlijeb, sa suprugom i tri maloletna sina. Tog dana naoružane komšije Srbi su upadali u bošnjačke kuće tražeći muškarce. Njen suprug sa najstarijim sinom koji je tada imao četrnaest godina je već pobjegao. Borka Šimšić je uzela ključ od njene kuće i provalila unutra. Prepoznala je izvesnog Mila, Stanoja, Milomira i Gorana Milićevića. Vređali su bošnjački narod i psovali. Bili su

tu svi iz porodice Šimšić, Bobanovi otac i majka, Rosa, Nikola, Laza. Bobana tada nije videla. U blizini, u mestu Obrinje su čekali kamioni kojim je stanovništvo odvezeno do Vatrogasnog doma. Odvodili su žene na sprat te zgrade i svlačili ih kako bi im oduzeli novac i zlato. Tu je videla Milana Lukića i Mitra Vasiljevića. Osim njih bilo je još vojnika, ali nikoga nije prepoznala jer su bili maskirani, na glavama su imali ženske čarape sa prorezima za oči. Drugog dana, osamnaestog juna, odveli su muškarce, njih osamnaest, među njima i njenog sina Hasima i supruga Halima. Kasnije je saznala da su ubijeni i bačeni u reku Drinu. Tela njenog muža i sina su pronađena i sahranjena. Dok su boravili u Vatrogasnom domu, žene su silovane. Jednu ženu iz Žepe odvodili su svake noći. Svedokinja je izbegla takvu sudbinu. Nakon četiri, pet dana ponovo su krenuli kamionima. Jedan od kamiona se pokvario, pa su na ostali u Višegradu, zatvoreni u osnovnoj školi „Hasan Velatovac“. Na kraju su odveženi u Bajinu Baštu, a zatim u Makedoniju.

Svedokinja je o ovom događaju već dala izjavu u istrazi, Tužilaštvu BiH u Sarajevu 24. maja 2005. godine. U toku direktnog ispitivanja tužilac je svedokinji predočio izjave i upitao je šta je tačno. Naime, u istrazi je izjavila da je uoči dana kada su ih komšije proterale u selu videla Bobana Šimšića, dok je na današnjem glavnom pretresu tvrdila suprotno. Svedokinja je potvrdila da je optuženog videla tog dana. Takođe, u ranijoj izjavi stoji da je, dok je bila zatvorena, i ona bila žrtva silovanja. Sada je objasnila da se nije radilo o silovanju, već o fizičkom zlostavljanju.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Vasvije Glučević **Gluščević?**

Prilikom boravka u Vatrogasnom domu videla je da su tu zatvoreni i Ismet i Hamda Sofkić, Ibrumša Agić, Hajra Kapetanović i drugi, i svi oni su mogli videti ovo o čemu je svedokinja danas govorila. Branilac je pozivajući se na raniju svedokinjinu izjavu iz istrage, pitao svedokinja da li je izjavila da su 17. juna došli naoružani Srbi iz Loznice, ali da među njima nije videla Bobana Šimšića jer su svi bili maskirani. Svedokinja je ovo potvrdila.

Pretres pred Apelacionim većem: 27.03.2007. godine

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Odluka Apelacionog veća

Apelaciono veće je odlučilo da se u nastavku dokaznog postupka pregledaju tri video snimka svedočenja svedokinje Almase Ahmedspahić i video snimak svedočenja svedoka Almira Aljića, sa glavnog pretresa pred prvostepenim većem.

Direktno ispitivanje svedokinje Almase Ahmedspahić, 16.12.2005.

Sveokinja je do 25. jula 1992. godine živela sa svojim roditeljima, nedaleko od Višegrada, na desnoj obali reke Drine, u selu Velji Lug. Većina stanovništva je otišla iz sela, zbog straha od srpskih vojnika. Stanovništvo koje je ostalo u selu dane je provodilo u šumi. Noću bi silazili u selo, ali su kuće napuštali u ranim jutarnjim časovima. U noći između 25. i 26. jula 1992. godine u njenoj kući su se nalazili njena majka Razija i

komšinicu Latifa Ahmedspahić i Tima Aljić. U susjednoj kući Osmana Ahmedspahića bilo je takođe ljudi. Tog jutra pucnjava ju je probudila oko šest časova. Izašla je iz kuće da vidi o čemu se radi i videla komšinicu Medihu Ahmedspahić sa bebom kako se uputila ka šumi. Presreli su je srpski vojnici i vratili u selo i ubrzo se začula paljba iz automatskog oružja. Svedokinja je tada shvatila da mora da beži i sakrila se u obližnji malinjak. Za njom su krenule Razija i Latifa. Čula je rafalnu paljbu, a neposredno zatim i dva pojedinačna pucnja. Iz malinjaka je videla kako je protrčao jedan vojnik, prepoznala ga je, bio je to Slaviša Jovanović. Htela je najpre da ga pita šta se dešava, ali se uplašila i odustala. Čula je kada je Slaviša nekome rekao: „Bobane, ubio sam dvije, jedna mi je pobegla, božiju joj majku“! Videla je Bobana Šimšića, na koga je pokazala rukom u sudnici, kako nosi automatsku pušku u jednoj i neku zelenu tečnost u drugoj ruci. Ušao je u njenu kuću i nakon par minuta kuća je planula. Njih dvojica kreću dalje ka selu. Dolaze do kuće Safeta Aljića i nju su upalili. Videla je na kratko Medihu sa bebom, Medihinu majku i Mušu Sućesku. Ubrzo se čuje rafal i ona pretpostavlja da su i one ubijene. Čula je jauke Safeta Aljića. Sama, svedokinja odlazi u šumu i shvata da su srpski vojnici tu proveli noć i spremali se da napadnu selo. Nakon jednog sata vraća se u selo, u svoju kuću. Kako je bila bosa, tu uzima majčine čizme i penje se na brdo odakle se vide srpske kuće. Tu je primetila ljude. Krenula je ka njima i srela Lenku Stanimirović koja joj je rekla da pravi kolače jer je prošlo četrdeset dana od kada je Stanko Pecikoza ubijen. Stanko Pecikoza je bio ugledan čovek, Srbin, koji je štitio bošnjačke porodice i koga su zbog toga srpski vojnici ubili. Ubrzo je došla do kuće Budimira Pecikoze koji joj savetuje da se probije do Jelašaca i da se tamo javi njegovom sestriću koji će je dalje prevesti do Bajine Bašte. Kad stigne u Srbiju, nikome ne sme da govori da je muslimanka, već da koristi ime Jasna Pecikoza. Kada je svedokinja krenula, naišla je Radmila Stanimirović koja počinje glasno da je doziva. To je svedokinju uplašilo i rešila je da se sakrije u kukuružištu. Dozivanje je čuo njen otac, koji se skrivao u blizini. Video je gde se ona sakrila. Krenuo je ka njoj i ubrzo su se sreli i rešili da se vrate do kuće kako bi uzeli nešto novca i zlata. Kada su stigli, u blizini kuće je videla mrtvu majku i Latifu. Imale se rane po nogama od rafala i po jednu ulaznu ranu na slepoočnici. Nakon toga su ona i otac pobegli u šumu i tamo pronašli još ljudi koji su preživeli.

Poznaje optuženog. Kako je Višegrad mali grad, viđala ga je često. Poslednji put, pre kritičnog događaja, videla ga je u februaru 1992. godine. Tada su u gradu već postojale barikade na kojima su se legitimisali ljudi. Jednog dana, kada se sa bratovim prijateljem vraćala kući, videla je na barikadi Bobana Šimšića i kako ga je poznavala nije se bojala. Htela je da mu da ličnu kartu, ali joj je prijatelj rekao: „Ćuti, znaš li ti ko je to, to je Boban Šimšić!“

Unakrsno ispitivanje svedokinje Almase Ahmedspahić

Svedokinja je o ovom događaju dva puta davala izjave. Prvu je dala Sektoru kriminalističke policije u Goraždu, 01. februara 2005. godine, a drugu Tužilaštvu BiH u Sarajevu 31. maja 2005. godine. Odbrana je pročitila delove tih izjava i ukazala na razlike u odnosu na ono što je svedokinja danas govorila prilikom unakrsnog ispitivanja. U svojim ranijim izjavama svedokinja je izjavila da je pored tela svoje majke Razije videla tela Latife Ahmedspahić i Time Aljić. Danas je izjavila da je videla samo dva tela, Razijino i Latifino. Svedokinja je to objasnila greškom u kucanju, tako da je u zapisnik

umesto njenih reči „videla sam njih dvije“ uneto „telo Latife i Time“, i izjavljuje da je tačno ovo što je danas izjavila. Odbrana je predočila i razliku u opisivanju razdaljine sa koje je videla vojnika, ranije je izjavila da je to bilo oko sto metara, a sada oko dvadeset metara. Svedokinja je potvrdila ono što je danas izjavila. Videla je vojnika, Slavišu Jovanovića i čula rafal, ali nije videla kada je pucao. Boban Šimšić i Slaviša Jovanović bili su obučeni u maslinaste uniforme, nisu nosili kape, imali su automatske puške. Slaviša je imao svetlosmeđu kosu i bio je visok oko stošezdeset, stosedamdeset centimetara.

Direktno ispitivanje svedokinje Almase Ahmedspahić, 23.03.2006.

Bratov prijatelj s kojim se jednom prilikom vraćala kući i tom prilikom videla na barikadi Bobana Šimšića, zove se Slaviša Đurić i živi u Višegradu. Osim dve izjave koje su pomenute prilikom prethodnog svedočenja svedokinje, svedokinja je dala još jednu u maju 2005. godine prilikom ekshumacije meštana u selu Velji Lug. Tom prilikom je vršena i ekshumacija i identifikacija njene majke Razije. Prilikom kratkog informativnog razgovora, o čemu je sačinjena službena beleška sa datumom 06.06.2005. godine, opisala je šta se dešavalo u selu 25.07.1992. godine. Tom prilikom nijednom nije spomenula ime Bobana Šimšića. Branilac optuženog Šimšića tražio je objašnjenje. Svedokinja je izjavila da je tada bila jako potresena i da svoju izjavu nije ni pročitala ni potpisala, tako da ne stoji iza nje.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Almase Ahmedspahić

Tužilac se protivi načinu na koji odbrana ispituje svedokinju. Istakao je da ukoliko ona nije u stanju da odgovori na pojedina pitanja, ne treba vršiti pritisak. Tužilac nema pitanja za svedokinju.

Suočavanje svedokinje Almase Ahmedspahić i svedoka Slaviše Jovanovića, 12.06.2006. godine

Izjava Almase Ahmedspahić

Svedokinja poznaje Slavišu Jovanovića. Dana 25. jula 1992. godine videla ga je u svom selu Velji Lug. Kada je probudila pucnjava, izašla je iz kuće i sakrila se. Slaviša je ubrzo protrčao u blizini nje. Čula je pucanj i kako se Slaviša obraća Bobanu rečima da je ubio dve žene, ali mu je jedna pobegla. Zatim je videla kako se udaljavaju od njene kuće i idu putem prema selu. Ubrzo se čula pucnjava, a zatim je celo selo počelo da gori. Vojnici su stoku puštali, a ljude ubijali.

Izjava Slaviše Jovanovića

Svedok je izjavio da saoseća s bolom svedokinje, ali da ona ne govori istinu. Tog kritičnog dana on nije bio u selu Velji Lug. U to vreme on nije mogao da protrči pored nje, jer tada čak nije mogao da hoda.

Direktno ispitivanje svedoka Almira Aljića

Svedok je do početka rata živeo u selu Velji Lug. U selu je bilo i bošnjačkih i srpskih kuća. U svojoj kući živeo je sa roditeljima, bakom, bratom i sestrom. Iako su okolna sela često spaljivana, selo Velji Lug srpski vojnici nisu dirali. Razlog tome je bio Stanko Pecikoza, koji je štiti stanovnike ovog sela. Nakon njegovog ubistva, srpski vojnici su 25. jula 1992. godine napali selo, ubili civile i spalili kuće. Tog jutra, svedok je ispred kuće porodice Ahmedspahić spavao zajedno s Hamdom i Salimom. Žene su bile u kući. Kada su vojnici upali, Hamdo i Selim su pokušali da ga probude, ali kako nisu uspjeli, pobjegli su. Kada se svedok probudio prvo što je video bila su tri srpska vojnika, među njima prepoznao je Rada Lukića. Rade ga je pitao gde mu je brat, a zatim je tražio gorivo. Gorivo se nalazilo u garaži, ali kako je ona bila zaključana, svedok je ušao u kuću da uzme ključ i to iskoristio da pobjegne sa zadnje strane kuće. Rade je primetio da beži i zapucao za njim. Pobjegao je iza nekih kuća i u jednoj njivi zatekao jednu ženu s detetom. Rekla mu je da je njegov otac prošao tuda malo pre njega i on je krenuo u pravcu u kojem je žena pokazala. Čuo je da je Rade rekao: „Požuri, Bobane, ovog moram uhvatiti živa“, misleći ne svedokovog oca. Čuo je kada su vojnici uspjeli da zarobe njegovog oca. Dok su ga vodili, jedna žena je molila Bobana da pusti zarobljenog čoveka, jer je to jedan dobar čovek, njen komšija. Boban joj je zapretio da ćuti ili će ih oboje ubiti. Jedan od vojnika sumnjao je da se muškarci kriju u kukuružištu i naredio da se puca u tom pravcu. Svedok je zbog toga morao da pobjegne sa tog mesta. Vojnici su ušli u selo i ubrzo ga zapalili. Svedok je krenuo prema šumi, ali je na pola puta čuo pucnjavu. Popodne, kada je proveravao da li je neko živ u selu, pronašao je četiri ženska leša. Bile su to Metiha Ahmedspahić, njena majka, njena rođaka i njena devetomesečna beba. Na drugom mestu pronašao je tela Razije i Latife Ahmedspahić. U blizini jedne kuće koja nije bila spaljena, video je svoju majku. Zajedno su otišli u šumu. Svog oca nije pronašao, sve dok nije ekshumiran i identifikovan. Nikada nije pronašao ni svoju babu Sofiju Aljić, koja je u to vreme imala oko 85 godina. S njegovom babom bila je još jedna žena iz Bostilje, takođe nikada nije pronađena. Ime Bobana Šimšića tog dana čuo je dva puta. O kom Bobanu se radilo, ne zna. Optuženog Bobana Šimšića ne poznaje i ne zna da li je on taj Boban kome se obraćao Rade Lukić.

Unakrsno ispitivanje svedoka Almira Aljića

Svedok je o ovom događaju davao izjave dva puta. Prvu izjavu dao je Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 01. februara 2005. godine. Drugu izjavu dao je Tužilaštvu BiH u Sarajevu 27. maja 2005. godine. Odbrana je predočila razlike između tih izjava i onoga što je svedok izjavio na današnjem glavnom pretresu. Glavna razlika je u tome, što ime Bobana ranije nije pominjao, dok je danas izjavio da je to ime u selu čuo dva puta. Svedok ne može da objasni usled čega je došlo do razlike u izjavama. Tog dana video je Rada Lukića i čoveka koga je on oslovljavao sa Bobane u maskirnim, šarenim uniformama, imali su kape na glavi i brade. Rada je prepoznao jer ga je poznavao od ranije, dok ovog drugog čoveka nije poznavao i ne bi ga mogao prepoznati. Iako ne poznaje Slavišu Jovanovića, čuo je priče da je i on učestvovao u napadu na selo.

Pretres pred Apelacionim većem: 12.04.2007. godine

Direktno ispitivanje svedoka Salema Ahmetpahića

Svedok je do početka rata, tačnije do 25. jula 1992. godine, živeo sa roditeljima i suprugom u selu Velji Lug, opština Višegrad. Iako su okolna sela bila prazna jer je bošnjačko stanovništvo napustilo svoje kuće iz straha, meštani sela Velji Lug su ostali u svom selu jer su uživali zaštitu komšije Stanka Pecikoze. Zaštita je trajala sve dok Stanko nije ubijen. Dana 25. jula 1992. godine selo je napala vojska. Svedoka su tog jutra probudili povici “stoj”. Nalazio se u kući s Almirom Aljićem i Hamdom Ahmetpahić. Došao je Meho Ahmetpahić i rekao nam da moramo da ustanemo. Kada je svedok video naoružane vojnike kako idu za jednom ženom, krenuo je da beži u pravcu kuće Osmana Ahmetpahića. Ubrzo je čuo rafalnu pucnjavu i vrisak ranjenih žena. Nastavio je da beži i sakrio se. Video je da dolaze dvojica vojnika. Iz Osmanove kuće su uzeli televizor. Tuda su protičala još dvojica i jedan je rekao “ovoga moramo uhvatiti, balijsku mu majku”. Iako nije video, siguran je da je čuo da je komšinica Radmila Stanimirović rekla: “Bobane, šta to radite?!” Na to je jedan muškarac odgovorio: “Ćuti, dok i tebe nisam ubio.” Tada nije znao ko je pomenuti Boban, jer ni jednog Bobana nije znao. Komšinica Tima Aljić mu je rekala da su joj muža Safeta vojnici batinali i pitali gde su se ostali sakrili. Na kraju su ga ubili. Nakon što su upucali Safeta, otišli su u pravcu zaseoka koji se zove Avdići i uz put su pucali. Svedok je rešio da se tada vrati u selo. Vraćajući se video je mrtva tela Razije Ahmetpahić i Latife Ahmetpahić. Krenuo je dalje i pronašao tela ubijene Medihe Ahmetpahić i njene devetomesečne bebe, Medihine majke i Fate Sućeske. Kasnije mu je Almasa Ajmetpahić pričala da je čula jednog vojnika da kaže: “Bobane, dvije sam ubijo, jedna mi je pobegla”. To se odnosilo na ubijenu Raziju, Almasinu majku i Latifu. Kasnije je saznao da je Boban Šimšić bio pripadnik paravojne formacije “Garavi sokak” kojom je rukovodio Milan Lukić. Oni su učinili najveća zlodela u Višegradu. Tog dana, 25. jula zapaljeno je celo selo. Ni pre tog dana, kao ni tog dana u selu niko od meštana nije bio naoružan.

Unakrsno ispitivanje svedoka Salema Ahmetpahića

Svedok je ranije davao izjave povodom ovog događaja, 01. januara 2005. godine u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu i 27. maja 2005. godine u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. U izjavi datoj Tužilaštvu BiH rekao je da se događaj odigrao 27. jula 1992. godine, dok je na glavnom pretresu govorio o datumu 25. jul 1992. godine. Na insistiranje branioca da objasni razliku, svedok je ponovio da se radilo o datumu 25. jul i da je do greške došlo jer se zbunio kada je davao raniju izjavu. Kad je napad okončan otišao je u šumu. Iz šume je njih sedmoro preživelih otišlo do pravoslavnog groblja, gde su sačekali mrak, prešli Drinu i otišli na slobodnu teritoriju.

Direktno ispitivanje svedoka Ibra Memića

Svedok je do početka rata živeo u selu Dubovo, u blizini Višegradske banje. U junu 1992. godine kuća mu je izgorela, zapalili su je “četnici”. Do 10. juna 1992. godine čitavo selo je zapaljeno, a meštani su 12. juna evakuisani. Nekoliko muškaraca, njih pet, šest imali su

nešto oružja, lovačku pušku, pištolj... Pre evakuacije, oko 10. maja oružje je oduzeto svima. Iako nisu vođene borbe, povremeno se pucalo. Nakon što je oružje oduzeto, rečeno im je da moraju da napuste selo, jer više nije bezbedno. Morali su da krenu jedne večeri po kiši, a trebalo je ići pešice do Višegrada. Nisu želeli da napuste svoje kuće. Nakon što su komšije otišle u Višegrad, on je otišao u Gostilju. I tu je dobio naređenje da ode u Višegrad. Dobio je nekakvu potvrdu od vojske da je "zaštićen". Bilo je tu puno ljudi. Ljudi koji su se s njim nalazili u Gostilji odvezeni su u Višegrad sa četiri kamiona. Odvezli su ih do škole "Hasan Veletovac" koja se nalazila u Višegradu, u novom naselju. Tu su ih smestili u fiskulturnu salu. Bilo je oko dve stotine ljudi. Prvog dana ljudi su bili mirni i niko ih nije maltretirao, mada je već prvi dan trojica muškaraca je odvedena. To su bili Ismet Bulatović, Enis Smajić i Šemso Poljo. Odveli su ih vojnici ili policajci. Iz fiskulturne sale se nije moglo izaći osim do toaleta. Prvog dana uveče u salu su ušli Milan i Sredoje Lukić. Svedok ih nije poznao, ali Milan se predstavio, to je radio često gde god bi došao. Tražio je novac i pretio pištoljem da će pucati ako novac ne dobije. Svi su morali dati koliko su novca imali kod sebe. U fiskulturnoj sali ostali su desetak dana. Ipak, nakon dva dana ljudima je rečeno da će ih vratiti jer ni jedan konvoj ne želi da ih prihvati. Oni koji nisu želeli da pođu mogli su ostati. Tima Šabanović se odvojila sa svojom snahom i ćerkama i drugim ženama i rekla da želi ići u Bikavac. U toj grupi koja se izdvojila bio je svedokov zet. Ostale ljude potovarili su ih u dva kamiona. Trebalo je da ih odvezu u Gostilju ali odvezli su ih u Sase, mesto udaljeno dva kilometara od Višegrada. Tu su im saopštili da "nema dalje". Dvojica vojnika su iz kamiona izvukli sina Mustafe Smajića, njegov nadimak bio je Raša, i Naila Ramića. U blizini kamiona bio je Miloje Joksimović koji je rekao da je Nail njegov dobar radnik i vojnici su ga ostavili u kamionu i kasnije vratili u fiskulturnu salu. Od tog dana, kad su opet vraćeni u salu, počelo je maltretiranje. Svedoka je najviše tukao Mitar Vasiljević. Bili su tu i Milan i Sredoje Lukić, bilo je još vojnika. Tukli su mnogo i Mustafu Šabanovića i Naila Ramića. Tukli su ih nogama i pesnicama. Jednog dana vojnici su svedoku rekli da izbroji koliko je zatvorenih ljudi. Bilo ih je 120. Primetio je da su vojnici pili i znao je da će se desiti nešto loše. Odveli su ga na ispitivanje, a takođe i Ibru Šabanovića. Ibru su maltretirali i pitali zna li se prekrstiti. Kada su svedoka vratili u salu žene su ga sakrile torbama i ćebadima. Zatim je u sali nestalo struje. Pojavili su se vojnici koji su tražili još muškaraca. Kasnije su ljudi videli da je Ibro zaklan. Neko je uspeo da razbije staklena vrata i ljudi su počeli bežati. Neki su nestali, Jusufu Poljo, njegovoj ženi i Mehmedu Bajramoviću se gubi svaki trag. Što se tiče optuženog, svedok je čuo za Bobana Šimšića, ali ga lično ne poznaje i nikada ga nije video. Za vreme rata je čuo da se pominje izvesni Boban, ali ne zna šta je on u ratu radio.

Unakrsno ispitivanje svedoka Ibra Memića

Svedok je povodom ovog događaja dao izjavu 21. juna 2005. godine u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. U toj izjavi je kazao da je video da je Ibro bio zaklan. Sada kaže da je to čuo ali da to nije mogao da vidi jer je bio zatrpan torbama u sali. U ranijoj izjavi je rekao da o Bobanu Šimšiću nije čuo ništa loše, a sada da je o njegovom imenu čuo ali da ne zna šta je on radio za vreme rata.

Direktno ispitivanje svedokinje Fehime Čekić

Svedokinja je svoje selo Veliku Gostilju, koje se nalazi pored Višegrada, napustila 24. juna 1992. godine. Tog dana došli su vojnici među kojima je bio Miloje Joksimović. Naredili su im da odu iz sela. Nakon toga su ih uterali u kamione i prebacili ih u osnovnu školu u Višegradu. Smestili su ih u fiskulturnu salu. Tamo je bilo oko 180 zatvorenih ljudi. Morali su da daju sav novac i nakit koji su imali. Prve noći izveli su više žena. Među izvedenim ženama bila je i ona. Narednog dana ljudi su opet bili izvedeni, trebalo je da budu prebačeni negde ali kamion se pokvario pa su ponovo vraćeni u salu. Tom prilikom su odveli neke muškarce, dok je izdvojenog Naila Ramića uspeo da spasi Miloje Joksimović. Tada nije znala ko je optuženi Boban Šimšić. Po prvi put je čula njegovo ime kad je došao u školu 26. juna 1992. godine. Tada je čula da je optuženi pretukao matičara Muhameda Čupojevića, koji je kasnije odveden na reku i ubijen. Dok je bila zatvorena u sali često je viđala optuženog Šimšića koji je dolazio sa svojim kolegama i tukao zatvorenike. Jednom je pretučena i jedan žena, ali u tome nije učestvovao optuženi Šimšić. Svedokinja je o ovom događaju već dala izjavu u Tužilaštvu BiH u Sarajevu 26. maja 2005. godine. U toj izjavi je napomenula da je u tom zatvoru primetila jednog momka za koga su drugi zatočenici rekli: „Ovo je Boban Šimšić. On će nas čuvati.“ Svedokinja je ponovila da je to čula. U istom iskazu je rekla da nju niko nije zlostavljao, a da su optuženi Šimšić i drugi vojnici koji su dolazili često zlostavljali muškarce.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Fehime Čekić

Tokom njenog boravka u školi dolazila je stalno „ista ekipa“ koja je tukla muškarce. U toj grupi ona nije poznavala nikog jer od straha nije ni smela da gleda ko su ti vojnici.

Direktno ispitivanje svedokinje Sajme Šabanović

Svedokinja je do 23. juna 1992. godine živela u selu Gostilja. Tada su u selo ušli srpski vojnici, među kojim su bili Miloje Joksimović i Mikan Ilić. Oni su pozivali sve Bošnjake da izađu iz kuća i razgovarali s Alijom Mukićem, kome su rekli da će sve biti u redu. Svi Bošnjaci iz sela, njih oko 150, potom su sa četiri kamiona prebačeni u osnovnu školu u Višegrad. Ona je čula da je to osnovna škola „Hasan Veletovac.“ Tamo su ih smestili u fiskulturnu salu, gde su proveli deset dana. Nisu imali dovoljno hrane, a spavali su na podu. Na vratima sale bilo je stražara, tako da nisu mogli da napuste salu. Prve večeri, nakon što su se smestili, prišao im je jedan mladić u policijskoj uniformi i razgovarao s Nailom Ramićem. Nail joj je kasnije rekao da je to bio Boban Šimšić. Šimšić je često dolazio u školu i puštao unutra Milana Lukića, koji je tukao i maltretirao zatočenike. Milana Lukića do tada nije poznavala, ali se on predstavio i tako je saznala ko je taj čovek. Milan je došao prve noći u školu zajedno sa Sredojem Lukićem i još nekim licima. Tom prilikom im je Lukić, koji je imao pištolj, rekao da ustanu i krenu na pretres. Odvojili su muškarce od žena i potom počeli da im oduzimaju novac i nakit. Ona je dala svoje minduše. Za to vreme optuženi Šimšić je tad bio na straži. Sa njom u školi bili su njena svekrva, otac, ćerka, koja je imala 16 godina i sin, koji je imao 12 godina. Ona je svoju ćerku krila, pošto su vojnici dolazili i izvodili devojke iz sale. Među tim vojnicima bili su Milan Lukić i optuženi Šimšić, koji je jednom izveo dve devojke „da skuvaju kafu.“ One su se vratile posle dva, tri sata, ali niko se nije usudio da ih pita šta im se desilo.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Sajme Šabanović

Svedokinja je o ovom događaju već svedočila i dala izjave u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 19. novembra 2003. godine i u Tužilaštva BiH u Sarajevu 25. maja 2005. godine. Prilikom opisivanja optuženog u ranijoj izjavi rekla da je on imao čičkavu kosu, a sada je to objasnila i rekla da je optuženi u to vreme imao prirodno kovrdžavu kosu. U školu su stigli između 14 i 15 časova. Ona je tog dana videla optuženog Šimšića predveče. Te prve noći su im oduzeti novac i nakit. Sredoje Lukić je oduzimao novac, dok je Milan Lukić držao pištolj i pazio na razdvajanje muškaraca od žena. Muškarce su veoma često tukli, a ona zna da je u tome učestvovao Milan Lukić. Druge noći su upalili svetlo u sali i prozvali Ibra Šabanovića. On je izašao iz sale i više se nije vratio. Tom prilikom je više zatvorenika uspelo da pobegne iz škole kroz razbijeni prozor na sali.

Direktno ispitivanje svedokinje Rasmire Bulatović

Svedokinja je do proleća 1992. godine živela u selu Drulje, opština Višegrad. Optuženog Šimšića poznaje jer je on bio njen komšija. Jednog dana grupa "četnika" je izvela nju, njenog supruga Ismeta i dvoje njihove maloletne dece ispred kuće i pretila im da će ih streljati. Iako nije sigurna pretpostavlja da je u tog grupi bio i Boban Šimšić. To je bila grupa maskiranih, uniformisanih i naoružanih lica. Videla je da su se sastanci ove grupe održavali kod optuženog Šimšića. Nakon pretnje da će ih ubiti, sa svojom porodicom je pobjegla prema Maloj Gostinji. Tamo ih je u šumi zarobila grupa vojnika i odvela ih prema Prelovu. Na kraju su ih iz Prelova prebacili u Višegrad, u školu „Hasan Veletovac“. U školi je bilo zatvoreno oko 300 civila. Optuženi Šimšić je dolazio u školu svake večeri. Prve večeri kad su tek stigli u školu rekao im je: „Prvo ćemo likvidirati uši pa ćemo onda gnjide“. O svim detaljima nije govorila prilikom davanja svoje prve izjave Sektoru kriminalističke policije u Goraždu jer ju je bilo strah. Jedini korektan vojnik bio je izvesni Žarko.

Iste večeri, optuženi je zajedno s izvesnim Cvijevićem odveo iz škole njenog supruga Ismeta, Šemsu Polja i još jednog muškarca. Vodeći ih optuženi je rekao da ih vodi na razmenu, ali od tada se njenom suprugu gubi svaki trag. Svim ženama koje su bile zatvorene u školi optuženi Šimšić, Milan Lukić i Sredoje Lukić oduzeli su novac i nakit. Njenu sestru Fatimu su pretukli nogama pošto nije imala novca. Maltretiranje je išlo toliko daleko da su jednom prilikom naterali muškarce da jedni druge udaraju drvenim štapovima i ukoliko im ne bi potekla krv, optuženi Šimšić je uzimao štap i udarao ih da im pokaže kako to treba da rade. Jedne večeri su prozvali Ibru Šabanovića i zatim ga ubili tako što su ga u fiskulturnoj sali vezali za koš, odsekli mu glavu i potom je bacili među zatvorenike. Krvi je bilo svuda po zidovima. U sali su tada bili optuženi Šimšić i Milan Lukić koji je na sebi imao kecelju „kao mesar“ i veliki nož u rukama. Nastala je panika, neko je razbio staklo na jednom prozoru i neki od zatvorenika su tada pobjegli. Od njihovih zlodela nisu uspele da se spasu ni žene. Optuženi Šimšić i Milan Lukić izvodili devojke iz fiskulturne sale i silovali ih. Imali su velike noževe, kojima su devojkaama kidali minduše sa ušiju. Kako su odvodili samo lepe devojke, one su same sebe grebale po licu ili bi ih majke sakrivala. Optuženi Šimšić je njenog sina Ibrahima,

koji je tad imao sedam godina, jedne večeri odveo i vratio ga nakon sat vremena. Sin joj je ispričao da su ga ispitivali o tome gde se nalaze „Zelene beretke.“

Unakrsno ispitivanje svedokinje Rasmire Bulatović

Svedokinja je o ovom događaju ranije davala izjave u Sektoru kriminalističke policije u Gorazdu 5. maja 2004. godine i u Tužilaštvu BiH u Sarajevu 24. maja 2005. godine. Branilac je svedokinji predočio njene ranije izjave i ukazao na razlike u odnosu na ono što je izjavila na glavnom pretresu, tražeći od nje objašnjenje. Svedokinja je u izjavi od 5. maja 2004. godine kazala da je i ona bila u grupi ljudi koji su uspeli da pobegnu kroz prozor prema Rodić Brdu, gde su ih sutradan pronašli vojnici i potom ih vratili u školu. Sada je potvrdila ono što je rekla danas, a to je da ona nije bila u toj grupi. U ranijoj izjavi stoji da je njenu sestru Fatimu tukao nepoznati vojnik. Sada je izjavila da je to bio Boban Šimšić, i ovu činjenicu je potvrdila jer ga je prepoznala. Takođe, ranije je izjavila da nije mogla da prepozna ljude koji su ubili Ibru Šabanovića, dok je danas izjavila suprotno. Isto tako, ranije je rekla da nije mogla da prepozna ni ljude koji su odabirali i izvodili mlade devojkke. Svedokinja je potvrdila sve što je iznela na današnjem glavnom pretresu, a razlike je objasnila time što je prilikom davanja ranijih izjava bila jako uplašena. Branilac je zatim predočio svedokinji razlike između njenog i iskaza drugih svedoka. Ona je istakla da je među vojnicima koji su ih uhapsili u šumi, a potom odveli u školu, bio i optuženi Šimšić. Ipak, svedok Nail Ramić koji je uhapšen zajedno sa svedokinjom, uopšte ne spominje optuženog Šimšića u toj situaciji. Druga izjava koju je branilac predočio svedokinji je da je Naila Ahmetagić u svom iskazu istakla da je optuženi Šimšić nikad nije izvodio iz fiskulturne sale. Sa druge strane, svedokinja je rekla da je među devojkama koje je optuženi Šimšić izveo da bi bile silovane bila i njena sestričina Naila Ahmetagić. Svedokinja je istakla da je sigurna da je optuženi Šimšić bio među vojnicima koji su ih uhapsili u šumi, a što se tiče silovanja njene sestričine objasnila je da nije tvrdila da je optuženi Šimšić nju silovao, već da je bio prisutan kad je odvedena.

Pretnes pred Apelacionim većem: 13.04.2007. godina

Izveštaj: Mirajana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Odluka Apelacionog veća

Apelaciono veće je odlučilo da u nastavku dokaznog postupka presluša tonski zapis direktnog ispitivanja svedoka Naila Ramića od 13.10.2005. godine i pregleda video snimak unakrsnog ispitivanja svedoka Naila Ramića od 18.01.2006. godine, sa glavnog pretresa održanog pred prvostepenim većem.

Direktno ispitivanje svedoka Naila Ramića

Svedok je do početka rata živeo u selu Žlijeb, opština Višegrad. Optuženog Bobana Šimšića poznaje, nekada su bili komšije i bili su u dobrim odnosima. Za vreme rata viđao je optuženog u selu, polovinom februara 1992. godine Šimšić je došao kući u policijskoj uniformi. Dolazio je i kasnije, početkom marta sa grupom uniformisanih ljudi. Raspoređivao ih je i naređivao im da pucaju na svedokovu kuću. Maltretirao ga je i rekao

mu da ne sme napustiti selo sve dok ga njegova grupa ne raseli. Često su ga i tukli. Polovinom aprila svedok je pobjegao u šumu. U šumi je ostao do polovine jula, kada ga je grupa vojnika uhapsila i odvezla u osnovnu školu "Hasan Veletovac" koja se nalazila u Višegradu. Meštani okolnih sela su bili proterani. U tom proterivanju učestvovao je i Boban Šimšić. Jednog dana je od grupe izbeglih ljudi koji su krenuli u pravcu Žepe čuo da mora i on da beži jer se Šimšić raspituje za njega. Kada su ga uhvatili i odvezli u školu jedan vojnik mu je na ulazu u fiskulturnu salu rekao: "Nek ti je sretno, Naile, šta god ti se noćas dogodi kriv ti je Boban Šimšić". U školi je bilo puno zatvorenih ljudi, oko dve stotine, muškaraca, žena i dece. Od njih je čuo da je Boban zadužen da ih čuva i da je on glavni među vojnicima. Uslovi u kojima su se nalazili bili su loši, hrane nije bilo, dobijali su samo vodu. Vonici su dolazili i premlaćivali zatvorene ljude. To se uvek dešavalo kada je na dužnosti bio Šimšić. Jedne večeri izveli su šestoricu muškaraca u jedan mračan hodnik. Upalili su baklje da ih ne bi mogli prepoznati. Vojnici su počeli da tuku mušarce dok se ljudi nisu onesvestili. U tom batinanju, svedok je prepoznao glas Bobana Šimšića koji mu je rekao: "Došao si, Naile, gdje treba, ja sam ti sad bog i batina". Neki su umrli od tih batina. Nakon toga, jednog dana svedok je molio optuženog da ga spase, na šta se optuženi samo osmehnuo. Jedan od načina maltretiranja bio je da svedoka postavljaju da stoji ispod koša dok bi vojnici igrali košarku. Svaki put kada bi promašili koš gađali bi njega u glavu, ti udarci bili su toliko snažni da bi se on na kraju od njih onesvestio. Desilo se i to da su jednom prilikom izveli desetak muškaraca i poređavši ih u krug zahtevali da jedan drugoga udaraju po glavi. Za to vreme su ženama naredili da sakupe novac i da ga predaju. Taj novac uzeo je Milan Lukić. Ni žene nisu bile pošteđene, odvodili su ih i kasnije vraćali u vrlo lošem fizičkom stanju. Bile su seksualno zlostavljane. Kada se to dešavalo na dužnosti je bio Boban Šimšić. To se nije dešavalo kad je na dužnosti bio Goran Miličević. On nije dozvoljavao da iko od zatvorenih ljudi bude izveden ili maltretiran. Svedok je nakon svega što je preživeo želeo da se vrati u svoje selo, ali mu je jedan od komšija Šimšića rekao: "Šta ćeš ti ovdje, Naile, ovdje tebi mjesta nema". Zbog toga i dalje živi u Sarajevu.

Unakrsno ispitivanje svedoka Naila Ramića

Svedok je povodom ovog događaja ranije davao izjave, i to 27. januara 2004. godine u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu i 26. maja 2005. u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. Okolnosti koje su dovele do toga da da izjavu u Goraždu 2004. godine su te da je ljudima iz nekog udruženja bilo poznato šta je preživeo pa je su ga zamolili da o tome i svedoči. U izjavi datoj u Tužilaštvu rekao je da je otac dvoje dece. Sada, na glavnom pretresu je rekao da ima dvoje preživjele dece, ali da je imao i sina koji je ubijen u blizini njihove kuće. Na njegovoj sahrani bio je prisutan i jedan Srbin, Nikola Šimšić. Što se Srba tiče, posle rata sretao je Miloja Joksimovića, Stanimira Šimšića i Andriju Šimšića. Za vreme rata, iako su ga premlaćivali dok je još boravio u selu, to nije smeo nikome da prijavi. Kada ga je u šumi uhvatila grupa vojnika znao je da su to Bobanovi ljudi. Neke od tih ljudi je ranije viđao u Višegradu, ali im nije znao imena. Uhvatili su ga oko podneva. S njim su uhvatili i njegovu suprugu Hajru, svastike Timu i Rustiku i još dvojicu komšija s njihovom decom. Do škole su ih prebacili jednim teretnim vozilom. Njegove ćerke su nakon njihovog zatvaranje u školi takođe zatvorene. Jednu od ćerki su odvodili vojnici, a šta joj se dešavalo nije uspeo da sazna jer ga je bio stid da je pita. Vojnik koji mu je na

ulazu rekao da šta god mu se desi kriv je Boban Šimšić, taj se vojnik zvao Čiro, to mu je bio nadimak. Imao je oko tidesetak godina, bio je srednjeg rasta, suv, nije imao bradu i brkove, ali je bio u uniformi. Osim Bobana Šimšića i Gorana Miličevića ne seća drugih stražara. Događaj s košarkaškom loptom odigrao se drugo veče po zatvaranju. Branilac je svedoku predočio njegove ranije izjave u kojima nije spomenuo da je prepoznao optuženog za vreme događaja kada su ih tukli u mraku sa bakljama. Sada je rekao da je prepoznano glas optuženog i to ponovo potvrdio. Od vojnika koje je poznavao seća se da je dva puta video i Miloja Joksimovića. Njegova ćerka ga je molila za pomoć, ali uzalud. Ostali meštani njegovog sela Žlijeb nisu bili zatvoreni u osnovnoj školi, bar ne dok je on tu bio zatvoren. Oni su bili u Vatrogasnom domu u Višegradu. Branilac je nastojao da svedoku ukaže na razlike u izjavama koje je ranije davao u odnosu na izjave sa današnjeg glavnog pretresa. Ranije je rekao da su mu ljudi u šumi rekli da se neko raspituje za njega i da zato treba da beži, a danas da se za njega raspituje Boban Šimšić. Svedok je objasnio da je on, iako mu nisu tačno rekli ko se to za njega raspituje, mogao da pretpostavi da je to optuženi Šimšić. Ranije je izjavio da je sakupljeni novac iz sale izneo optuženi, a danas da je novac izneo Milan Lukić. Svedok je objasnio da je sakupljanje novca naredio optuženi i da ga je on izneo iz fiskulturne sale i predao ga Milanu Lukiću, koji ga je zatim izneo iz zgrade. Ranije je, takođe, izjavio da mu je Lazo Šimšić rekao da ode iz sela jer mu tu mesta nema, a danas da je to bio neki od Šimšića. Potvrdio je da se radi o Lazi Šimšiću. U ranijoj izjavi je pomenio Ibra Medića koji se nalazio u krugu kada su se po naređenjima vojnika međusobno tukli, dok na današnjem glavnom pretresu njegovo ime nije pomenio. Sada je potvrdio da je i on bio prisutan, ali je zaboravio da njegovo ime spomene.

Pretres pred Apelacionim većem: 13.04.2007. godine

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Direktno ispitivanje svedoka Salema Ahmetspahića

Svedok je do početka rata, tačnije do 25. jula 1992. godine, živeo sa roditeljima i suprugom u selu Velji Lug, opština Višegrad. Iako su okolna sela bila prazna, jer je bošnjačko stanovništvo napustilo svoje kuće iz straha, meštani sela Velji Lug su ostali u svom selu jer su uživali zaštitu komšije Stanka Pecikoze. Zaštita je trajala sve dok Stanko nije ubijen. Dana 25. jula 1992. godine selo je napala vojska. Svedoka su tog jutra probudili povici “stoj”. Nalazio se u kući s Almirom Aljićem i Hamdom Ahmetspahić. Došao je Meho Ahmetspahić i rekao nam da moramo da ustanemo. Kada je svedok video naoružane vojnike kako idu za jednom ženom, krenuo je bežati u pravcu kuće Osmana Ahmetspahića. Ubrzo je čuo rafalnu pucnjavu i vrisak ranjenih žena. Nastavio je da beži i sakrio se. Video je da dolaze dvojica vojnika. Iz Osmanove kuće su uzeli televizor. Tuda su protičala još dvojica i jedan je rekao “ovoga moramo uhvatiti, balijsku mu majku”. Iako nije video, siguran je da je čuo da je komšinica Radmila Stanimirović rekla: “Bobane, šta to radite?!” Na to je jedan muškarac odgovorio: “Ćuti, dok i tebe nisam ubio.” Tada nije znao ko je pomenuti Boban, jer ni jednog Bobana nije znao. Komšinica Tima Aljić mu je ispričala da su joj muža Safeta vojnici batinali i pitali gde su se ostali sakrili. Na kraju su ga ubili. Nakon što su upucali Safeta, otišli su u pravcu zaseoka koji se zove Avdići i uz put su pucali. Svedok je rešio da se tada vrati u selo. Vraćajući se

video je mrtva tela Razije Ahmetspahić i Latife Ahmetspahić. Krenuo je dalje i pronašao tela ubijene Medihe Ahmetspahić i njene devetomesečne bebe, Medihine majke i Fate Sućeske. Kasnije mu je Almasa Ajmetspahić pričala da je čula jednog vojnika kako kaže: “Bobane, dvije sam ubio, jedna mi je pobegla”. To se odnosilo na ubijenu Raziju, Almasinu majku i Latifu. Kasnije je saznao da je Boban Šimšić bio pripadnik paravojne formacije “Garavi sokak” kojom je rukovodio Milan Lukić. Oni su učinili najveća zlodjela u Višegradu. Tog dana, 25. jula zapaljeno je celo selo. Ni pre tog dana, kao ni tog dana niko od meštana u selu nije bio naoružan.

Unakrsno ispitivanje svjedoka Salema Ahmetspahića

Svedok je ranije davao izjave povodom ovog događaja, 01. januara 2005. godine u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu i 27. maja 2005. godine u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. U izjavi datoj Tužilaštvu BiH rekao je da se događaj odigrao 27. jula 1992. godine, dok je na glavnom pretresu govorio o datumu 25. jul 1992. godine. Na insistiranje branioca da objasni razliku, svedok je ponovio da se radilo o datumu 25. jul i da je do greške došlo jer se zbunio kada je davao raniju izjavu. Kad je napad okončan otišao je u šumu. Iz šume je njih sedmoro preživelih otišlo do pravoslavnog groblja, gde su sačekali mrak, prešli Drinu i otišli na slobodnu teritoriju.

Direktno ispitivanje svjedoka Ibra Memića

Svedok je do početka rata živeo u selu Dubovo, u blizini Višegradske banje. U junu 1992. godine kuća mu je izgorjela, zapalili su je “četnici”. Do 10. juna 1992. godine čitavo selo je zapaljeno, a meštani su 12. juna evakuisani. Nekoliko muškaraca, njih pet, šest imali su nešto oružja, lovačku pušku, pištolj... Pre evakuacije, oko 10. maja oružje je oduzeto svima. Iako nisu vođene borbe, povremeno se pucalo. Nakon što je oružje oduzeto, rečeno im je da moraju da napuste selo, jer više nije bezbedno. Morali su krenuti jedne večeri po kiši, a trebalo je ići pešice do Višegrada. Nisu želeli da napuste svoje kuće. Nakon što su komšije otišle u Višegrad, on je otišao u Gostilju. I tu je dobio naređenje da ode u Višegrad. Dobio je nekakvu potvrdu od vojske da je “zaštićen”. Bilo je tu puno ljudi. Ljudi koji su se s njim nalazili u Gostilji odvezeni su u Višegrad sa četiri kamiona. Odvezli su ih do škole “Hasan Veletovac” koja se nalazila u Višegradu, u novom naselju. Tu su ih smestili u fiskulturnu salu. Bilo je oko dve stotine ljudi. Prvog dana ljudi su bili mirni i niko ih nije maltretirao, ali već prvi dan trojica muškaraca je odvedena. To su bili Ismet Bulatović, Enis Smajić i Šemso Poljo. Odveli su ih vojnici ili policajci. Iz fiskulturne sale se nije moglo izaći osim do toaleta. Prvog dana uveče u salu su ušli Milan i Sredoje Lukić. Svedok ih nije poznao, ali Milan se predstavio, to je radio često gde god bi došao. Tražio je novac i pretio pištoljem da će pucati ako novac ne dobije. Svi su morali dati koliko su novca imali kod sebe. U fiskulturnoj sali ostali su desetak dana. Ipak, nakon dva dana ljudima je rečeno da će ih vratiti jer nijedan konvoj ne želi da ih prihvati. Oni koji nisu želeli da idu, mogli su ostati. Tima Šabanović se odvojila sa svojom snahom i ćerkama i drugim ženama i rekla da želi ići u Bikavac. U toj grupi koja se izdvojila bio je svedokov zet. Ostale ljude su potovarili u dva kamiona. Trebalo je da budu odvezeni u Gostilju ali odvezli su ih u Sase, mesto udaljeno dva kilometra od Višegrada. Tu su im saopštili da “nema dalje”. Dva vojnika su iz kamiona izvukla sina

Mustafe Smajića, njegov nadimak bio je Raša, i Naila Ramića. U blizini kamiona bio je Miloje Joksimović koji je rekao da je Nail njegov dobar radnik i vojnici su ga ostavili u kamionu i kasnije vratili u fiskulturnu salu. Od tog dana, kada su opet vraćeni u salu počelo je maltretiranje. Svedoka je najviše tukao Mitar Vasiljević. Bili su tu i Milan i Sredoje Lukić, bilo je još vojnika. Tukli su mnogo i Mustafu Šabanovića i Naila Ramića. Tukli su ih nogama i pesnicama. Jednog dana vojnici su svedoku rekli da izbroji koliko je zatvorenih ljudi. Bilo ih je 120. Primetio je da su vojnici pili i znao da će se desiti nešto loše. Odveli su ga na ispitivanje, a takođe i Ibru Šabanovića. Ibru su maltretirali i pitali zna li se prekrstiti. Kada su svedoka vratili u salu žene su ga sakrile torbama i ćebadima. Zatim je u sali nestalo struje. Pojavili su se vojnici koji su tražili još muškaraca. Kasnije su ljudi videli da je Ibro zaklan. Neko je uspeo da razbije staklena vrata i ljudi su počeli bežati. Neki su nestali, Jusufu Poljo, njegovoj ženi i Mehmedu Bajramoviću se gubi svaki trag. Što se tiče optuženog, svedok je čuo za Bobana Šimšića, ali ga lično ne poznaje i nikada ga nije video. Za vreme rata je čuo da se pominje izvesni Boban, ali ne zna šta je isti u ratu radio. Ovo je s istim podnaslovom ponavljanje teksta sa 13. strane, isto od 13. aprila, bojim se da takvih ponavljanja ima još ali je teško uočiti dok se ceo izveštaj ne odštampa (prim BD)

Unakrsno ispitivanje svedoka Ibra Memića

Svedok je povodom ovog događaja davao izjavu 21. juna 2005. godine u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. U toj izjavi stoji da je video da je Ibro bio zaklan. Sada kaže da je to čuo ali da to on nije mogao videti jer je bio zatrpan torbama u sali. U ranijoj izjavi je izjavio da o Bobanu Šimšiću nije čuo ništa loše, a sada da je o njegovom imenu čuo ali da ne zna šta je radio za vreme rata.

Direktno ispitivanje svedokinje Fehime Čekić

Svedokinja je svoje selo Veliku Gostilju, koje se nalazi pored Višegrada, napustila 24. juna 1992. godine. Tog dana došli su vojnici među kojima je bio Miloje Joksimović. Naredili su im da odu iz sela. Nakon toga su ih uterali u kamione i prebacili ih u osnovnu školu u Višegradu. Smestili su ih u fiskulturnu salu. Tamo je bilo oko 180 zatvorenih ljudi. Morali su da daju sav novac i nakit koji su imali. Prve noći izveli su više žena. Među izvedenim ženama bila je i ona. Narednog dana ljudi su opet bili izvedeni, trebalo je da budu prebačeni negde, ali kako se kamion pokvario ponovo su vraćeni u salu. Tom prilikom su odveli neke muškarce, dok je izdvojenog Naila Ramića uspeo da spasi Miloje Joksimović. Tada nije znala ko je optuženi Boban Šimšić. Po prvi put je čula njegovo ime kad je došao u školu 26. juna 1992. godine. Tada je čula da je optuženi pretukao matičara Muhameda Čupojevića, koji je kasnije odveden na reku i ubijen. Dok je bila zatvorena u sali često je viđala optuženog Šimšića koji je dolazio sa svojim kolegama i tukao zatvorenike. Jednom je pretučena i jedan žena, ali u tome nije učestvovao optuženi Šimšić. Svedokinja je o ovom događaju već davala izjavu u Tužilaštvu BiH u Sarajevu 26. maja 2005. godine. U toj izjavi je napomenula da je u tom zatvoru primetila jednog momka za koga su drugi zatočenici rekli: „Ovo je Boban Šimšić. On će nas čuvati.“ Svedokinja je ponovila da je to čula. U istom iskazu je rekla da nju niko nije zlostavljao,

a da su optuženi Šimšić i drugi vojnici koji su dolazili često zlostavljali muškarce. Isto, direktno ispitivanje svedokinje... od reči do reči ponavljanje sa strane 14!

Unakrsno ispitivanje svedokinje Fehime Čekić

Tokom njenog boravka u školi, dolazila je stalno „ista ekipa“ koja je tukla muškarce. U toj grupi ona nije poznavala nikog jer od straha nije ni smela gledati ko su ti vojnici.

Direktno ispitivanje svedokinje Sajme Šabanović isto, ponavljanje od reči do reči, str. 14

Svedokinja je do 23. juna 1992. godine živela u selu Gostilja. Tada su u selo ušli srpski vojnici, među kojim su bili Miloje Joksimović i Mikan Ilić. Oni su pozivali sve Bošnjake da izađu iz kuća i razgovarali s Alijom Mukićem, kome su rekli da će sve biti u redu. Svi Bošnjaci iz sela, njih oko 150, potom su sa četiri kamiona prebačeni u osnovnu školu u Višegrad. Ona je čula da je to osnovna škola „Hasan Veletovac.“ Tamo su ih smestili u fiskulturnu salu, gde su proveli deset dana. Nisu imali dovoljno hrane, a spavali su na podu. Na vratima sale bilo je stražara, tako da nisu mogli da napuste salu. Prve večeri, nakon što su se smestili, prišao im je jedan mladić u policijskoj uniformi i razgovarao s Nailom Ramićem. Nail joj je kasnije rekao da je to bio Boban Šimšić. Šimšić često dolazio u školu i puštao je unutra Milana Lukića, koji je tukao i maltretirao zatočenike. Milana Lukića do tada nije poznavala, ali se on predstavio i tako je saznala ko je taj čovek. Milan je došao prve noći u školu zajedno sa Sredojem Lukićem i još nekim licima. Tom prilikom im je Lukić, koji je imao pištolj, rekao da ustanu i krenu na pretres. Odvojili su muškarce od žena i potom počeli da im oduzimaju novac i nakit. Ona je dala svoje minđuše. Za to vreme optuženi Šimšić je bio na straži. Sa njom u školi bili su njena svekrva, otac, ćerka, koja je imala 16 godina i sin, koji je imao 12 godina. Ona je svoju ćerku krila, pošto su vojnici dolazili i izvodili devojke iz sale. Među tim vojnicima bili su Milan Lukić i optuženi Šimšić, koji je jednom izveo dve devojke „da skuvaju kafu.“ One su se vratile posle dva, tri sata, ali niko se nije usudio da ih pita šta im se desilo.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Sajme Šabanović

Svedokinja je o ovom događaju već svedočila i dala izjave u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 19. novembra 2003. godine i u Tužilaštva BiH u Sarajevu 25. maja 2005. godine. Prilikom opisivanja optuženog u ranijoj izjavi rekla da je on imao čičkavu kosu, a sada je to pojasnila i rekla da je optuženi u to vreme imao prirodno kovrdžavu kosu. U školu su stigli između 14 i 15 časova. Ona je tog dana videla optuženog Šimšića predveče. Te prve noći su im oduzeti novac i nakit. Sredoje Lukić je oduzimaio novac, dok je Milan Lukić držao pištolj i pazio na razdvajanje muškaraca od žena. Muškarce su veoma često tukli, a ona zna da je u tome učestvovao Milan Lukić. Druge noći su upalili svetlo u sali i prozvali Ibra Šabanovića. On je izašao iz sale i više se nije vratio. Tom prilikom je više zatvorenika uspelo da pobjegne iz škole kroz razbijeni prozor na sali.

Direktno ispitivanje svedokinje Rasmire Bulatović

Svedokinja je do proleća 1992. godine živela u selu Drulje, opština Višegrad. Optuženog Šimšića poznaje jer je on bio njen komšija. Jenog dana grupa "četnika" je izvela nju, njenog supruga Ismeta i dvoje njihove maloletne dece ispred kuće i pretila im da će ih streljati. Iako nije sigurna pretpostavlja da je u tog grupi bio i Boban Šimšić. To je bila grupa maskiranih, uniformisanih i naoružanih lica. Videla je da su se sastanci ove grupe održavali kod optuženog Šimšića. Nakon pretnje da će ih ubiti, pobešla je sa svojom porodicom prema Maloj Gostinji. Tamo ih je u šumi zarobila grupa vojnika i odvela ih prema Prelovu. Na kraju su ih iz Prelova prebacili u Višegrad, u školu „Hasan Veletovac“. U školi je bilo zatvoreno oko 300 civila. Optuženi Šimšić je dolazio u školu svake večeri. Prve večeri kad su tek stigli u školu rekao im je: „Prvo ćemo likvidirati uši pa ćemo onda gnjide“. O svim detaljima nije govorila prilikom davanja svoje prve izjave Sektoru kriminalističke policije u Goraždu jer ju je bilo strah. Jedini korektan vojnik bio je izvesni Žarko.

Iste večeri, optuženi je zajedno sa izvesnim Cvijevićem odveo iz škole njenog supruga Ismeta, Šemsu Polja i još jednog muškarca. Vodeći ih optuženi je rekao da ih vodi na razmenu, ali od tada se njenom suprugu gubi svaki trag. Svim ženama koje su bile zatvorene u školi optuženi Šimšić, Milan Lukić i Sredoje Lukić oduzeli su novac i nakit. Njenu sestru Fatimu su pretukli nogama pošto nije imala novca. Maltretiranje je išlo toliko daleko da su jednom prilikom naterali muškarce da jedni druge udaraju drvenim štapovima i ukoliko im ne bi potekla krv, optuženi Šimšić je uzimao štap i udarao ih da im pokaže kako to treba da rade. Jedne večeri su prozvali Ibru Šabanovića i zatim ga ubili tako što su ga u fiskulturnoj sali vezali za koš, odrekli mu glavu i potom je bacili među zatvorenike. Krvi je bilo svuda po zidovima. U sali su tada bili optuženi Šimšić i Milan Lukić koji je na sebi imao kecelju „kao mesar“ i veliki nož u rukama. Nastala je panika, neko je razbio staklo na jednom prozoru i neki od zatvorenika su tada pobjegli. Od njihovih zlodela nisu uspele da se spasu ni žene. Optuženi Šimšić i Milan Lukić izvodili devojke iz fiskulturne sale i silovali ih. Imali su velike noževe, kojima su devojkaama kidali minduše sa ušiju. Kako su odvodili samo lepe devojke, one su same sebe grebale po licu ili bi ih majke sakrivala. Optuženi Šimšić je njenog sina Ibrahima, koji je tad imao sedam godina, jedne večeri odveo i vratio ga nakon sat vremena. Sin joj je ispričao da su ga ispitivali o tome gde se nalaze „Zelene beretke.“

Unakrsno ispitivanje svedokinje Rasmire Bulatović

Svedokinja je o ovom događaju ranije davala izjave u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 5. maja 2004. godine i u Tužilaštvu BiH u Sarajevu 24. maja 2005. godine. Branilac je svedokinji predočio njene ranije izjave i ukazao na razlike u odnosu na ono što je izjavila na glavnom pretresu, tražeći od nje objašnjenje. Svedokinja je u izjavi od 5. maja 2004. godine ispričala da je i ona bila u grupi ljudi koji su uspeli da pobjegnu kroz prozor prema Rodić Brdu, gde su ih sutradan pronašli vojnici i potom ih vratili u školu. Sada je potvrdila ono što je danas iznela, a to je da ona nije bila u toj grupi. U ranijoj izjavi stoji da je njenu sestru Fatimu tukao nepoznati vojnik. Sada je izjavila da je to bio Boban Šimšić, i ovu činjenicu je potvrdila jer ga je prepoznala. Takođe, ranije je izjavila da nije mogla da prepozna ko su ljudi koji su ubili Ibru Šabanovića, dok je danas izjavila suprotno. Isto tako, ranije je izjavila da nije mogla ni da prepozna ljude koji su birali i

izvodili mlade devojke. Svedokinja je potvrdila sve što je iznela na današnjem glavnom pretresu, a razlike je objasnila time što je prilikom davanja ranijih izjava bila jako uplašena. Branilac je zatim predočio svedokinji razlike između njenog i iskaza drugih svedoka. Ona je istakla da je među vojnicima koji su ih uhapsili u šumi, a potom odveli u školu, bio i optuženi Šimšić. Ipak, svedok Nail Ramić koji je uhapšen zajedno sa svedokinjom, uopšte ne spominje optuženog Šimšića u toj situaciji. Druga izjava koju je branilac predočio svedokinji je da je Naila Ahmetagić u svom iskazu istakla da je optuženi Šimšić nikad nije izvodio iz fiskulturne sale. Sa druge strane, svedokinja je rekla da je među devojkama koje je optuženi Šimšić izveo da bi bile silovane bila i njena sestričina Naila Ahmetagić. Svedokinja je istakla da je sigurna da je optuženi Šimšić bio među vojnicima koji su ih uhapsili u šumi, a što se tiče silovanja njene sestričine objasnila je da nije tvrdila da ju je optuženi Šimšić silovao, već da je bio prisutan kad je odvedena.

Pretres pred Apelacionim većem: 13.04.2007. godina

Izveštaj: Mirajana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje svedoka Naila Ramića

Svedok je do početka rata živeo u selu Žlijeb, opština Višegrad. Optuženog Bobana Šimšića poznaje, nekada su bili komšije i bili su u dobrim odnosima. Za vreme rata viđao je optuženog u selu, polovinom februara 1992. godine Šimšić je došao kući u policijskoj uniformi. Dolazio je i kasnije, početkom marta sa grupom uniformisanih ljudi. Raspoređivao ih je i naređivao im da pucaju na svedokovu kuću. Maltretirao ga je i rekao mu da ne sme napustiti selo sve dok ga njegova grupa ne raseli. Često su ga i tukli. Polovinom aprila svedok je pobjegao u šumu. U šumi je ostao do polovine jula, kada ga je grupa vojnika uhapsila i odvezla u osnovnu školu "Hasan Veletovac" koja se nalazila u Višegradu. Meštani okolnih sela su bili proterani. U tom proterivanju učestvovao je i Boban Šimšić. Jednog dana je od grupe izbeglih ljudi koji su krenuli u pravcu Žepe čuo da mora i on da beži jer se Šimšić raspituje za njega. Kada su ga uhvatili i odvezli u školu jedan vojnik mu je na ulazu u fiskulturnu salu rekao: "Nek ti je sretno, Naile, šta god ti se noćas dogodi kriv ti je Boban Šimšić". U školi je bilo puno zatvorenih ljudi, oko dve stotine, muškaraca, žena i dece. Od njih je čuo da je Boban zadužen da ih čuva i da je on glavni među vojnicima. Uslovi u kojima su se nalazili bili su loši, hrane nije bilo, dobijali su samo vodu. Vonici su dolazili i premlaćivali zatvorene ljude. To se uvek dešavalo kada je na dužnosti bio Šimšić. Jedne večeri izveli su šestoricu muškaraca u jedan mračan hodnik. Upalili su baklje da ih ne bi mogli prepoznati. Vojnici su počeli da tuku mušarce dok se ljudi nisu onesvestili. U tom batinanju, svedok je prepoznao glas Bobana Šimšića koji mu je rekao: "Došao si, Naile, gdje treba, ja sam ti sad bog i batina". Neki su umrli od tih batina. Nakon toga, jednog dana svedok je molio optuženog da ga spase, na šta se optuženi samo osmehnuo. Jedan od načina maltretiranja bio je taj, što su svedoka postavljali da stoji ispod koša dok bi vojnici igrali košarku. Svaki put kada bi promašili koš gađali bi njega u glavu, ti udarci bili su toliko snažni da bi se on na kraju od njih onesvestio. Desilo se i to da su jednom prilikom izveli desetak muškaraca i poređavši ih u krug zahtevali da jedan drugoga udaraju po glavi. Za to vreme su ženama naredili da sakupe novac i da ga predaju. Taj novac uzeo je Milan Lukić. Ni žene nisu bile

pošteđene, odvodili su ih i kasnije vraćali u vrlo lošem fizičkom stanju. Bile su seksualno zlostavljane. Kada se to dešavalo na dužnosti je bio Boban Šimšić. To se nije dešavalo kada je Goran Miličević bio na dužnosti. On nije dozvoljavao da se iko od zatvorenih ljudi bude izveden ili maltretiran. Svedok je nakon svega što je preživeo želeo da se vrati u svoje selo, ali mu je jedan od komšija Šimšića rekao: “Šta ćeš ti ovdje, Naile, ovdje tebi mjesta nema”. Zbog toga i dalje živi u Sarajevu. **ponavljanje istog teksta**

Unakrsno ispitivanje svedoka Naila Ramića

Svedok je povodom ovog događaja davao ranije izjave i to 27. januara 2004. godine u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu i 26. maja 2005. u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. Okolnosti koje su dovele do toga da dâ izjavu u Goraždu 2004. godine su te da je ljudima iz nekog udruženja bio poznato šta je preživeo pa je su ga zamolili da o tome i svedoči. U izjavi datoj u Tužilaštvu rekao je da je otac dvoje dece. Sada na glavnom pretresu je rekao da ima dvoje preživele dece, ali da je imao i sina koji je ubijen u blizini njihove kuće. Na njegovoj sahrani bio je prisutan i jedan Srbin, Nikola Šimšić. Što se Srba tiče, posle rata sretao je Miloja Joksimovića, Stanimira Šimšića i Andriju Šimšića. Za vreme rata, iako je bio premlaćivan dok je još boravio u selu to nije smeo nikome da prijavi. Kada ga je u šumi uhvatila grupa vojnika znao je da su to Bobanovi ljudi. Neke od tih ljudi je ranije viđao u Višegradu, ali im nije znao imena. Uхватili su ga oko podneva. S njim su uhvaćene i njegova supruga Hajra, svastike Tima i Rustika i još dvojica komšija sa njihovom decom. Do škole su ih prebacili jednim teretnim vozilom. Njegove ćerke su nakon njihovog zatvaranje u školi takođe zatvorene. Jednu od ćerki su odvodili vojnici, a šta joj se dešavalo nije uspeo da sazna jer ga je bio stid da je pita. Vojnik koji mu je na ulazu rekao da šta god mu se desi kriv je Boban Šimšić, vojnik se zvao Čiro, to mu je bio nadimak. Imao je oko tidesetak godina, bioje srednjeg rasta, suv, nije imao bradu i brkove, ali je bio u uniformi. Osim Bobana Šimšića i Gorana Miličevića ne seća drugih stražara. Događaj sa košarkaškom loptom odigrao se drugo veče po zatvaranju. Branilac je svedoku predočio njegove ranije izjave u kojim nije spomenuo da je prepoznao optuženog za vreme događaja kada su ih tukli u mraku sa bakljama. Sada je rekao da je prepoznao glas optuženog i to ponovo potvrdio. Od vojnika koje je poznavao seća se da je dva puta video i Miloja Joksimovića. Njegova ćerka ga je molila za pomoć, ali uzalud. Ostali meštani njegovog sela Žlijeb nisu bili zatvoreni u osnovnoj školi, bar ne dok je on tu bio zatvoren. Oni su bili u Vatrogasnom domu u Višegradu. Branilac je nastojao da svedoku ukaže na razlike u izjavama koje je ranije davao i izjave sa današnjeg glavnog pretresa. Ranije je rekao da su mu ljudi u šumi rekli da se neko raspituje za njega i da zato treba da beži, a danas da se za njega raspituje Boban Šimšić. Svedok je pojasnio da je on, iako mu nisu tačno rekli ko se to za njega raspituje, mogao da pretpostavi da je to optuženi Šimšić. Ranije je izjavio da je sakupljeni novac iz sale izneo optuženi, a danas da je novac izneo Milan Lukić. Svedok je objasnio da je sakupljanje novca naredio optuženi i da ga je on izneo iz fiskulturne sale i predao ga Milanu Lukiću, koji ga je zatim izneo iz zgrade. Ranije je takođe izjavio da mu je Lazo Šimšić rekao da napusti selo jer mu tu mesta nema, a danas da je to bio neki od Šimšića. Potvrdio je da se radi o Lazi Šimšiću. U ranijoj izjavi je pomenuo Ibra Medića koji se nalazio u krugu kada su se po naređenjima vojnika međusobno tukli, dok na današnjem glavnom pretresu njegovo ime

nije pomenuo. Sada je potvrdio da je i on bio prisutan, ali je zaboravio da njegovo ime spomene.

Pretres pred Apelacionim većem: 17.04.2007. godine

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje svedokinje Fatime Poljo

Svedokinja je do rata živela u selu Vlahovići zajedno sa svojim suprugom i troje maloletne dece. Dana 15. juna 1992. godine u selo su ušli vojnici koji su im rekli da moraju napustiti svoje kuće. Bili su maskirani, tako da nikog nisu mogli prepoznati. Tražili su da stanovništvo preda oružje, novac i zlato. Zatim su ih kamionima odvezli u logor u Višegrad. Zatvorili su ih u fiskulturnu salu osnovne škole «Hasan Veletovac». U školi je bilo oko 350 Bošnjaka. Tu su ostali dvadeset dana i za to vreme nisu mogli izaći iz škole jer su bili zatvoreni. Spavali su na betonu i nisu dobijali dovoljno hrane. Seća se da su u salu često ulazili optuženi Boban Šimšić, Milan i Sredoje Lukić, izvesni Miloje, Cvijović i Ćira iz Loznice. U to vreme nije poznavala optuženog Šimšića, ali su ga poznavale njene komšije, koje su pričale da će ih on spasiti. Tada je optuženi bio visok i imao je plavu kosu. Vojnici su veoma često tukli zarobljene muškarce, a neki su odvedeni i od tada im se gubi svaki trag. Žene su molile optuženog Šimšića da vrati odvedene ljude, na šta je on odgovorio da su otišli na ispitivanje i da će se vratiti. Tako su jednog dana odveli i njenog supruga, sina, muža njene sestre i jednog momka iz Dubova. Odvela su ih četiri vojnika, Boban Šimšić, Cvijović i dva Lukića. Ni dan danas nisu pronađena njihova tela. Bilo je starijih muškaraca koji su preminuli od zadobijenih povreda. Među njima bili su Hasim Šabanović, Mehmed Hadžić, Ibrašim Hadžić, Remo Hurem i Ragib Hurem. Vojnici, među kojima je bio i optuženi Šimšić, jednom prilikom su izveli muškarce i naterali ih da jedni druge udaraju toljagama. Ukoliko ne bi dovoljno jako udarali, optuženi Šimšić bi ih udarao puškom po glavi. Kad bi zidovi bili krvavi, naredili bi ostalim zatvorenicima da ih čiste svojom odećom tako da na njima ne ostane ni kap krvi.

Optuženi Šimšić, Milan Lukić i drugi izvodili su iz sale devojkice i potom ih silovali. Jednom prilikom su hteli da izvedu njene sestričine Smailu i Nailu Ahmetagić. Njena sestra Haira je tada molila optuženog Šimšića da ne vodi Smailu, pošto je imala devetomesečnu bebu. Zbog toga je optuženi Šimšić odveo samo Nailu Ahmetagić. Bilo je puno žena koje su odvođene na silovanje, među njima je bila i njena komšinica Latifa. Jednog dana ženu po imenu Šuhra tukao je čovek u krvavoj mesarskoj kecelji. Nije prepoznala tog čoveka, ali su joj drugi zatvorenici rekli da je to bio optuženi Šimšić ili Lukić. Taj čovek je rekao Šuhri da se skine da bi joj dao «ono što joj Alija nije dao». To se dešavalo u samoj sali i svi zatvorenici su to mogli da vide. Šuhrina ćerka Senada joj je kasnije ispričala da je jedan vojnik hteo i nju da siluje, a da je ona uspela da mu otme nož, ubode ga i pobegne iskočiviši kroz prozor sa trećeg sprata.

Vojnici su tražili novac i zlato. Gledala je kako jedan od njih stavlja metak u cev i prislanja joj pištolj na čelo. Tražio joj je da preda sve što ima, ali ona nije imala ništa, sav novac bio je kod njenog supruga. Tukli su je i od tih batina danas ima bolove u kućmi i jako slabo vidi.

Jednog dana su optuženi Šimšić, Milan Lukić, Sredoje Lukić i Ćiro iz Loznice izveli na ispitivanje njenog sina Elvedina, koji je tad imao 14 godina, . Ispitivali su ga gde su sakriveni pripadnici Zelenih beretki u Vlahovićima. Ćiro je doneo turpiju i pretio mu da će ga sa njom zaklati. Dok su bili zatvoreni njen sin je izvođen četiri puta. Od trauma je izgubio kosu. To se dešavalo i sa drugom decom.

Čula je od svoje sestre da je njihov ujak Ibro Šabanović ubijen. To su čuli i ostali zatvorenici pa je nastala gužva u sali. Jedan čovek je razbio prozor i ona je sa svojom decom i sestrom Ruzmirom iskočila kroz prozor sa trećeg sprata i pobjegla. Ipak, sutradan su ih vojnici pronašli na Rodić Brdu i vratili ih u školu. Posle nekoliko dana vojnici su ih ukrcali na kamione i rekli da ih vode na klanje u banju Vilina Vlas. Kada su stigli do mesta Sase, sa kamiona su skinuti Mustafa Smajić, njegov sin i još jedan čovek čije ime ne zna. Ostali zatvorenici su vraćeni u školu, gde su proveli još pet, deset dana, kada im je saopšteno da u roku od 5 minuta napuste školu ili će izgoreti zajedno s njom.

Optuženog Šimšića je prvi put posle boravka u logoru videla kad su meštani išli da obiđu svoje kuće i groblje u svom selu. Zborno mesto odakle su krenuli bilo je Obravnje. On se tu pojavio u policijskoj uniformi i upitao narod da li je nešto loše uradio i da li je bio ratni zločinac. Kako su se svi plašili niko nije smeo ništa da kaže. Kasnije ga je jedino viđala na televiziji, kada je optužen za ratni zločin.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Fatime Poljo

U školu „Hasan Veletovac“ u Višegradu dovedena je oko podne, ali se ne seća tačnog datuma. S njom su tada zarobljeni i njen suprug Ismet, njihovo troje dece, sestra Rasmira Bulatović i njen suprug Huso, njihovo dvoje dece, kao i komšije Hajra Ramić, Nail Ramić, Šemso Poljo i Rasema Bulatović koja je kasnije umrla, dok je njena sestrična Naila Ahmetagić dovedena u školu posle njih.

Iz fiskulturne sale u kojoj su bili zatvoreni, vojnici su više puta izvodili muškarce u hodnik ili dvorište da bi ih tukli. Tukli su ih šipkama, cipelama i puškama. Izvodili su ih svakog dana, u svako doba dana, počinjali bi oko 10 časova i zatim tukli celog dana. Među njima prepoznala je Lukiće i Šimšića. To je videla kroz prozor u hodniku odakle se jedino moglo videti dvorište, kada je odlazila po vodu. Jedini dobri stražari bili su Goran Miličević i sin šumara Vasiljevića, koji su spasavali narod. Stražari su bili obučeni u uniforme, policijske ili vojne. Jedna od žena koju je Lukić odveo na sprat da je siluje ali je ona uspela da pobjegne, zove se Senada. Ona je ćerka Šuhre, koja je takođe bila pretučena. Ne seća se koliko je vremena proteklo od njenog dolaska u školu do trenutka kada je pretučena, ali zna da se to desilo pre nego što je Ibro Šabanović ubijen. Poznavala je osobu po imenu Ibro Memić, bio je zatvoren s njima u školi i batinan, ali se ne seća da li ga je tukao optuženi Šimšić.

Svedokinja je o ovom događaju ranije dala izjave Sektoru kriminalističke policije u Goraždu 05. maja 2004. godine i Tužilaštvu BiH u Sarajevu 24. maja 2005. godine.

Baranilac je svedokinji predočio razlike između njenog iskaza koji je dala na glavnom pretresu prilikom direktnog ispitivanja i njenih ranijih izjava. Naime, ona je u izjavi datoj Tužilaštvu navela da je u školi bila zatvorena deset dana, dok je na glavnom pretresu rekla da je bila dvadeset dana. U policiji je izjavila da je u školu dovedena 26. maja 1992. godine dok je na glavnom pretresu rekla da je to bilo između 15. i 20. juna 1992. godine. U policiji je rekla da je njen suprug odveden iz škole samo sat vremena nakon što su

dovedeni u školu, dok je na glavnom pretresu izjavila da je prenoćio u školi pa je sutradan odveden. Takođe, u policiji je rekla da su njenog supruga i druge muškarce odveli izvrsni Miloje, Cvijović i Dragan Lukić, dok je na glavnom pretresu rekla da je među njima bio i Boban Šimšić. Na glavnom pretresu je govorila o ubistvu Ibre Šabanovića, dok to u izjavi datoj Tužilaštvu uopšte nije pominjala. U policiji nije pominjala da su muškarci, kada su izvedeni u dvorište, bili naterani da se međusobno udaraju toljagama, o čemu je govorila na glavnom pretresu. Na glavnom pretresu je navela da je optuženi Šimšić odvodio radi silovanja njenu sestričnu Nailu Ahmetagić, dok u Tužilaštvu o tome nije govorila. U izjavi datoj policiji nije pominjala ni da je žena sa nadimkom Šuhra pretučena, o čemu je govorila na glavnom pretresu. Na glavnom pretresu je još ispričala da je optuženi Šimšić odveo njenog četrnaestogodišnjeg sina na ispitivanje, dok je u izjavi datoj Tužilaštvu navela da su njenog sina četiri puta izvodili na ispitivanje Miloje Joksimović i izvrsni Ćiro iz Loznice, ali ne pominje Bobana Šimšića, dok u izjavi u policiji uopšte ne spominje da su njenog sina odvodili na ispitivanje. Svedokinja je razlike objasnila time što se ranije zbunila i nije se mogla svega setiti i da je tačno ono što je iznela na glavnom pretresu.

Direktno ispitivanje svedokinje Kade Spahić

Svedokinja poznaje optuženog Šimšića jer je išao s njenom decom u školu. Do početka rata živela je u selu Mala Gostilja. Kada je počeo rat u selu su se pojavili „Beli orlovi“ i oduzimali oružje od ljudi. Seljani su se plašili jer je srpska vojska ubijala i pljačkala i zbog toga su se noću krili u šumi. Kada su u selu zapaljene dve kuće, pedesetak meštana počelo da beži u pravcu Žepe. Krenuli su kroz šumu, ali su ih vojnici primetili i počeli da pucaju. Žene su vikale da su tu samo žene i deca i molile ih da prestanu da pucaju. Prvi se pojavio Boban Šimšić, rekao je da im neće ništa loše učiniti i da ne beže. Zatim su došli Cane, Andrija Šimšić i još jedan nepoznati vojnik. Krenuli su s njima i kad su došli do bunara u selu Donja Kuka videli su beživotno telo Mirsada Karišika. Ubrzo je Boban doveo vezane Omera Karišika i Redžu Šabanovića. Tukao ih je u leđa i uveo u kuću Alije Junzovića. Kuća je ubrzo planula, a iz nje Omer i Redžo nisu izašli. Posle toga više nikada nije videla Omera i Redžu. Zatim je Boban naredio Andriji i Canetu da ih odvedu do škole u selu Vlahovići. Kada su stigli do škole rekli su im da čekaju kod ograde, ali čim je pao mrak pobjegli su u šumu, odakle su se vratili u svoje selo.

Nakon nekog vremena vojnici su ponovo došli u njeno selo, popisali stanovništvo i sa tri kamiona odvezli ljude iz njenog i još tri okolna sela u školu „Hasan Veletovac“ u Višegradu. Tu je bilo oko stotinu Bošnjaka. Ona je u školi bila zatvorena trinaest dana.

Prve večeri u salu je ušao Miloje Joksimović i rekao im je da će im tu biti dobro i da ih niko neće dirati. Prvu noć ih zaista niko nije dirao, ali svih ostalih dana vojnici su ih tukli i maltretirali. Trećeg dana su došli Lukići, Boban Šimšić i Mitar Vasiljević i odvajali po pet žena, koje su pretresali i odluzimali im nakit i novac. Sredoje Lukić im je držao pištolj na čelu, dok je Milan Lukić držao kesu u koju su skupljali novac, a ostala tri vojnika, među kojima i Boban Šimšić, stajala su na vratima. Kasnije su pretresali i muškarce. Rekli su im da će zaklati svakog ko pokuša da sakrije novac. Njenog supruga Mehmeda su pretukli govoreći mu da on mora imati novac jer je radio u Austriji. Rekao je da su ga tukli Milan Lukić i Mitar Vasiljević. Od batina koje je pretrpeo za vreme koje su proveli u zatočeništvu Mehmed je umro. Pretukli su i njene komšije Naila Ramića,

Ibru Memića, Hameda Hodžića, Ibrašima Hodžića, Hasiba Šabanovića, Rama Hurem, Ragiba Hurem, Avida Hurem kome je Milan Lukić cipelom izbio sve zube. Tukli su i Mehmeda Bajramovića kome su odsekli jezik.

Senadu Hurem koja je, takođe, bila zatvorena u školi odveo je Milan Lukić da im skuva kafu. Kada ju je vratio u salu, posle kraćeg vremena došla su dva vojnika i ponovo su je odveli da im pravi večeru, i više se nije vratila. Sutradan su došli vojnici i odveli njenu majku, Šuhru Hurem, kojoj su pri tom rekli: „Rodila si kurvu, ubola je vojnika“. Suprug joj je ispričao da je, dok su njega tukli, Šuhru video kako leži pod stolom bez svesti. Mislili su da je mrtva. Jedan od vojnika, Ćiro Đurić je rekao da je sklone ispod stola. Kada su je vratili u salu bila je živa ali nije mogla da govori. Optuženi Šimšić je bio na vratima uvek kada su se dešavala najgora maltretiranja. Govorio im je da se ne plaše jer je on na vratima i čuva ih, a svako veče su ih tukli.

Devojku Dadu Nuhanović odveli su optuženi Šimšić i Lukić. Kada su je posle nekoliko dana vratili bila je u vojničkoj košulji, u ruke su joj stavili automatsku pušku. Stavili su je pred zatočenike i rekli „vidite kako smo vam fino sredili devojke, postale vojnici“. Posle toga su je ponovo odveli i nije se više vratila. To se isto desilo i sa Razom Hurem.

Jednom prilikom su u salu ušli Milan Lukić i Boban Šimšić i odveli Ismeta Bulatovića i Šemsu Poljo kojima se od tada gubi svaki trag. Optuženi Šimšić je njihovim suprugama rekao da ne brinu za njih jer su oni „na sigurnom“. Kada se u sali čulo da su Ibri Šabanoviću odsekli glavu, došao je Ilija Đurić koji je naredio mlađim ženama da operu jednu prostoriju u kojoj je bilo mnogo krvi.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Kade Spahić

Svedokinja je živela je u selu Mala Gostilja sa suprugom, četvoro dece, snajom i troje unučadi. Pre nego što su bili zarobljeni čuli su pucnjavu svuda po selu. Pucala je srpska vojska. Kada su ih zarobili, Boban, Cane i Andrija Šimšić su ih odveli sa još nekim ženama i decom u selo Donja Kuka. Omera Karišika i Redžu Šabanovića je prvi put videla kada su ih vojnici zarobljene sproveli pored grupe žena i dece u kojoj se i ona nalazila. Ne seća se kako su Omer i Redža bili obučeni, ali su bili vezani jedan za drugog. Mogla ih je videti dok nisu ušli u kuću. Boban Šimšić je imao policijsku uniformu i bio je naoružan, ali se ne seća da li je imao kapu.

Ona je bila sama sa decom kada je prvi put zarobljena jer njen suprug nije tada krenuo da beži sa njima. Kada su ih vodili ka selu Donja Kuka, videla je pored bunara telo svog rođaka Mirsada Karišika. Iako je možda bio u blizini, nije videla Mirsadovog brata Ahmu.

Kada je su ih doveli u školu, Eniz Smajić je već bio tu, dok je Ismeta Bulatovića i Šemsu Poljo Boban Šimšić doveo nekoliko dana kasnije. Istog dana Boban Šimšić ih je odveo iz škole, zajedno s Enizom Smajićem.

Svedokinja je o ovom događaju već dala izjavu u Tužilaštvu BiH u Sarajevu 26. maja 2005. godine. Branilac je predočio razlike koje postoje između njenog iskaza sa glavnog pretresa i te ranije izjave. U iskazu datom Tužilaštvu stoji da je ona optuženog Šimšića prvi put, kao vojnika, videla u osnovnoj školi „Hasan Veletovac“, dok je na glavnom pretresu izjavila da je to bilo kada ih je on zarobio i odveo u Donju Gostilju. Sada je potvrdila ono što je izjvila na glavnom pretresu, da ga je prvi put videla u selu.

Dok je bila zarobljena u školi niko je nije maltretirao i tukao. Jednog dana je zarobljenim ljudima rečeno da idu svojim kućama, jer je škola potrebna vojsci. Mnogi ljudi nisu imali

gde otići jer su sela većinom bila spaljena. Ona je otišla kući jer su od paljena spasene Mala i Velika Gostilja.

Ispitivanje svedokinje Latife Hodžić

Za vreme svedočenja svedokinje javnost je bila isključena.

Ispitivanje svedokinje Mule Užičanin

Za vreme svedočenja svedokinje javnost je bila isključena.

Pretnes pred Apelacionim većem: 18.04.2007. godine

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Direktno ispitivanje svedokinje Fate Šabanović

Svedokinja poznaje optuženog Bobana Šimšića još iz vremena kada je optuženi bio dete, često je prolazio kroz njeno rodno selo Mala Gostilja, a i ona sama je posećivala majku optuženog. Kada je počeo rat živela je u selu Kuka sa svojim porodicom. U junu 1992. godine po naređenju srpskih vojnika napustila je svoju kuću. Jednog dana optuženi Šimšić sa još četvoricom vojnika se pojavio pred njenim vratima i tražio njenog supruga Redžu. Rekao je da Redža i komšija Omer Šabanović moraju da krenu s njim u selo Prelovo kako bi dali izjavu. Kada se suprug vratio videla je da tučen i on joj je rekao da ga je tukao Boban Šimšić, i da su ga po njegovom naređenju tukli i vojnici. Boban mu je rekao da se moraju ponovo javiti sutra. Omer Šabanović je rešio da se ne javi, čak je napustio selo sa svojom porodicom. Redža se sutradan javio i tada mu je rečeno da se od tada svakog dana javlja Andriji Šimšiću i da ne sme da napušta selo. Nakon toga optuženi Šimšić je nastavio da dolazi u selo. Bio je naoružan i u uniformi. Desilo se da su jednog dana odveli Sabriju Šabanovića i njenog sina koji je tada imao jedanaest godina. Odveli su ih kod Miloja Joksimovića koji ih je ispitivao gde se nalazi muslimanska vojska. Uskoro je s decom pobjegla u šumu gde su se već skrivali meštani okolnih sela. Njen muž je u šumi boravio kratko, dva dana, sa Omerom Karišikom i Omerom Šabanovićem. U šumi su bili do 18. juna 1992. godine, kada su se ljudi dogovorili da krenu u pravcu Žepe. Ubrzo je zapucao i ljudi su se razbežali. Ostala je sama. Sakrila se iza jednog žbuna i videla kako su srpski vojnici zarobili njenog supruga Redžu i Omera Karišika. Vezali su ih jednog za drugog. Zarobili su i grupu žena. Boban Šimšić je udario Redžu i rekao da svi krenu a ako neko pokuša da pobjegne da će ga streljati. Otišli su do kuće Alije Junzovića i tada je začula pucnje i ubrzo je videla da je Alijina kuća planula. Od tada se njenom suprugu i Omeru gubi svaki trag. Te večeri pronašla je svoju decu i sa njima otišla u kuću svoje majke u selu Mala Gostilja.

Posle nekog vremena u selo su došli vojnici, među kojima Boban i Andrija Šimšić i rekli da će meštane prebaciti u Makedoniju. Utovarili su ih u pet kamiona i umesto u Makedoniju odvezli ih u osnovnu školu „Hasan Veletovac“, gde su ih na ulazu popisali. Tu su ih smestili u fiskulturnu salu. Bilo je oko 320 ljudi, muškaraca i žena. Hranu i vodu nisu imali, a spavali su na podu. Tu je ostala desetak dana. Bobana Šimšića videla je

svakog dana i noći, a osim njega još i Milana, Dragana i Sredoja Lukića. Pretresali su ih, svlačili i oduzeli novac i zlato. Optuženi Šimšić bi dolazio, uperio prst u žene i rekavši „ti, ti i ti“ izvodio ih iz sale. Kada su se vratile moglo se videti da su bile silovane. I nju su jednom izveli. Boban joj je naredio da se skine. Kako to ona nije htela, svukli su je na silu i od batina se onesvestila. Kada se probudila osetila je jak bol u stomaku. Nije imala modrice po telu ali je mogla da zaključi da je silovana. Te večeri njen svekar bio je nateran da stoji na jednoj nozi na sred sale. I druge žene su zlostavljane, i to Razija Hurab, Razijina kćer Senada...Jedne večeri Boban je došao i prozvao Ibru Šabanovića. Kada se ovaj javio, Boban ga je izveo. Čuli su se krici i ubrzo je nešto bačeno među ljude. Čula je da je to bila Ibrina odsečena glava. Ljudi su se uskomešali, nešto je puklo i ljudi su počeli bežati. Ona je ostala i sutra je čula da je većina begunaca ubijeno. Tragičnu sudbinu doživeli su i Ismet Bulatović, Šemso Poljo i Eniz Smajić koje je Boban odveo da daju izjavu i od tada su nestali. Čula je i da su Mehmedu Bajramoviću odsekli jezik. Jedne večeri došli su Boban Šimšić i Milan Lukić i rekli „Hajde, svi na klanje, samo nek je muško, ako neko ostane ovde ću ga zaklati“. Izveli su muškarce i poredeli u krug. Naredili su im da tuku jedan drugoga, a ženama da za njihove živote plate 1000 nemačkih maraka. Sakupile su najpre 500, a zatim još 300 i četiri dukata. Milan je novac uzeo a dukate je bacio. Svekar joj je rekao da su odveli devera Hazmira i da je Boban naredio da ga na mostu zakolju.

Od batina koje je pretrpela dok je bila zatvorena ostala je trajni invalid.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Fate Šabanović

Svedokinja je o ovom događaju ranije davala izjave u Kladnju Međunarodnom komitetu crvenog krsta i u Sarajevu u prostorijama Tužilaštva BiH 25. maja 2005. godine. Branilac optuženog je pročitao delove ranije izjave i ukazao na razlike u odnosu na ono što je svedokinja danas izjavila, zahtevajući od svedokinje da objasni zbog čega postoje razlike. U ranijoj izjavi je rekla da je Bobana Šimšića prvi put videla 18. juna ispred svoje kuće s ostalim vojnicima. Danas je izjavila da ga je videla prvi put u blizini kuće Alije Junzovića kada je vezao Ređu i Omera. Takođe, u ranijoj izjavi stoji da se njen suprug nije skrivao u šumi, dok je danas izjavila da je bio u šumi dva dana. Objasnila je da je on došao u šumu kako bi s njom i decom krenuo u pravcu Žepe. Kada su zarobili njenog supruga, otišla je u kuću svoje majke u Maloj Gostilji i tu provela četiri, pet dana sve dok ih nisu odvezli u osnovnu školu. U ranijoj izjavi je navela da su osim Ismeta, Šemse i Eniza još neki muškarci odvedeni istom prilikom, dok je sada rekla da su samo ova trojica odvedena. Objasnila je da su i drugi muškarci odvedeni, ali ne istom prilikom. U prethodnoj izjavi stoji da je Boban imao kapu na glavi. Sada je rekla da je imao i sivomaslinastu uniformu, plavu košulju sa kratkim rukavima i da je kapu nosio ponekad. U školi je bilo stažara koji su ih čuvali. Seća se Gorana Miličevića, Ilije Gavrilovića i jednog vojnika iz sela Gornje Dubovo. U izjavi datoj Tužilaštvu ne pominje da se prilikom zarobljavanja i odvođenja u selo tu nalazio optuženi Šimšić. Danas je ponovila da je on bio prisutan, kao i Mikan Ilić, Miloje Joksimović i izvesni Ćiro. Svedokinja nije mogla objasniti kako su nastale razlike u njenim izjavama.

Direktno ispitivanje svedokinje Šefke Šehić

Svedokinja je poznavala optuženog i njegovu porodicu, dedu Radovana i babu Cvetu. Do početka rata živela je u selu Mala Gostilja s mužem i sinom Alijom. Selo je, najpre, napustila u aprilu 1992. godine kada je otišla za Višegrad, ali se vratila početkom maja. Drugi put selo je napustila kada su došli vojnici „četnici“ i kada je Mile Korgon iz Prelova naredio meštanima da odu iz sela. U grupi od oko pedesetak ljudi krenula je prema Žepi. Pucnjava se čula svakog dana. Na putu su ih zarobili vojnici iz „Bobanove grupe“ među kojima su bili Andrija Šimšić, izvesni Cane, Milosav, mali Zoran i Boban Šimšić. Svi su bili naoružani, imali su kalašnjikove. Zarobili su tada i Redžu Šabanovića i Omera Karišika. Grupu u kojoj se ona nalazila sprovodio je pomenuti Cane, za njima su išli Redža i Omer i za njima Andrija i Boban Šimšić. Videli su usput Mirsada Karišika, koga su zvali Kemo, kako leži mrtav kraj bunara u blizini kuće Alije Junzovića. Redža i Omer su bili vezani jedan za drugoga. Optuženi Šimšić ih je tukao. Naredio je ženama da krenu i da ga čekaju kod obližnje škole, a da Redža i Omer uđu u Alijinu kuću. Vojnici su nešto bacili na tavan kuće i kuća je odmah planula. Ona nije videla da je neko iz kuće uspeo da izađe. Nakon toga je grupa meštana u kojoj se i ona nalazila odvedena u logor. To je bila osnovna škola „Hasan Veletovac“ u Višegradu. Tu je provela dva dana i jednu noć. Na ulazu u školu Radoje Tasić je popisivao ljude. Prvo veče su ih opljačkali, preteći im oduzeli su im novac i zlato. U školi je bilo oko 150 ljudi iz Gostilje, toliko je stalo u četiri kamiona kojima su dovezeni u školu. Vojnici su stalno izvodili muškarce i tukli ih. Vidala je Bobana Šimšića, Mitra Vasiljevića i Lukiće. Jednog dana Boban je doveo Ismeta Bulatovića, Šemsa Poljo i Eniza Smajića. Njih trojica su prenoćili i ujutru su odvedeni. Od tada im se gubi svaki trag. Jednog dana došao je Miloje Joksimović i rekao da se ljudi grupišu u tri grupe. Jedna je trebalo da krene za Žepu, druga za Bikavac i treća za Rodić Brdo. Kada je njena grupa došla do mesta Vilina Vlas vraćena je u školu. Na ulazu ih je Radoje Tasić opet popisao. Od tada su još tukli muškarce. Ibru Memića su dosta tukli, a neki su od batina umrli. Ibru Šabanovića su čak i zaklali. Kada su hteli da pretuku Hamida Hadžića, njegova žena Haša je molila da ga poštede jer je imao dva infarkta. Zbog toga su nju pretukli, ali za razliku od nekih žena nisu je silovali. Tukli su je Boban Šimšić i Mitar Vasiljević. Svedokinju nisu ni tukli ni silovali dok je bila zatvorena u školi.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Šefke Šehić

Svedokinja je povodom ovog događaja ranije dala dve izjave, i to 05. maja 2004. godine u Sektoru kriminalističke policije u Goraždu i 25. maja 2005. godine u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. Branilac optuženog je predočio razlike između tih izjava i onoga što je rekla na današnjem glavnom pretresu. Naime, u izjavi koju je dala u policiji ne pominje Bobana Šimšića. U tom iskazu stoji da su nju i druge žene zarobili Cane Šimšić, Milosav Šimšić i Andrija Šimšić, dok je danas dodala i optuženog Šimšića i malog Zorana Šimšića. Čak je danas objasnila da je Cane na glavi imao kačket, dok su Boban i Andrija bili gologlavi. Takođe, u istoj izjavi je rekla da optuženi Šimšić nije bio prisutan kada su im vojnici oduzimali novac i zlato. Tu je navela i da je Mitar Vasiljević ubio Ibru Šabanovića, ali nije pomenula da je tu bio prisutan i optuženi Šimšić. Svedokinja je potvrdila ono što je danas izjavila na glavnom pretresu, a kao objašnjenje zbog čega je drugačije svedočila rekla je da se plašila da pominje Bobana Šimšića u policiji jer je on tada još uvek bio

policajac. U školi je sve vreme bio prisutan optuženi Šimšić, samo je obrijao bradu koju je imao kada su ih zarobili.

Direktno ispitivanje svedokinje Timke Kapetanović

Svedokinja poznaje optuženog Šimšića od rođenja, bili su komšije. Od kada je počeo rat prvi put ga je kao vojnika videla kada su je on i drugi vojnici zarobili i odveli u Vatrogasni dom u Višegrad. Tu su bili zarobljeni muškarci i žene iz sela Žlijeb. Iz Vatrogasnog doma su izveli osamnaest muškaraca kojima se od tada gubi svaki trag. Žene su molile optuženog Šimšića da spasi muškarce ali on im nije ništa odgovorio. Odvodili su ih Mitar Vasiljević i Lukići, po trojicu. U Vatrogasnom domu su proveli desetak dana. Oduzeli su im novac uz pretnju da će biti zaklani ako novac ne budu dali. Iz Vatrogasnog doma su ih autobusima i kamionima odvezli u školu „Hasan Veletovac“ u Višegrad. Tu je bio jedan mladi Šimšić. Kada se jedan od autobusa na putu pokvario, jedan od vojnika je pitao šta da radi s ljudima koji su bili u tom autobusu, da li da ih kolje ili da baci bombu pod autobus. Taj mladi Šimšić je odgovorio da je on odgovoran za te ljude i da će ih odvesti do SUP-a u Višegradu. Kada su stigli ispred SUP-a pojavio se Boban Šimšić i rekao: „Komšije, ne da vam se otići iz Višegrada“. Prve večeri kada su stigli u školu pojavio se taj mladi Šimšić i rekao im da je ubijen Milenko Pecikoza i da će zbog toga biti napad na Višegrad. Da ne bi izginuli morali su da sede blizu zidova. Kasnije je čula da je Milenka ubio Milan Lukić. Odvodili su po četiri žene na sprat, skidali, pretresali i pljačkali. Tako su i njoj naredili da skine svu svoju odeću i oduzeli joj novac koji je imala. Kako im je nestalo hrane, vojnici su naredili da neke žene odu do sela i uzmu nešto ulja i brašna. Ne seća se da je tu bio prisutan Boban Šimšić. Svedokinja je davala izjavu povodom ovoga 30. maja 2005. godine u prostorijama Tužilaštva BiH u Sarajevu. Tada je izjavila da je na ulaznim vratima stajao optuženi Šimšić, da je ulazio i obraćao se mladim devojkama i zatim ih odvodio, a kada su se vraćale bile su nikakve, kao da su zlostavljane. Kada je tužilac pročitao ovaj deo izjave, svedokinja je to potvrdila.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Timke Kapetanović

Svedokinja je na pitanje tužioca da li je na današnjem glavnom pretresu govorila istinu dala potvrđan odgovor.

Pretnes pred Apelacionim većem: 19.04.2007. godine

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Ispitivanje svedokinje Razije Hurem

Tokom saslušanja svedokinje javnost je bila isključena.

Ispitivanje svedokinje Haše Hadžić

Tokom saslušanja svedokinje javnost je bila u smislu člana 235. ZKP-a BiH isključena u delu kada svedokinja govori o svom ličnom i intimnom životu, a u vezi s dešavanjima iz 1992. godine.

Direktno ispitivanje Haše Hadžić

Svedokinja poznaje optuženog Šimšića od 1992. godine, kada su nju i njene komšije srpski vojnici, među kojima i Boban Šimšić, zarobili i odveli u školu «Hasan Veletovac» u Višegrad. Kada su ih zarobili rekli su im da ih voze u Kladanj ili Olovo, ali su ih odvezli u pomenutu školu. Osim optuženog Šimšića, tu su bili i Milan i Sredoje Lukić. Ona do tada nije poznavala Šimšića, ali znale su ga druge žene koje su bile zarobljene, Timka Kapetanović, Šefka Šehić i druge. Optuženi je za vreme dok su boravili u školi nosio uniformu i imao oružje. Prvo veče došli su Milan Lukić i Boban Šimšić i izvodili po šest zatvorenika kako bi im oduzeli novac i zlato. Pretili su im. Dok su ih pretresali kod sebe su imali oružje, pištolj i najlon kesu. Jenog dana izdvojili su muškarce, njih oko šezdeset i izveli ih iz sale gde su bili zatvoreni. Kasnije su izveli i mušku decu. Kada je Šefka Šehić ušla iz hodnika u salu rekla je da su vojnici poređali muškarce po dvojicu i da su rešili da ih zakolju. Rekla je svedokinji da je njen suprug Hamed treći po redu za klanje. Za Šefkom je u salu ušla Medina Bajramović i rekla im da su njenom ocu Muhamedu vojnici odsekli jezik. Pošto je njen suprug imao već dva infarkta izašla je u hodnik da moli da ga poštede. Kada im je prišla, Boban Šimšić ju je tako jako udario da joj je vilica naprsila sa obe strane. Od udarca je izgubila svest. Kada se osvestila Boban joj se obratio: «Šta, još si živa!». Uhvatio ju je za pletenice i odvuкао u salu. Nastavio je da je tuče i ona je opet izgubila svest. Kada se ponovo osvestila videla je da joj je jedna žena po imenu Fehima pomogla. Iako je dugo ležala bez svesti, oko dva sata, niko drugi od zatvorenika nije smeo da joj pomogne. Šimšić je primetio da se osvestila i uz psovke ponovo počeo da je tuče i tukao je toliko da su joj kasnije leđa bila crna od udaraca. Naredio joj je da skine odeću. Tek što je skinula odeću u salu je ušao jedan vojnik. Boban mu je rekao da mu da nož «da kolje bulu», ali mu je taj vojnik odgovorio da to može da završi kad god hoće, a da sad mora hitno da izađe jer je jednog vojnika nožem ubola jedna žena kada je pokušao da je siluje. Boban je krenuo, ali je njoj rekao da će se vratiti i zapretio da se ne oblači. U blizini je videla Šuhru Hurem. Šuhra je ležala na podu, bila je počupana i izgrebana po licu. Ubrzo nakon toga je videla kako ljudi beže kroz razbijen prozor. Obukla se i rešila da pobegne. Šefka joj je pomogla da iskoči. Sakrili su se u blizini jednog groblja, ali vojnici su ih ipak uhvatili i ponovo vratili u školu. Od tada su bili još gori. Tukli su muškarce i neki su umrli od batina. Njen suprug Hamed je preminuo od oštećenja jetre koje je nastalo kao posledica batinanja. Maltretirali su i žene, silovali su ih. Uglavnom su odvodili mlade devojkе pod izgovorom da treba da im sprema kafu. Šefka se ponudila da im ona spremi kafu jer su one mnogo mlade i ne znaju, ali joj je optuženi Šimšić rekao da mu nisu potrebne stare «pičke». Kada bi vratili devojkе u salu samo bi ih bacili na pod. One bi tako ležale pokrивene ćebadima i zatim bi dolazili drugi vojnici i opet ih odvodili.

Unakrsno ispitivanje Haše Hadžić

U školi je bilo mnogo ljudi i iz njenog i okolnih sela. U školi je ostala oko dvadesetak dana. Optuženi Šimšić nije bio maskiran i nije imao čarapu na glavi dok ju je tukao u hodniku. Što se tiče Šuhre koja je istog dana bila pretučena, pre nego što su je pretukli bila je silovana. Kad su tukli muškarce bilo je upaljeno svetlo. Svedokinja je davala ranije izjavu povodom ovog događaja u Tužilaštvu BiH u Sarajevu. Branilac optuženog joj je predočio razlike koje postoje između te izjave i onoga što je izjavila na glavnom pretresu. Osnovna razlika je u tome što u ranijoj izjavi nije pominjala Bobana Šimšića, već je Mitar Vasiljević bio taj koji joj je naredio da se svuče i od vojnika tražio nož da bi je zaklao. U ranijoj izjavi je rekla da ju je Boban udario jednom i da joj je vilica naprsila sa jedne strane, dok je na glavnom pretresu izjavila da je udarena dva puta i da joj je vilica napukla sa obe strane. Svedokinja nije uspjela da objasni kako je došlo do razlike u izjavama i rekla da ona zna šta se desilo i to je danas ispričala.

Direktno ispitivanje veštaka prof. dr Hamze Žujo

Veštak je specijalista sudske medicine i radi na Institutu za sudsku medicinu u Sarajevu. U okviru svog redovnog posla obavio je na hiljade obdukcija i ekshumacija. Jedna od tih mnogobrojnih ekshumacija izvršena je u selu Slap kod Žepe, opština Rogatica. Konkretno lokalitet iskopavanja bio je rukavac kod Drinskog jezera. Bio je prisutan tokom celog postupka ekshumacije, kojom prilikom je ekshumirano oko stotinu tela koja su bila pojedinačno sahranjena. Obdukciju tih tela izvršili su obducenti MKTJ, a on je izvršio samo par obdukcija i naknadnu identifikaciju svih tela. Dana 14. novembra 2000. godine izvršena je i jedna ekshumacija u blizini sela Točilovo. Tom prilikom je ekshumirano telo koje je obeleženo brojem 1. Na telu su pronađene povrede u predelu grudnog koša, to su povrede koje su nanete projektilom, tako da je utvrđeno da je smrt nastupila nasilno. Identifikacija tog tela izvršena je kasnije, a medicinski nalaz predat je sudiji Ibrahimu Hadžiću. Jedno od tela je kasnije identifikovano pod imenom Adem Kozić, a to lice je jedna od žrtava ovog postupka, čije ime se nalazi u optužnici.

Unakrsno ispitivanje veštaka prof. dr Hamze Žujo

Branilac optuženog nije imao pitanja za veštaka.

Direktno ispitivanje veštaka Zdenka Cihlarža

Veštak je specijalista sudske medicine. Po nalogu Kantonalnog suda Višegrad vršio je veliki broj ekshumacija u istočnoj Bosni, Podrinju, čak i Srebrenici. Dana 14.05.2003. godine obavljena je ekshumacija masovne grobnice u selu Velji Lug, opština Višegrad. O tome je 27. februara 2004. godine sačinio nalaz. Na početku se daje broj grobnici na osnovu koga svako pronađeno telo dalje dobija broj koji nosi do identifikacije i sahrane. U masovnoj grobnici pronađeno je 608 delova tela. Na osnovu analize delova tela utvrđeno je da je u grobnici bilo pet tela. Bile su četiri odrasle osobe, od toga tri žene i jedan muškarac, i jedna beba do godinu dana starosti. U istoj grobnici nađeno je i dečje odelo, skafander i jedna gumena igračka. Telo žrtava nisu bila kompletna, odakle se izvodi zaključak da su tela premeštana. Što se tiče povreda koje su mogle biti uočene na skeletima, na jednoj lobanji je bilo znakova povređivanja, i to strelni izlazni defekt. Na

ostalim telima bilo je preloma kostiju, ali se za njih ne može sa sigurnošću tvrditi da su nastali pre smrti. Na skeletu bebe nisu pronađene povrede. Veštak je govorio i o drugoj ekshumaciji, gde je u grobnici pronađeno 603 delova tela. Iako se o broju osoba koje su tu bile sahranjene ne može govoriti sa sigurnošću, utvrđeno je da ti delovi pripadaju bar jednoj ženskoj osobi. Uzrok smrti te ženske osobe nije siguran.

Unakrsno ispitivanje veštaka Zdenka Cihlarža

Branilac optuženog nije imao pitanja za veštaka.

Pretnes pred Apelacionim većem: 24.04.2007. godina

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje veštaka Džona Klarka (John Clark)

Veštak je patolog, specijalista sudske medicine i bavi se utvrđivanjem uzroka nasilnih smrti. Učestvovao je u vršenju obdukcija nad telima koja su ekshumirana u istočnoj Bosni, u mestu Slap, u toku 2000. i 2001. godine. Na tom lokalitetu pronađena su 134 tela na kojima je izvršena obdukcija. Tim koji je vršio obdukciju sastojao se od tri patologa, među kojima je bio veštak kao šef tima, a u timu su bili i antropolozi, fotografi i tehničari koji su pomagali patolozima. Patolozi su razmenjivali informacije, razgovarali o komplikovanim i teškim slučajevima i nastojali timski i konsenzusom da utvrde uzrok pojedinačnih smrti. Veštaku je predočeno devet obdukcijских nalaza i zatraženo da ih objasni. Prvih pet bili su obdukcijски nalazi koje je on sačinio i potpisao, dok su ostala četiri nalaza sačinile njegove kolega, a on kao šef tima potpisao. U sedam slučajeva utvrđeno je da je smrt nastupila nasilno, pronađena su oštećenja na kostima koja su nastala vatrenim oružjem. U preostala dva nije utvrđen uzrok smrti iz razloga što na kostima nisu pronađena oštećenja. Naime, tu je smrt mogla da nastupi od bolesti, povreda iz vatrenog oružja u predelu abdomena koje ne ostavljaju tragove na kostima, povreda nanetim nožem ili usled davljenja jer su tela pronađena u reci.

Unakrsno ispitivanje veštaka Džona Klarka (John Clark)

Obrana nije imala pitanja za veštaka.

Direktno ispitivanje svedoka Munira Ahmetagića

Svedok trenutno živi u Goraždu, ali je do 19. maja 1992. godine živeo u selu Vlahovići, opština Višegrad. Živeo je sa svojom majkom, bratom i snahom. Tog 19. maja u selo je došao Andrija Šimšić i sa žaljenjem im je saopštio da moraju da napuste selo. Iako im nije naveo razlog, oni su mu verovali i odlučili da idu. Kako ih je upozorio da ne idu u pravcu Prelova, krenuli su kroz šumu i dalje u pravcu sela Koritnik. On je sa svojom porodicom bio u grupi od desetak, petnaest ljudi. Iza njih išla još jedna takva grupa. Njegova porodica je želela da stigne do prijatelja u mesto Crnču, dok za ostale ne zna gde su se uputili. Kada su stigli blizu višegradskog mosta zaustavio ih je jedan naoružan

čovjek u plavoj policijskoj uniformi. U blizini je stajao još jedan uniformisani mladić i jedino na osnovu uniforme moglo se zaključiti da su oni zajedno. Tog mladića tada nije poznao, ali mu je majka kasnije rekla da je to bio Boban Šimšić. Iz njegove grupe uniformisani čovjek je izdvojio Mirsada Bulatovića, koji je kasnije promenio ime u Samir, Zibiju Hodžić, Seada Karišika i njega. Kako je u blizini bio parkiran auto “fića” hteo je njime da ih odvede u banju Vilina Vlas da vide “kako Srbi kolju”. Boban Šimšić se tome usprotivio i rekao da su to njegove komšije i da ih pusti. Uniformisani čovjek je odgovorio “jebale te komšije” i sve ih potrpao u auto. Boban je rekao da mora prvo da pita komandira šta da rade sa njima. Kada je otišao da pita, uniformisani čovjek je pokušao da ih tuče, pretresa i sve vreme je psovao. Boban se ubrzo vratio i rekao da je komandir naredio da ljudi budu pušteni, ali pre toga da ih pretresu. Čovjek je počeo da pretresa ljude i kada je došao do Hameda Junuzovića, iz njegove torbe je izvadio hleb i počeo da Hameda njime udara po glavi. Vikao je na njega zato što je poneo hleb, jer navodno “ima dovoljno hleba u Srbiji”. Nakon toga ih je pustio da odu. Kada se rat završio, svedok je želeo da pronade mladića koji ih je spasao. Otišao je u Višegrad da mu se zahvali i jedva ga je pronašao. Tom prilikom ga Boban Šimšić nije prepoznao, ali mu se ovaj svejedno zahvalio.

Unakrsno ispitivanje svedoka Munira Ahmetagića

Kada su sreli dvojicu uniformisanih ljudi prvi čovjek je u rukama imao automatsku pušku, dok Boban Šimšić nije imao oružje u rukama. Sreli su ih kod novog višegradskog mosta, na cesti koja vodi prema Župi. Auto “fića” bio je parkiran na samom proširenju koje skreće na most, jer most ima ulaz i izlaz i ne može se sa iste strane ući i izaći. U grupi koja je zaustavljena bilo je i žena i dece. Osim pomenutih, seća se da je tu bio još jedan čovjek od članova porodice Bulatović, koji sada živi u Goraždu.

Direktno ispitivanje svedoka Samira Bulatovića

Svedok je do sredine maja 1992. godine živeo u selu Vlahovići, opština Višegrad. Sredinom maja 1992. godine meštani su krenuli iz sela u više grupa. Neki su odlazili u pravcu Žepe, drugi u pravcu Višegrada. On se nalazio u grupi koja je krenula prema Višegradu. Kada su došli do novog višegradskog mosta sreli su dva policajca, bili su to Boban Šimšić i Mitar Vasiljević. Do tada je Bobana Šimšića znao samo iz viđenja. Rekli su im da predaju oružje i isprazne torbe. Tražili su da pokažu lična dokumenta. Kako nije imao ličnu kartu pokazao je pasoš, na šta je mu je Mitar povikao: “Hoćeš u Italiju, majku ti jebem!?” Zatim ga je Mitar izdvojio iz grupe. Izdvojio je i Munira Ahmetagića, Seada Karišika, njegovu suprugu Zibiju s bebom i rekao da svi uđu u auto “fića” koji je bio parkiran u blizini. Mitar je Muniru naslonio automatsku pušku na vrat i rekao mu da će da ga ubije. Izgledao je kao da je pod dejstvom alkohola. Kada su svi po naređenju ušli u auto, Mitar je Seadu rekao da umiri bebicu koja je plakala, a ostali da podignu ruke na glavu. Seo je na vozačevo mesto i rekao da ih vodi u banju da vide “kako Srbi kolju”. Tada je autu prišao Boban Šimšić i rekao mu da treba da ih pusti jer on te ljude poznaje. Mitar je na to samo opsovao. Nakon kraćeg vremena Boban je opet prišao autu i rekao Mitru da je stiglo naređenje od komandira da pusti ljude. Nakon toga su ih pustili i oni su

otišli u pravcu Gorazda. Od tada nije video Bobana Šimšića, samo je jednom čuo dezinformaciju da je poginuo.

Unakrsno ispitivanje svedoka Samira Bulatovića

Iz sela su krenuli jer je većina stanovništva već napustila svoje kuće. Plašili su se jer su čuli priče da su stigli “Beli orlovi” i da pale kuće. Kada su sreli Mitra Vasiljevića i Bobana Šimšića obojica su bili u istim tamnoplavim policijskim uniformama. Mitar je u ruci držao pušku, dok Boban u rukama nije imao oružje. Obojica su tražila da isprazne torbe, ali ne zna da li je i Boban pretresao ljude jer dok ga je Mitar pretresao bio je oslonjen na ivicu mosta i gledao je u Drinu, tako da nije video šta se dešava iza njegovih leđa.

Direktno ispitivanje svedoka Asmira Spahića

Svedok je do 08. jula 1992. godine živeo u selu Mala Gostilja sa ocem Ibrom, majkom Eminom i sestrom Seminom. Kada je u njihov kraj došao Užički korpus vreme su provodili po šumama, ređe po kućama. Bili su u okruženju pa nisu mogli napustiti selo. Ponekad bi se meštani okupili i krenuli u pravcu Žepe, ali bi u šumama nailazili na zasede. Jednog dana, sedamnaestog juna, krenuli su samo mlađi meštani. Tek što su stigli do sela Kuka naišli su na zasedu i morali su se vratiti u selo. U selu su čuli od starijih da su dolazili Milan Ilić i Zoran Ristić i rekli da sledećeg jutra u 9 časova svi meštani moraju da budu na autobuskoj stanici u Velikoj Gostilji, jer je trebalo da budu prebačeni u pravcu Užica ili Olova. Ukoliko neko bude ostao u selu biće ubijen. Te večeri sposobni muškarci su rešili da krenu i pokušaju da se probiju u pravcu Žepe. Žene, deca i starci, njih oko 120, sakupili su se na autobuskoj stanici. Oko 10 časova došli su Milan i Zoran i saopštili da nema uslova da se obezbedi prebacivanje, tako da meštani moraju da ostanu u selu još nekoliko dana. Dana 24. juna dovezena su četiri kamiona u koje su ukrcali meštane. Dovezli su ih do osnovne škole “Hasan Veletovac” u Višegrad i rekli im da će tu biti smešteni neko vreme. Na ulazu ih je popisivao Krsta Papić. Ušli su u fiskulturnu salu. Bila je prazna, ali su se unutra videli tragovi nasilja, bilo je krvi. Posedali su uz zidove, tako da je centar sale ostao prazan. Povremeno je dolazio jedan plav, visok momak, čiji naglasak je ukazivao da je iz Srbije i čitajući spisak proveravao da li neko nedostaje. Popodne se pojavio Miloje Joksimović i pitao ljude da li im treba cigareta. Ljudi su mu dali novac da im kupi. Kada se nešto kasnije vratio, rekao je da u prodavnicama nema cigareta i ljudima vratio novac. Uveče su dobili malo hrane, nešto hleba i konzervu. Malo kasnije pojavili su se Milan i Sredoje Lukić i Niko Ninković. Milan je jednu školsku klupu postavio u centar sale i rekao da svi muškarci na nju spuste novac i zlato. Žene su izdvojili u svlačionicu i one su Milanu nosile novac. Ujutru su ljudi potražili Miloja i rekli mu da žele da odu. Dovezli su dva kamiona i njima krenuli u pravcu Župe. Kada su stigli do mesta Sase neko je zaustavio kamione. Pojavili su se neki nepoznati muškarci i sa kamiona su počeli skidati muškarce. Skinuli su Naila Ramića i dečaka Aliju Ferića, ali se Miloje zauzeo za njih i oni su vraćeni u kamion. Skinuli su izvesnog Smajića i Karahadžića i njih nema ni dan danas. Čula se pucnjava. Nakon toga vraćeni su u školu. Prozvali su njegovu porodicu i porodice Rifata Šabanovića i Alije Mujičića. Prišao im je jedan bradati vojnik i počeo da preti. Njegovoj majci je stavio nož

ispod grla. Kada se njegov rođak onesvestio, prekinuo je maltretiranje. Kasnije su se pojavili Milan i Sredoje Lukić i odveli sve odrasle muškarce. Rekli su da ih vode na streljanje. Kada bi se neko od tih muškaraca vratio u salu videlo se da je premlaćen. Te noći nestalo je struje. Slabo se videlo u sali i ako bi nekog tukli palili su papire. Ibro Šabanović je prozvan, izašao je i više se nikada nije vratio. Niko nije izlazio iz sale. Jednom je izašla jedino Haša Hadžić jer su joj tukli supruga. Nju je jedan vojnik hteo da zakolje, ali u tome ga je sprečio drugi govoreći mu “nemoj, kume”. Neko od ljudi je rekao da je Ibro zaklan i nastala je gužva. Jedan čovek je razbio staklo na vratima i ljudi su počeli da beže. Pobeglo je četrdesetak ljudi, neki su ujutru vraćeni, neki se nikada nisu pojavili. Ujutru su prozvali mlade dečake da počiste nered u hodniku, bilo je krvi ali tela nije bilo. Sve to vreme nije video optuženog Bobana Šimšića. Njega do tada nije poznao. Video ga je treći dan kad je prišao porodici Naila Ramića i kad je s njima razgovarao. Njemu se nije ni obratio. On nije bio jedini policajac kojeg je video u školi. Smenjivali su se i uvek su dežurali po dvojica. Bobana Šimšića uvek je viđao za vreme dnevne smene koja je trajala od 7 časova ujutru do 19 časova popodne. Nikada nije video da je nekoga maltretirao.

Prvog dana odvedeni su Šemso Poljo, Ismet Bulatović i izvesni Eniz i oni se nikada nisu vratili. Posle nekoliko dana, 30. juna, Milan i Sredoje su ponovo tražili novac. Kako niko više nije imao šta da im da rekli su da će ubiti jedno dete. Uхватili su svedoka, Milan je repetirao pušku i pitao ga koja žena ima para. Nije znao, ali ga je Milan jako stegao za vrat i on je pokazao na svog dedu. Nakon toga njegovog dedu su pretukli.

Unakrsno ispitivanje svedoka Asmira Spahića

U školi je bilo zatvoreno više dece, bilo je i devojčica i dečaka. Bilo je tu i male dece, ali su dečake od sedam do četrnaest godina izvodili. U noći kada mu je deda pretučen, Milan je rekao da sve što je muško ima da bude ubijeno. Izveli su ih napolje po dvojicu u redu i naredili im da pevaju četničke pesme. Izveli su ih i tako su stajali do pet izjutra. Milan je rekao da je dosadno i da bi se mogli malo zabavati i počeo je da bije starije muškarce. Ljudi su na kraju dali novac kako bi ih pošteli. Njegova majka krila je sestru jer su izvodili mlade žene i devojke. Od svih policajaca najbolji je bio Goran Miličević. Bilo je i drugih čuvara. Svi su imali uniforme, neki policijske, neki maskirne. Imali su i oružje, od noža do automatske puške. Iako nije poznao sve policajce, osim Miličevića i Bobana Šimšića, seća se i Dragoslava Šušnjara, Tome Mosića, Strševina čije ime ne zna, učiteljevog brata iz Velatovca, Ilije Gavrilovića i izvesnog Zenge. Boban je tada bio krupan, visok, plave kovrdžave kose i nosio je uniformu.

Direktno ispitivanje svedokinje Hane Softić

Svedokinja je do početka rata živela u selu Žlijeb, opština Višegrad. Poznaje optuženog Bobana Šimšića i sa njim je, kao i sa ostalim Šimšićima, u dobrim odnosima. Većina meštana je napustila svoje kuće. Jedne noći, ne seća se koje godine, čula se pucnjava i ubrzo su se pojavili vojnici koji su ih isterali iz kuće. Među tim vojnicima nije videla optuženog Šimšića. Odvezli su ih u Višegrad i smestili u Vatrogasni dom. Vojnici su svakog dana dolazili i tražili novac i zlato. Bobana Šimšića videla je samo jednom. To se desilo jednom prilikom kada su iz Vatrogasnog doma vojnici odvodili muškarce. Odveli

su svih osamnaest muškaraca i hteli da odvedu i njenog supruga Ismeta. Kada je Ismet stigao do vrata, pojavio se Boban i rekao Ismetu da se vrati na svoje mesto i da ga niko ne sme dirati. On je to učinio jer ga je ona molila za svog supruga koji je već četiri puta bio operisan. Nakon pet, šest dana trebalo je da ih prebace u Olovo. Kada su krenuli kamion se pokvario i zbog toga su ponovo vraćeni u Višegrad, ali ovog puta smestili su ih u jednu osnovnu školu. U školi je bilo bolje jer su imali hrane. Za vreme boravka u školi nikada nije videla Bobana Šimšića.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Hane Softić

Poslednja noć koju je provela u svojoj kući bila je noć kada se sa okolnih brda začula pucnjava. Čula je da je to uzička vojska koja je pucala kako bi ih zaplašili da napuste svoje domove, ali oni nikoga nisu ubili. Naoružani vojnici u maskirnim uniformama su se kasnije pojavili u selu i isterali ih iz kuće. Bilo ih je petnaestak, ali među njima nije bio Boban Šimšić. Vojnici su ih odveli u Vatrogasni dom. U Vatrogasnom domu bilo je puno ljudi, žena, dece i muškaraca. Muškarce su odveli i oni se nikada nisu vratili. Bili su to Mujo Gluščević, Hasan Gluščević, Hasim Gluščević, Meho Agić, Emin Agić, Meho Softić, Samir Softić, Mustafa Šabanović, kojeg su prvog odveli, Avdija Nuhanović, Sead Hodžić, Adem Kozić, Dželal Hodžić, Dževad Hodžić, Savko Sućeska, Huso Bulatović, Husein Vilić, Hamed Kešmer i Ibrahim Kešmer. Njihove žene su, takođe, molile Bobana da ih spasi, ali on im je samo rekao da ne brinu i da će se oni vratiti. Iz Vatrogasnog doma nisu mogli izaći, kao ni iz osnovne škole. U osnovnoj školi se na vratima uvek nalazio stražar i o njima je vođena evidencija.

Direktno ispitivanje svedokinje Ramize Šabanović

Svedokinja je do jula 1992. godine živela u selu Kuka, opština Višegrad, sa suprugom i dva sina. Pre nego što je stanovništvo sela Kuka proterano iz sela, sredinom jula 1992. godine, jedan od sinova joj je ubijen u selu Mala Gostilja. Od maja do jula 1992. godine bošnjačko stanovništvo se osećalo nesigurno jer se plašilo da će ih srpska vojska ubiti i vreme provodilo u grupama po okolnim šumama. U jednoj od grupa nalazila se ona, njen suprug Omer, sin Emir i komšije, Ibrahim Karišik sa svojom snahom i dvoje unučadi i Fata Šabanović sa svojom decom. Vojska je upala u selo i pucala. To se dešavalo i po okolnim selima. Jednog dana meštani su odlučili da kroz šumu krenu u pravcu Žepe. Tog jutra se u selu pojavio kamion pun srpske vojske. Kamion se zaustavio na kratko i zatim vratio u pravcu iz koga je došao. Omer Karišik i Redžo Šabanović su krenuli u pravcu sela, dok je grupa u kojoj se ona nalazila otišla do njene kuće kako bi uzeli neophodne stvari za put. Zapucalo je i ljudi su počeli da beže. Tada je izgubila svog sina. Ubrzo su se pojavili izvesni Boban i Cane. Došli su do njene kuće u kojoj su se pored nje nalazile Hanifa Šabanović i njena ćerka Safa, Šefka Šehić i Hajrija Pjevo sa svojim sinom. Boban i Cane su bili maskirani, ali kako ih je znala od ranije uspeła je da ih prepozna. Boban im je rekao da će vojska sakupiti ljude po šumi, a da njih šestoro odu u selo Vlahoviće i sačekaju ih kod škole. Ona je odgovorila da neće nikuda ići bez svog sina kojeg je izgubila u gužvi. Kad je rekla da njen sin ima 13 godina, Boban joj je odgovorio da on nije više mali i da može pušku nositi i da ga ne čeka. U tom je neki vojnik doveo Redžu Šabanovića i Omera Karišika i predao ih Bobanu. Boban ju je pitao kad je poslednji put

videla ovu dvojicu. Kada je ona odgovorila da ih je videla tog jutro, on ih je snažno ošamario. Zatim je tu dvojicu poterao u pravcu sela Žlijeb, a njih šestoro su krenuli prema Vlahovićima. Čekali su jedan sat i kako se niko nije pojavio rešili su da pobjegnu u šumu u pravcu sela Mala Gostilja. Kod mesta Križevac pronašli su ćerku Hanife Šabanović i ona im se pridružila. Pitala ju je da li je videla njenog sina i supruga, na šta je devojka odgovorila da je videla Omera. Svedokinju je potreslo što o njenom sinu nije bilo vesti, ali je nakon tri dana čula da je živ. Posle ovog događaja nikada se nije vratila u selo i danas živi u Australiji.

Unakrsno ispitivanje svedokinje Ramize Šabanović

Svedokinja je o ovom događaju već dala izjavu 08. juna 2006. godine u prostorijama Tužilaštva BiH u Sarajevu. Tom prilikom je izjavila da je izvesnog Bobana i Caneta poznavala od ranije. Danas je objasnila da Bobana poznaje jer je odlazila kod njegove majke da joj plete džempere, dok je Caneta, čije puno ime ne zna, videla u prodavnici u selu Vlahovići u kome je Cane živeo. Što se tiče Fate Šabanović, svedokinja ju je videla iste večeri kada se kritični događaj odigrao. Videle su se u selu Mala Gostilja, u kući Fatine majke. Tada joj je svedokinja rekla da je Boban odveo njenog supruga Redžu Šabanovića. Branilac je svedokinji predočio "Knjigu nestalih osoba na teritoriji BiH" koju je sastavio Međunarodni komitet crvenog krsta. U toj knjizi piše da je Omer Karišik nestao u aprilu 1992. godine i da su njegov nestanak prijavili rođaci. Ona je izjavila da to nije istina jer je ona Omera polednji put videla u julu 1992. godine kada ga je Boban vezanog za Redžu Šabanovića odveo u pravcu sela Žlijeb.

Pretnes pred Apelacionim većem: 25.04.2007. godina

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje svedoka Stojana Papića

Svedoku je ime Nail Ramić poznato, kao i ime njegove ćerke Naile Ramić. Nailu je prvi put video 26. septembra 1982. godine. Tada je organizovan sajam stoke u selu Prelovu. On je bio zadužen za obezbeđivanje sajma i zadatak mu je bio da pokaže svakom uzgajivaču mesto gde će se sa svojom stokom smestiti. Naila, koja je tada bila devojčica, i njena majka su učestvovala na sajmu kao uzgajivačice. Kasnije je još samo jednom video Nailu, poslednji put u avgustu 1984. godine. Naime, tada je dobio zaduženje da sprovede vršidbu pšenice u brdsko-planinskim selima. To su bila sela Kuka, Vlahovići, Žlijeb, Drulje, Velika i Mala Gostilja i druga. Nailu je video kada je došao u njeno selo da obavi posao.

Optuženog Bobana Šimšića poznaje od 1999. godine. Upoznao ga je na jednom skupu. Boban je bio jedan od policajaca koji su obezbeđivali skup. Tom prilikom Boban mu je rekao da je sin Slobodana Šimšića i da je iz sela Žlijeb. On je i ranije Bobana viđao u toku 1995. i 1996. godine, ali se tada nisu poznavali.

Što se tiče vojnog angažovanja, mobilisan je tek 11. avgusta 1992. godine, pripadao je I Župskoj četi i svoju obavezu obavljao je na minobacačima jer je bio povređen. Na navode svedokinje Naile Ramić (udate Ahmetspahić) da je u maju 1992. godine bio u selu Kuka gde je sa Bobanom Šimšićem i njegovom grupom maltretirao meštane sela, među kojima i nju, svedok je izjavio da to nije istina. U njenom selu nije bio posle 1984.

godine i od tada ni nju nije video, a kamoli maltretirao. Njene rođake nakon rata nije viđao, ali se jednom prilikom 1996. godine čuo telefonom s njenim ocem Nailom i tom prilikom su prijateljski popričali.

Unakrsno ispitivanje svedoka Stojana Papića

Svedok je od supruge optuženog Šimšića saznao da se u ovom postupku pominje i njegovo ime i da ga jedan od svedoka optužuje da je sa grupom Bobana Šimšića maltretirao meštane sela Kuka. To nije istina i spreman je da se s tim svedokom suoči kako bi se saznala istina.

U njegovom selu postojao je ratni raspored od 09. maja 1992. godine, ali bio je povređen, i zato je tada primio samo opremu, dok je oružje zadužio tek 11. avgusta kada je mobilisan u I Župsku četu. U to vreme je imao puno kućnih prijatelja koji su bili Bošnjaci, ali nije bio u mogućnosti da im pomogne.

Direktno ispitivanje svedoka Dragoljuba Papića

Svedoku je poznato selo Vlahovići, ali mu imena Nail Ramić i Naila Ramić nisu poznata. U selima Vlahovići i Kuka nikada nije bio, pa ni 1992. godine. Nije mu poznato šta se u tim selima dešavalo u toku 1992. godine. Optuženog Bobana Šimšića poznaje iz viđenja, ali se ne poznaju bliže. U toku 1992. godine nije imao kontakata sa optuženim Šimšićem. Nikada nije čuo za braću Ahma i Mirsida Karišika.

Unakrsno ispitivanje svedoka Dragoljuba Papića

Svedok je odlučio da svedoči u ovom postupku jer je dobio poziv, ali o događaju nema nikakvih saznanja. S optuženim Bobanom Šimšićem nikada nije bio zajedno.

Direktno ispitivanje svedoka Zorana Šimšića

Svedok je do maja 1992. godine živeo u selu Vlahovići, opština Višegrad. Nakon toga se zbog sigurnosti odselio i živeo sa svojom tetkom oko dva meseca. Za to vreme u Višegradu je posetio svoje roditelje samo jednom u toku maja, dok u junu nije bio u Višegradu. Kad su mu roditelji poginuli vratio se u Višegrad.

Unakrsno ispitivanje svedoka Zorana Šimšića

Svedok je rođak optuženog Šimšića, njihovi očevi su rođaci, ali nisu blizak rod. O onome što se optuženom Šimšiću stavlja na teret nema saznanja, ali je odlučio da svedoči jer se u optužnici i njemu samom stavlja na teret da je sa Bobanovom grupom bio u selu Kuka i maltretirao meštane, što nije istina.

Direktno ispitivanje svedoka Milosava Šimšića

Svedok je rođen u selu Žlijeb, dok je srednju školu završio u Višegradu 1975. godine. Nakon završene srednje škole preselio se u Užice. U Užicu se zaposlio i radio bez prekida dvadesetpet godina. Za vreme rata nije odlazio u svoje selo. Želeo je da poseti roditelje, ali se plašio da će ga mobilisati i poslati na ratište. Na navode jednog od svedoka da je sa grupom Bobana Šimšića bio u selu Kuka 1992. godine, rekao je da to nije istina. Za vreme rata nikada nije video Bobana Šimšića.

Unakrsno ispitivanje svedoka Milosava Šimšića

Svedok u selu Žlijeb ima imanje, tamo žive njegovi roditelji. Oni su u toku rata ostali u selu. Za vreme rata nisu imali nikakvog kontakta. Optuženog Šimšića poznaje, rođaci su. Motiv da svedoči u ovom postuku je taj što je došlo do nepravde i to on želi da ispravi. Čuo je da ga jedan od svedoka optužuje, ali ne zna o kom svedoku se radi i šta je taj svedok tačno izjavio. Iz sela Žlijeb poznaje dosta Bošnjaka, dok je iz sela Kuka čuo samo za izvesnog Kemu i njegovog brata.

Direktno ispitivanje svedoka Stanimira Šimšića

Svedok je do 1992. godine živio u Sarajevu, a onda se vratio u svoje rodno selo Vlahovići, opština Višegrad, jer je u Sarajevu postalo rizično. Nakon nekog vremena sklonio se u kolibu na planini iznad sela. U vojsci nije bio tokom celog rata, već je mobilisan na samom kraju. U toku 1992. godine je optuženog Šimšića video samo jednom u februaru, martu. Njihove jedinice nisu imale zajedničkih akcija jer je optuženi bio pripadnik policije, a svedok pripadnik vojske. Selo Kuka mu je poznato i poznaje Ahmu Karišika. To je loš čovek, mnoge ljude je nasamario i nije mu se moglo verovati. Takođe, poznaje Naila Ramića i njegove zetove. S Nailom je u dobrim odnosima. Poznaje i druge Bošnjake, koji su mu često dolazili u kuću, zajedno su pili rakiju. Jednom prilikom Nail Ramić mu je ispričao da su ga u osnovnoj školi "Hasan Veletovac" tukli i "prebili kao mačku". Rekao je da zna ko ga je tukao, ali nije pomenuo ime Bobana Šimšića. Nailov zet Hazim mu je rekao da je uspeo da izbegne zatvaranje u školi. Ostali Bošnjaci koji su bili zatvoreni su mu, takodje, pričali o tome, ali niko nije pomenuo optuženog Šimšića. Govorili su samo o Goranu Miličeviću koji je bio častan i dobar čuvar. Svedok je poznavao Kemu, brata Ahma Karišika. Na navode svedoka Ahma Karišika da je on ubio njegovog brata Mirsada, zvanog Kemo, svedok je izjavio da to nije tačno. On zna da je Kemo ubijen, ali ne zna ko je to uradio jer je u to vreme bilo puno vojske u selu.

Unakrsno ispitivanje svedoka Stanimira Šimšića

Optuženi Šimšić je otišao iz sela u februaru, martu 1992. godine, onda "kada je trebalo pući". Dobio je poziv i morao se odazvati. Kada je kretao pozdravio se s njim i sa ostalim Bošnjacima koji su bili u selu. Tada nije imao bradu. Pri sebi nije imao ni oružje.

Kada je napustio Sarajevo, svedok je najpre otišao u selo Vlahovići. U to vreme u selu je još uvek bilo Bošnjaka. Ubrzo su dovezeni neki autobusi kojima je trebalo Bošnjake odvesti za Kladanj, Olovo... Mislio je da odlaze na kraće vreme, dok se situacija ne smiri. Odlazili su i Srbi. Svedok je uspeo da izbegne mobilizaciju tako što se sakrio u jednoj

kolibi u planini. Kada bi mu nešto zatrebalo silazio je u selo. Selo je tada bilo zapaljeno, nije bilo ljudi. Iako je u tom regionu bilo dosta vojske, ona nije palila sela već su to činili “Orlići” iz Srbije. Osim sela Vlahovići, stradalo je i selo Velji Lug. Nikada nije bio u tom selu, ali zna da je to selo udaljeno 17 km od njegovog sela. Čuo je da su iz tog sela poginuli Kemo Karišik i Redžo Šabanović i da ih je ubila vojska.

Direktno ispitivanje svedoka Gorana Miličevića

Svedok je 1992. godine živeo u Višegradu. Bio je mobilisan i pripadao je rezervnom sastavu milicije od aprila 1992. godine. Poznaje optuženog Bobana Šimšića još iz školskih dana. Boban je, takođe, pripadao rezervnom sastavu milicije. Zadatak rezervnog sastava milicije bio je obezbeđenje objekata i ljudi, dok u borbenim dejstvima nije učestvovao. U toku jula 1992. godine jedan od zadataka bio je obezbeđenje ljudi koji su bili smešteni u osnovnu školu “Hasan Veletovac”. Po dvojica milicajaca odlazila bi i čuvala ljude. Postojale su dve smene, dnevna i noćna. Jednom prilikom u dnevnoj smeni je bio s optuženim Šimšićem. Za vreme dok traje smena ulazili su i razgovarali s ljudima, pitali ih ima li problema, davali im cigarete. Boban je tada razgovarao sa svojim komšijom Nailom Ramićem, pričali su o situaciji koja je bila neizvesna. Ljudi koji su tu bili smešteni mogli su izaći jer nisu bili zatvoreni. Mogli su i otići. Deca su se igrala. Odnos sa tim ljudima bio je korektan, bez mržnje. Kada bi se smena završila, dolazila bi druga dva milicajca. Nije se moglo desiti da neko bude na dužnosti više smena uzastopno. O smenama je odlučivao komandir. Za vreme njegovih smena niko nije maltretirao ljude. O Bobanu Šimšiću može reći sve najbolje.

Unakrsno ispitivanje svedoka Gorana Miličevića

Komandir rezervnog sastava milicije bio je Dragan Tomić. Policajci su njemu podnosili redovne izveštaje ili izveštaje kada bi nastao neki problem. Svedok nije imao ni jedan izveštaj koji je govorio o problemima. Za lica koja su u školi bila smeštena ne zna da li su sami došli i prijavili se ili ih je neko tu doveo. Njegov zadatak kao policajca bio je da ih štiti i brine o njihovoj sigurnosti. Nije čuo da je tu bilo ko ubijen, ni da je neko pokušao da pobegne. Obezbeđivanje škole je trajalo 15-20 dana. U školi je bilo smešteno oko 80-100 ljudi. O njima nije vođena evidencija od strane policije. Jednog dana došli su predstavnici iz Crvenog krsta i upisali imena tih ljudi. Posle nekog vremena Crveni krst je organizovao njihov odlazak, prevezeni su autobusima u pravcu Olova.

Direktno ispitivanje svedoka Miloja Joksimovića

U julu 1992. godine Crveni krst je organizovao prevoz Bošnjaka u pravcu Srbije i Makedonije. To su većinom bile njegove komšije. Nisu se osećali sigurni i zamolili su ga da ih obezbeđuje. Kako je bošnjačka vojska pucala iz pravca sela Jeličića rešili su da putuju kada bude pao mrak i bude bilo sigurnije. Sa njim je bio i njegov prijatelj Krsta Papić. Kada su došli u blizinu mesta Sase, iz pravca sela Prelovo naišao je jedan auto, bila je to crvena “lada”. Iz nje su izašla dva naoružana mladića. Počeli su skidati muškarce sa kamiona. Krsta i on su, takođe, imali oružje, ali se nisu suprotstavljali. Pokušali su da ih na lep način odgovore da to ne čine, ali im nije uspelo. Skinuli su dva

momka. Na red je došao Nail Ramić, koji je bio njegov komšija. Dok jedan od naoružanih mladića nije gledao, svedok mu je rekao da se vrati u kamion. Nail je to uradio i mladići nisu primetili, verovatno zato što su bili pod dejstvom alkohola. Zatim su se njih dvojica sa još dvojicom muškaraca koje su izveli iz kamiona odvezli u pravcu Višegrada. Sa tog mesta se ne vidi Drina. Tu je raskrsnica, jedan put vodi prema selu Vilina Vlas, a drugi prema selu Prelovo. Tada se tu nije nalazio optuženi Boban Šimšić. Kada se to završilo, svedok je dobio zadatak da svojih pet komšija odvede u Komandu voske SRJ u selu Režalje i oni su se odvezli u tom pravcu. Što se tiče svedoka Ahma Karišika poznaje ga, to je jedna seoska varalica i kriminalac. Povodom navoda Ahme da je on skidao muškarce sa kamiona, a Boban Šimšić ih vodio do Drine i tu ubijao, svedok kaže da to nije istina. Poznaje Naila Ramića i viđali su se u jesen 2005. godine. Tom prilikom su popili piće i razgovarali. Pitao ga je da li ga je Boban Šimšić tukao, ali je Nail rekao da ga nije tukao Boban, već neki nepoznati vojnik.

Unakrsno ispitivanje svedoka Miloja Joksimovića

Ljudi koji su bili u kamionima pre toga su bili smešteni u osnovnoj školi "Hasan Veletovac" u Višegradu. On nije krenuo odmah s njima, već im se pridružio u selu. Oni su ga sami molili da krene s njima da im se nešto ne bi desilo. Njihov odlazak organizovao je Bato Knežević iz Crvenog krsta. Dvojica mladića koji su skidali muškarce sa kamiona su verovatno pripadali nekoj paravojnoj jedinici. Tih paravojnika bilo je dosta i njih niko nije mogao kontrolisati. Njih dvojica nisu tražila da im pomogne. Bila su dva kamiona i jedan auto, oko tridesetak ljudi. Među tim ljudima bilo je muškaraca i žena, ali uglavnom starijih. Prvi koji je skinut sa kamiona bio je jedan momak koji se prezivao Smajić, a drugog nije poznavao. Za sve vreme puta nije video optuženog Šimšića. Oni nisu radili zajedno jer je on bio vojnik, a Šimšić je bio policajac.

Pretnes pred Apelacionim većem: 26.04.2007. godina

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje svedoka Ilije Gavrilovića

Svedok živi u Višegradu, gde je i rođen. U toku rata u BiH, 1992. godine bio je mobilisan u rezervni sastav policije. Optuženi Boban Šimšić bio je, takođe, u rezervnom sastavu policije. Zadatak rezervnog sastava policije bio je obezbeđenje objekata i putne komunikacije, ali nije učestvovao u borbenim dejstvima. U toku juna i jula 1992. godine obezbeđivali su osnovnu školu «Hasan Veletovac» u Višegradu, koja je bila prihvatni centar za bošnjačko stanovništvo iz okolnih sela. Njegov odnos prema stanovništvu bio je korektan. Policajci su radili u dve smene koje su trajale 12 časova, nakon čega su se odmarali 48 časova. Nije se moglo desiti da jedan policajac ostane na zadatku više smena. Svedok je u školi obavio dve smene. Za to vreme nije radio u isto vreme kada i optuženi Šimšić. O optuženom Šimšiću nema ništa loše da kaže.

Unakrsno ispitivanje svedoka Ilije Gavrilovića

Komandir rezervnog sastava policije bio je Dragan Tomić, kome su se podnosili izveštaji. Izveštaje nisu podnosila oba policajca iz smene, već bi to uradio samo jedan. S njim u smeni bio je Dragomir Gavrilović. Dok je on bio na zadatku u školi nije prijavio ni jedan problem. U njegovoj smeni nije se dogodilo ništa loše, niti mu je poznato da se išta loše desilo za vreme smena drugih policajaca. Dok je on dežurao u školi, nije se pojavljivao optuženi Boban Šimšić. Viđali su se jedino u stanici milicije, kada su imali sastanke na kojima su razmenjivali mišljenja. Na tim sastancima nikada se nije govorilo o tome da su se u školi desila neka ubistva. Nije čuo da je bilo zlostavljanja, ubistava ili odvođenja stanovništva. Za vreme smene nikada nije napuštao školu i u njegovom radu nije bilo propusta. Dok je on bio dežuran niko drugi nije mogao ući u školu, a da se to desilo on bi to sprečio. Vrata na školi bila su zaključavana samo noću, dok je u toku dana kretanje bilo slobodno. Ne seća se da je vršena evidencija ljudi koji su tu bili smešteni. Od tih ljudi, među kojima je bilo i njegovih poznanika, nikada ništa nije tražio. Iako su ga nudili kafom nikada nije tražio da mu neka od žena kuva kafu.

Direktno ispitivanje svedoka Slaviše Jovanovića

Svedok je u toku 1992. godine živeo u mestu Ubava, opština Višegrad. Dana 25. maja 1992. godine bio je mobilisan u Vojsku Republike Srpske. Devetog jula 1992. godine je ranjen u desni kuk, bila je to prostrelna rana. Odmah po ranjavanju odvezen je u bolnicu u Užicu, gde se lečio do 20. jula 1992. godine. Kako su u Višegradu u to vreme bila ratna dejstva, otišao je na oporavak kod svoje sestre u Staru Pazovu. Odmah se prijavio Komitetu crvenog krsta, prijavio je mesto boravka na adresi ul. Žarka Zrenjanina br. 26. Nakon mesec dana, dvadesetog avgusta otišao je na kontrolu u Užice. Doktor je, najpre, odbio da ga pregleda jer nije imao uput svog lekara iz Višegrada. Nakon pregleda vratio se u Višegrad po uput. Povodom izjave svedokinje Almase Ahmetspahić koja ga je optužila da je on dana 25. jula 1992. godine bio u njenom selu, pucao na civile i palio kuće, svedok je izjavio da to nije istina, što može i dokazati. Kao što je već izjavio, u to vreme nalazio se na oporavku u Staroj Pazovi.

Unakrsno ispitivanje svedoka Slaviše Jovanovića

Što se tiče povrede i danas oseća posledice toga, on je invalid desete kategorije sa 20% invalidnosti. Misli da poznaje svedokinju koja ga je optužila. Upoznao ju je jednom prilikom kada je vozio kući devojkicu svoga rođaka koja živi u selu Velji Lug. Na putu su videli jednu ženu koja je nosila torbe i svedok joj je ponudio da i nju povezu. Ona je to prihvatila i oni su je odvezli do njene kuće. Rekla je da se zove Almaza. Svedok je spreman da se sa njom suoči jer ono što je ona izjavila o njemu nije tačno. Inače, što se tiče njegovog angažovanja u ratu, pre povrede bio je raspoređen na ratištu, a nakon povrede na seoskoj straži.

Direktno ispitivanje svedoka Ismeta Softića

Svedok je do jula 1992. godine živeo sa svojom suprugom Hadom u selu Žlijeb, opština Višegrad. Dana 15. jula 1992. godine u selo je došla vojska i rekla je meštanima da mora da napuste svoje selo. Najpre su ih odveli u mesto Obrinje, a zatim su ih kamionima

odvezli u Vatrogasni dom u Višegradu. Među vojnicima koji su došli u selo nije bio Boban Šimšić. Inače, Bobana poznaje još kad je bio mali, bili su komšije u Žlijebu. Dok su ih vojnici vozili nisu im rekli zbog čega ih vode. U Vatrogasnom domu proveo je četiri, pet dana. Za to vreme nisu imali dovoljno hrane. Jednom prilikom svi muškarci su izvedeni i odvezeni u nepoznatom pravcu. Svedoka je spasio Boban Šimšić. Boban nikoga nije zlostavljao. Iako su drugi pljačkali i oduzimali novac od zatvorenika, Boban u tome nije učestvovao. Posle izvesnog vremena kamionima su ih odvezli u osnovnu školu «Hasan Veletovac» u Višegradu. Tu je proveo oko četiri dana. Bilo je malo bolje, jer je bilo hrane. Bobana Šimšića nije video u školi. U školi niko nije bio tučen, niko ubijen i nikom nije odsečana glava. Nakon rata svedok je sa svojim sinom dva puta posetio selo Žlijeb. Jednom od ta dva puta Bobanu je dao poklončić iz zahvalnosti jer mu je spasio život.

Unakrsno ispitivanje svedoka Ismeta Softića

Iz Vatrogasnog doma odvedeno je 18 muškaraca. Svedok je bio u toj grupi, ali je njegova supuga molila Bobana Šimšića da ga spasi i on je to učinio. I druge žene su ga molile isto, ali je Boban samo rekao da će se njihovi muževi vratiti. Ti ljudi se nikada nisu vratili. Vojnici koji su ih proterali iz sela i odvezli u Vatrogasni dom bili su maskirani, lice im je bio ofarbano, tako da nikoga od njih nije mogao prepoznati.

Direktno ispitivanje svedoka Mitra Vasiljevića

Svedok je u periodu od 15. do 28. juna 1992. godine bio u užičkoj bolnici zbog povrede na nogama. Povrede je zadobio 14. juna 1992. godine. Iz tog razloga nije mogao u to vreme biti u Višegradu, za šta ga optužuju svedoci. U selu Žlijeb nije nikada bio, pa tako ni u maju 1992. godine. Sa optuženim Bobanom Šimšićem se poznaje, ali nikada nisu zajedno učestvovali u ratnim dejstvima zato što je on bio u vojsci, a Boban u policiji.

Unakrsno ispitivanje svedoka Mitra Vasiljevića

Svedok poznaje optuženog Bobana Šimšića jer su živeli u istom kraju, opštini Višegrad. Jedini njihov kontakt bio je povremeno u gradu. Sretali su se jer je svedok radio kao konobar, ali zajedno nikada nisu ratovali.

Ispitivanje od strane Sudskog veća svedokinje Elbise Ahmetaš

Svedokinja je u periodu od 1993. do 1996. godine radila u Komisiji za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima na području Bosne i Hercegovine. Njen zadatak je bio da od civila, žrtava uzima izjave na terenu i te izjave dokumentuje. Izjave su uzimane direktno od svedoka. U Komisiji su bile četiri članice, ali su izjavu od jednog svedoka uzimale dve. Jedna od dve žene, članice Komisije, zapisivala bi ono što je svedok govorio «od reči do reči». Nikada nisu davale uputstva svedoku šta da govori, on bi sam govorio ono što je želeo, govorio je o onome što je preživeo. Na kraju bi svedok potpisao izjavu.

Ispitivanje od strane Tužilaštva svedokinje Elbise Ahmetaš

Dešavalo se da svedok ne želi da govori. U tom slučaju nastojale su da utiču na svedoka da dâ izjavu, ali prinude nikada nije bilo. Najpre bi popričale sa svedokom, on bi im saopštio šta mu se dešavalo i na kraju su zapisivale najinteresantnije delove. Nije bilo obrasca po kome se izjava pisala. Na kraju svake izjave, osim potpisa svedoka, nalaze se tri imena članica Komisije. Ipak to ne znači da su sve tri bile prisutne pri davanju te izjave. Uvek su bile prisutne dve, jedna bi razgovarala sa svedokom, a druga bi zapisivala. Te izjave su na kraju unete u kompjuter, a originali su se odlagali i čuvali u arhivi.

Ispitivanje od strane Odbrane svedokinje Elbise Ahmetaš

Nikada se nije desilo da je u izjavi napisano nešto što svedok nije rekao. Postojala je procedura koja se morala poštovati, a ona je nalagala da se u izjavu unese samo ono što je svedok dobrovoljno izjavio.

Ispitivanje od strane Sudskog veća svedokinje Selme Kilać

Svedokinja je bila jedna od četiri članica Komisije za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima na području BiH, koja je na terenu uzimala izjave svedoka. Na pitanje Sudskog veća da li se seća izjave Fate Šabanović, koju je uzela Komisija, izjavila je da se te izjave ne seća. Prema rukopisu može zaključiti da je izjavu pisala njena koleginica Elbisa Ahmetaš. Iako ne može tvrditi da je gospođa Šabanović zaista dala tu izjavu, misli da je ta izjava zaista njena. Naime, redovna situacija je bila da su svedoci govorili, jedna od članica bi zapisivala i na kraju se izjava potpisivala. Nikada ni jedna izjava nije lažirana, nije pisana napamet i nikada ni jedan potpis svedoka nije falsifikovan. Čak se svedoci nisu upućivali o čemu da govore, oni su dobrovoljno govorili o tome šta su preživeli.

Ispitivanje od strane Tužilaštva svedokinje Selme Kilać

Izjave svedokinje Fate Šabanović se ne seća, ne zna kada i gde je uzeta. Na kraju izjave kao jedno od tri imena stoji njeno, ali ona tu izjavu nije potpisala. Ona je prema rukopisu zaključila da je izjavu pisala njena koleginica Elbisa Ahmetaš a ona ju je i potpisala. Iako je koleginica lažirala njen potpis, sigurna je da nije lažirala izjavu i potpis svedokinje.

Ispitivanje od strane Odbrane svedokinje Selme Kilać

Odbrana nije imala pitanja za ovu svedokinju.

Pretnes pred Apelacionim većem: 09.05.2007. godina

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Direktno ispitivanje veštaka Esada Bilića

Veštak je obavio grafološko veštačenje radi utvrđivanja autentičnosti potpisa svedokinje Fate Šabanović koji stoji na jednoj od izjava koju je prikupila Komisija za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima na teritoriji BiH. Na izjavi stoji potpisana Fata Šabanović, ali je svedokinja izjavila da iako je izjava njena, to nije njen potpis. Kako je Tužilaštvo predložilo da se pomenuta izjava uvrsti u dokaze, bilo je neophodno utvrditi da li se svedokinja zaista potpisala na njoj.

Iako postoje rezerve, upoređivanjem spornog potpisa sa nespornim primercima svedokinjinog potpisa, veštak je zaključio da najverovatnije potpis nije njen.

Unakrsno ispitivanje veštaka Esada Bilića

Tužilac nije imao pitanja za veštaka.

Direktno ispitivanje veštaka Sekule Mičića

Veštak je, takođe, obavio grafološko veštačenje radi utvrđivanja autentičnosti potpisa svedokinje Fate Šabanović na pomenutoj izjavi.

Veštak je utvrdio da potpis nije falsifikovan, ali da potpis koji stoji na izjavi i potpisi koji su služili kao uzorci za upoređivanje ne pripadaju istoj osobi.

Unakrsno ispitivanje veštaka Sekule Mičića

Veštak je obavljao veštačenja za veliki broj sudova širom Bosne i Hercegovine. Pored toga, on je i profesor na Policijskoj akademiji.

Veštak se prilikom veštačenja koristio kriminalističkim tehnikama i pomagalicama. Koristio je električnu lupu sa kružnim osvetljenjem i kosi izvor svetla, mada u ovom slučaju to nije bilo neophodno iz razloga što je do istog zaključka mogao doći i pregledom golim okom.

Kako se nalazi i mišljenja veštaka povodom istog predmeta veštačenja dijametralno razlikuju, Sudsko veće je odlučilo da na osnovu člana 85. ZKP BiH izvrši suočenje veštaka. Prilikom suočenja oba veštaka su ostala pri svom nalazu i mišljenju.

Pošto je Apelaciono veće donelo odluku da se u nastavku dokaznog postupka ne pregleda video snimak svedočenja Fate Šabanović može se zaključiti da je prihvatilo nalaz i mišljenje veštaka Sekule Mičića.

Video snimak uviđaja/identifikacije lica mesta od 03. jula 2006. godine

Dana 03. jula 2006. godine obavljena je identifikacija lica mesta, Vatrogasnog doma i osnovne škole „Vuk Karadžić“ (nekada „Hasan Veletovac“) u Višegradu. Identifikacija je obavljena u prisustvu Sudskog veća, predsedavajućeg i članova Veća, tužioca,

optuženog Bobana Šimšića i njegovog branioca. Identifikaciji nije prisustvo ni jedan od svedoka.

U Vatrogasnom domu obišli su sve prostorije kao i podrum. Jedna od prostorija je nasilno otvorena, u njoj se nalazio samo vatrogasni pribor i alat. Na ulazu u zgradu optuženi je pokazao mesto gde je sreo Ismeta Softića, kada se jednom prilikom u toku 1992. godine našao u Vatrogasnom domu.

U osnovnoj školi „Vuk Karadžić“ obišli su više prostorija u prizemlju. Obratili su pažnju na hodnik koji vodi u fiskulturnu salu u kojoj su bili zatočeni meštani okolnih sela. U tom hodniku nalaze se dva toaleta, dve svlačionice i još jedna prostorija koja služi kao ostava. Iz sale se u pravcu severoistoka vidi Rodić Brdo, prema kome su bežali zatočeni civili, dok je na suprotnoj strani dvorište škole. U fiskulturnoj sali se nalaze dva koša, ali oni izgledaju kao da su novijeg datuma i optuženi je izjavio da se na seća da su bili tu u leto 1992. godine. U hodniku se, takođe, vide i stepenice koje vode na spratove škole.

Direktno ispitivanje svedoka Siniše Đurića

Svedok poznaje optuženog Bobana Šimšića od polovine 2003. godine. Svedokinju Almasu Ahmetpahić ne poznaje (*napomena ML: svedokinja je navela da je on bio prijatelj njenog brata i da su jednom prilikom kada su se u februaru 1992. godine kolima vraćali kući naišli na barikade i tu videli Bobana Šimšića, i kada je ona htela da mu se javi Siniša joj je rekao: «Čuti, znaš li ti ko je to, to je Boban Šimšić!»*).

Unakrsno ispitivanje svedoka Siniše Đurića

Optuženog Šimšića nikada nije upoznao. Kada kaže da ga poznaje od 2003. godine misli da ga je od tada viđao kao policajca u Višegradu. Razlog njegovog svedočenja nije da pomogne optuženom Šimšiću, već da kaže istinu.

Direktno ispitivanje optuženog Bobana Šimšića

Optuženog je rat zatekao u njegovom rodnom selu Žlijeb. Dana 19. aprila 1992. godine je mobilisan u rezervni sastav policije. Zadatak rezervnog sastava policije bio je obezbeđenje putne komunikacije i obezbeđenje objekata od javnog značaja, ali su se obavljali i redovni poslovi policije. Svi ti zadaci obavljali su se u Višegradu, nikada po okolnim selima.

Bio je u dobrim odnosima sa Bošnjacima, kako pre tako i posle rata. U naročito dobrim odnosima bio je sa porodicom Naila Ramića. Poznavao je njegove ćerke Nailu i Smailu od detinjstva i družili su se. Svoje komšije Bošnjake nakon rata video je u selu Žlijeb kada su došli da obiđu svoje kuće. Tada su popričali i nije bilo nikakvog incidenta.

Povodom tačaka optužnice koje ga terete za ratni zločin u opštini Višegrad izjavio je da o događajima koji su se dogodili u okolnim selima i koji mu se stavljaju na teret nema neposrednih saznanja i da ti događaji nemaju nikakve veze s njim. Nikada nije

učestvovao u maltretiranju, silovanju i ubijanju Bošnjaka iz sela opštine Višegrad. Na optužbe svedokinje Almase Ahmetspahić da je u njenom selu Velji Lug učestvovao u paljenu kuća, ubistvu i maltretiranju civila, rekao je da u selu Velji Lug nikada nije bio i da ovu svedokinju ne poznaje.

Jedan od zadataka rezervnog sastava policije u julu 1992. godine bio je i obezbeđivanje bošnjačkog stanovništva koje je bilo smeštano u osnovnoj školi „Hasan Veletovac“ u Višegradu. U školi je bilo smešteno oko stotinak ljudi. Ljudi su bili slobodni da se kreću, mnogi su odlazili do rođaka ili u prodavnicu. Na dežurstvu su uvek bila dva policajca. Svi policajci su imali plave dvodelne maskirne uniforme i automatsku pušku sa preklopnim kundakom. On je dva puta dežurao u dnevnoj smeni. Jednom je sa njim bio Goran Miličević, drugog policajca se ne seća. Za vreme dežurstava nije se desilo ništa neobično, niko nije maltretiran, silovan, odveden ni ubijen. Šta se dešavalo nakon njegove smene ne zna, ali nikada nije čuo da se u školi desilo bilo šta loše.

Što se tiče Vatrogasnog doma i zatvaranja civila u toj zgradi, o tome ne zna mnogo. U toj zgradi je bio samo jednom, prilikom redovne patrole reona i tada je ispred zgrade video neke od svojih komšija. Popričali su i zatim je otišao.

Mitar Vasiljević nije bio u rezervnom sastavu policije i njih dvojica nikada zajedno nisu proveli više od desetak minuta.

Unakrsno ispitivanje optuženog Bobana Šimšića

Načelnik policije bio je Risto Perišić, a komandir Dragan Tomić. Draganu Tomiću su se podnosili svi izveštaji, kako redovni tako i oni koji su govorili o nekom incidentu. Njemu nije poznato da li je bilo izveštaja koji su opisivali incidente, odvođenje i ubistva ljudi, i ako ih je bilo on takav izveštaj nikada nije napisao.

Poznato mu je da su ljudi iz okolnih sela napuštali svoje domove, ali ne zna na koji način, da li je to bilo dobrovoljno ili ih je neko prisilio na to. Za incident iz sela Velji Lug čuo je prvi put kada je protiv njega podignuta optužnica.

Što se tiče Vatrogasnog doma, on je u njemu bio u toku rata samo jednom. To se desilo kada je prilikom rutinske kontrole reona rešio da poseti zgradu Vatrogasnog doma. Kada je došao do zgrade, na ulazu je video neke od svojih komšije, Ibrumšu Agić, Fatu Kešmer, Curu Gluščević, Vasviju Gluščević i druge. Do tada nije znao da su u toj zgradi smešteni Bošnjaci i nije znao ni razlog zbog čega su tu. Na ulazu kod vrata video je i komšiju Ismeta Softića koga su vodila dva uniformisana i naoružana čoveka. Kada je pitao gde ga vode, odgovorili su mu da ga vode na ispitivanje. On se tada pobunio i rekao da Ismeta vrate u zgradu, što su oni i učinili. Nakon toga je još malo popričao sa ženama i otišao.

Ljudi koje je obezbeđivao u osnovnoj školi nisu bili isti ljudi koje je video u Vatrogasnom domu, iako su svi bili Bošnjaci iz okolnih sela. Prilikom obezbeđivanja

škole razgovarao je s tim ljudima, najviše sa Nailom Ramićem. Nail se tom prilikom nije žalio ni na šta.

Komentar:

Prilikom davanja izjave optuženi je izgledao smireno. U svojoj odbrani nije izneo mnogo činjenica vezanih za događaje koji mu se stavljaju na teret, ali se čini da o tome zna mnogo više. Odbrana je u toku direktnog ispitivanja postavljala pitanja optuženom na takav način da je onemogućeno Tužilaštvu da u unakrsnom ispitivanju više sazna od optuženog. Pošto predmet unakrsnog ispitivanja mogu biti samo pitanja o kojima je optuženi ispitan prilikom direktnog ispitivanja, branilac je uspešno onemogućio i sprečio Tužilaštvo da razjasni mnoge činjenice. Čini se da je tužilac bio prilično nezadovoljan zbog ovakve taktike branioca optuženog. Ipak, ispitivanje optuženog je obavljeno u skladu sa zakonom.

Pretnes pred Apelacionim većem: 17. maj 2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Sudsko veće je odlučilo da u nastavku dokaznog postupka izvrši uvid u materijalne dokaze koje su podnele obe stranke, Tužilaštvo i odbrana. Dokumentacija koja je pregledana odnosi se na lišenje slobode i određivanje pritvora optuženom, izvod iz kaznene evidencije, dopis vezan za radno angažovanje optuženog, dokumentacija vezana za vršenje ekshumacija u opštini Višegrad, obdukcijски nalazi, crteži lica mesta, izvodi iz matične knjige umrlih, pisani nalazi i mišljenja veštaka grafologa, iskazi zaštićenih svedoka, izjava svedokinje Munibe Gluščević (*napomena ML: ova svedokinja je umrla u toku postupka, tako da je kao dokaz pročitana njena izjava iz istrage*), izjave Fate Šabanović i Naile Ahmetagić koje su one dale Državnoj komisiji za prikupljanje podataka o ratnim zločinima na teritoriji BiH, razna fotodokumentacija i dr.

Predlog Tužilaštva

Tužilaštvo je predložilo da se kao dodatni svedok sasluša Medina Trebo, koja je bila očevidac dešavanja u Vatrogasnom domu i u osnovnog školi „Hasan Veletovac“ u Višegradu.

Sudsko veće je ovaj predlog odbilo. Naime, ovu svedokinju Tužilaštvo je trebalo da predloži u prvostepenom postupku, a obzirom da je o ovoj svedokinji i tada imalo saznanja. U dugostepenom postupku moguće je izuzetno predložiti ispitivanje dodatnih svedoka i to samo u slučaju da se taj svedok iz opravdanih razloga nije mogao pozvati da svedoči u prvostepenom postupku. S druge strane, prihvatanjem ovog predloga došlo bi do nepotrebnog odugovlačenja postupka, naročito zbog toga što su okolnosti događaja o kojima bi svedokinja govorila dovoljno utvrđene.

Predlog odbrane

Kako je Sudsko veće odbilo da prihvati kao utvrđenu činjenicu (koja je inače utvrđena presudom MKTJ u postupku koji se vodio protiv Mitra Vasiljevića) da je „Mitar

Vasiljević u periodu od 15. do 28. juna 1992. godine boravio na lečenju u Užičkoj bolnici“, odbrana je predložila da se ova činjenica utvrdi na drugi način, tako što će se u nastavku dokaznog postupka pročitati izjave svedoka sa suđenja Vasiljeviću, a koji su svedočili o njegovom zdravstvenom stanju i boravku u bolnici.

Sudsko veće je odlučilo da prihvati predlog odbrane i Tribunalu u Hagu uputi zahtev za ustupanje dokumenata, odnosno pomenutih izjava svedoka.

Komentar:

Predlog odbrane je veoma značajan. Naime, prvostepeno veće je ovu činjenicu prihvatilo kao utvrđenu, s obzirom da se Tužilaštvo nije tome protivilo. Kako sada Tužilaštvo osporava tu činjenicu, drugostepeno veće ju je odbacilo, jer iako je utvrđena u presudi MKTJ to ne obavezuje Sud, ali je ostavilo odbrani da je dokaže na drugi način. Odbrana je to iskoristila i nastojala da je dokaže putem izjava svedoka. Značaj te činjenice ogleda se u tome što je više svedoka optužbe govorilo da su Mitar Vasiljević i optuženi Boban Šimšić neodređenog datuma u drugoj polovini juna 1992. godine u osnovnoj školi «Hasan Veletovac» pred svim zarobljenicima naterali jednu Bošnjakinju da se skine gola, a potom je pretukli. Ako bi se utvrdilo da u to vreme Mitar Vasiljević nije mogao biti u pomenutoj školi, postavilo bi se pitanje da li se tim svedocima može verovati i da li su oni govorili istinu, a u vezi s optuženim Šimšićem. Odbrana ide za tim da izvrši diskreditaciju svedoka optužbe i da dokaže da je optužnica zasnovana na lažnim iskazima svedoka.

Pretres pre Apelacionim većem: 14. jun 2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Odluke Apelacionog veća

Kako je na prethodnom pretresu odbijeno prihvatanje kao utvrđene činjenice, a vezano za alibi Mitra Vasiljevića, na današnjem pretresu Apelaciono veće je trebalo da se konačno opredeli o predlozima odbrane. Naime, data je mogućnost odbrani da te činjenice predloži kao dokazni predmet. Branilac optuženog je to učinio, precizirajući svoje predloge, koje je Apelaciono veće ponovo razmotrilo. Radi se o sledećim predlozima:

1. Da se pozovu veštaci sudske medicine dr Đokić Igor i dr Radović Ratko, koji bi trebalo da se izjasne na okolnosti povreda koje je imao svedok Jovanović Slaviša, a vezano za njegovo ponašanje u kritično vreme u odnosu na navode koje je iznosila svedokinja Ahmetspahić Almasa;
2. Da se pribave transkripti iskaza 16 svedoka: Moljević Aleksandra, Vasiljević Milojke, Mitrović Petra, Zečević Ilije, Šimšić Ratomira, Savić Živorada, Lončarević Gorana, Novaković Miloja, Sikirić Dobrivoja, Vasiljević Radomira, Tomašević Milene, Simić Slobodana, Pavlović Slavice, Martinović Borislava, Jeftović Slavice i Jovanović Ivana;
3. Da se pribave Knjiga protokola Doma zdravlja u Višegradu za 1992. godinu, Knjiga protokola svih pacijenata Užičke bolnice za 1992. godinu, Knjiga pacijenata sa ratišta od 06. aprila 1992. Užičke bolnice i Otpusna lista Užičke

bolnice za Vasiljević Mitra, a sve ovo u vezi s utvrđivanjem alibija za Vasiljević Mitra u kritično vreme.

Apelaciono veće je donelo odluku da ove predloge odbrane ne prihvati. Naime, ovi dokazi bili su predmet ocene Tribunala u Hagu u predmetu IT-98/32 i tada nisu bez razumne sumnje utvrđeni. Kako oni služe za dokazivanje pomoćne činjenice, a ne bitne – radnje izvršenja, Apelaciono veće smatra da ih nije neophodno izvoditi. S obzirom na dokaze koji se nalaze u spisu ovog predmeta i slobodne ocene dokaza, Apelaciono veće poseduje dovoljno materijala na osnovu koga može doneti odluku.

Branilac optuženog je podneo i predlog, odnosno zahtev da se odbrani dostave sve kopije video zapisa sa prvostepenog suđenja, kako bi bili korišćeni prilikom završne reči. Apelaciono veće je i ovaj predlog odbrane odbilo s obrazloženjem da za to ne postoje uslovi, kao i da smatra da to nije neophodno za završnu reč odbrane.

Stav odbrane

Odbrana smatra da utvrđivanje alibija Mitra Vasiljevića ne predstavlja pomoćnu već bitnu činjenicu. Naime, u istrazi većina svedoka je kao izvršioca krivičnog dela navela Mitra Vasiljevića, da bi na glavnom pretresu promenili iskaz i kao izvršioca označili optuženog Bobana Šimšića. Ako bi se utvrdio alibi Mitra Vasiljevića u kritično vreme, postavilo bi se pitanje da li su svedoci govorili istinu i da li im se može verovati kada kao izvršioca navode optuženog Šimšića.

Iako ni Tribunal u Hagu nije bez razumne sumnje utvrdio da li postoji alibi Mitra Vasiljevića u kritično vreme, to ne bi trebalo da spreči ovaj Sud da izvede iste i nove dokaze i sam donese odluku povodom toga, pogotovo zato što postoji dobra saradnja između MKTJ i Suda BiH i moguće je pribaviti sva neophodna dokumenta koja se nalaze u posedu MKTJ.

Stav Apelacionog veća

Apelaciono veće je ostalo pri svojoj odluci, napominjući da postoji dovoljno dokaza za donošenje presude. Podsetilo je odbranu da na drugostepenu odluku nema pravo žalbe, ali da u slučaju da smatra da joj je povređeno pravo na pravično sudjenje ima pravo apelacije pred Ustavnim sudom.

Apelaciono veće je objavilo da je završen dokazni postupak. Završne reči stanaka biće kroz dve sedmice, nakon čega će biti doneta presuda.

Pretres pred Apelacionim većem: 26.06.2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP

Dokazni postupak

Za današnji pretres pred Apelacionim većem bilo je predviđeno iznošenje završnih reči stranaka. Ipak, predsednica Apelacionog veća Azra Miletić obavestila je tužilačku stranu i prisutne u sudnici da je prehodnog dana Apelaciono veće dobilo zahtev za izuzeće celog veća, koji je uputio branilac optuženog Bobana Šimšića. Javnost nije bila upoznata s razlozima zbog kojih advokat Veljko Čivša traži izuzeće svih sudija veća. Apelaciono veće smatra da je ovaj zahtev neblagovremen, ali o tome će naknadno biti odlučeno. Kako će o ovom zahtevu odlučivati drugo veće, pretres je odložen na neodređeno vreme.

Pretres pred Apelacionim većem: 09. 07. 2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Na prethodnom pretresu branilac optuženog podneo je zahtev za izuzeće celog veća, ali kako je pretres nastavljen pred istim neizmenjenim većem, može se zaključiti da je zahtev branioca odbijen.

Završna reč tužioca

Optužnica je potkrepljena dokazima koje je Tužilaštvo izvelo, činjenično i pravno zadovoljeni su svi elementi krivičnog dela koje se optuženom stavlja na teret. Izvedeno je dovoljno dokaza na osnovu kojih Apelaciono veće može doneti zakonitu i pravičnu odluku o krivičnom delu i krivičnoj odgovornosti optuženog Bobana Šimšića i oglasiti ga krivim za krivično delo zločin protiv čovečnosti iz člana 172. Krivičnog zakona BiH. Bitna obeležja bića krivičnog dela zločin protiv čovečnosti jesu postojanje širokog i sistematičnog napada usmerenog protiv civilnog stanovništva, znanje učinioca o postojanju takvog napada i dela učinioca koja čine deo tog napada, odnosno da su u vezi sa tim napadom. Saslušanjem, odnosno čitanjem iskaza 28 svedoka, 3 veštaka, unakrsnim ispitivanjem svedoka odbrane i iznošenjem pismenih dokaza, Tužilaštvo je predstavilo dokaze koji potvrđuju da se radnjama koje je počinio optuženi, a koje su navedene u dispozitivu precizirane optužnice, u celosti ostvaruju sva bitna obeležja krivičnog dela. Da je u vreme kada je optuženi počinio radnje koje mu se stavlja na teret trajao širok i sistematičan napad Vojske i Policije Republike Srpske, potpomognute snagama JNA i paravojnim formacijama iz Srbije i Crne Gore i da je taj napad bio usmeren prema nesrpskom civilnom stanovništvu na području opštine Višegrad i cele istočne Bosne proizilazi iz dokaza provedenih na pretresu protiv optuženog Bobana Šimšića i pravosnažnih presuda MKTJ donetih u postupcima protiv Biljane Plavšić, Mitra Vasiljevića i drugih. Na osnovu člana 4. Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ tužilačka strana je predložila prihvatanje ove činjenice kao utvrđene. Ove činjenice su van razumne sumnje utvrđene i putem izjava saslušanih svedoka. Svi svedoci govorili su o progonu bošnjačkog stanovništva u opštini Višegrad koji je izvršen od strane lokalnih Srba, pripadnika paravojnih srpskih formacija i Vojske i Policije Republike Srpske u periodu od maja do septembra 1992. godine. Govorili su o razaranju domova, uništavanju kulturno-istorijskih objekata, pljačkanju, formiranju logora, ubistvima i silovanjima. U logorima koji su formirani u osnovnoj školi „Hasan Veletovac“ i Vatrogasnom domu u Višegradu, zatvoreni Bošnjaci, muškarci, žene i deca, omalovažavani su i premlaćivani, u čemu je učestvovao optuženi Boban Šimšić. Svedoci su naveli i da su prevoženi

kamionima od svojih sela do logora, pod pretnjom oružjem, a ne dobrovoljno kako je to odbrana pokušala da dokaže.

Optuženi je pripadao srpskoj paravojnoj grupi koju je predvodio Milan Lukić i koja je počinila mnogobrojna ubistva i pljačke civila u kritičnom periodu. Milan Lukić, Mitar Vasiljević i još dvojica muškaraca, pripadnika grupe, 07. juna 1992. godine na obali reke Drine ubili su sedam Bošnjaka. Ovo je dokazano presudom MKTJ koja je doneta u postupku protiv Mitra Vasiljevića. Zatim, 14. juna 1992. godine više od 60 Bošnjaka zatvoreni su u kući koja se nalazila u Višegradu, kuća je zapaljena, a oni koji su se pokušali spasiti iskakanjem kroz prozor ubijeni su na licu mesta.

Niko od civila koji su živeli u selima u okolini Višegrada nije bio naoružan. Srpska vojska je mesecima pre zločina oduzimala oružje stanovništvu i njeni pripadnici su znali se radi o nebranjanim mestima. Iako to nije bilo opravdano vojnim potrebama, naoružani su upadali u sela, razarali, pustošili i ubijali civile. U selu Velji Lug ubijeno je na spavanju sedam civila, žene i jedna devetomesečna beba, dok su kuće i poljoprivredni objekti zapaljeni. Ovo potvrđuju i zapisnici sa ekshumacija i drugi dokazi, među kojima i izjave preživelih svedoka.

O tome da je zločin dobro prikrivan govore i masovne grobnice, u kojima su pronađena tela ubijenih Bošnjaka, a koje su pronađene na lokalitetu Slap u Žepi. Ekshumaciju tela i njihovu identifikaciju i obdukciju vršili su veštaci sudsko-medicinske struke, patolozi Ričard Klark (Richard Clark), Željko Cihlarž i Žujo Hamza, koji su u svojim pismenim izveštajim objasnili uzroke smrti.

Nije se radilo o izolovanom incidentu, već o modelu ponašanja. Optuženi je bio policajac, kretao se po gradu i viđen je u društvu s haškim optuženicima. Neosnovana je njegova odbrana da nije znao za plan širokog i sistematičnog napada na nesrpsko stanovništvo.

Svedoci optužbe su u svim bitnim delovima iskaza saglasni, ali ima i malih neslaganja, što potvrđuje da se oni nisu dogovarali i usaglašavali izjave. Njihova odstupanja u odnosu na ranije izjave date u istrazi rezultat su specifičnosti situacije, dvosmislenih pitanja odbrane, optužujućeg tona branioca kada ih pita "Zašto ste promenili iskaz?!", a sve u cilju zbunjivanja svedoka i njihove diskreditacije. Neki svedoci su otvoreno priznali da se plaše da svedoče. Ipak, svi oni su spontano i iskreno ispričali šta su preživeli. Neki zbog bolesti, starosti i perioda od 14 godina koliko je proteklo od zločina nisu mogli da se sete svih pojedinosti. Važno je da su ostali dosledni u najbitnijim delovima. Svedoci su živeli u različitim selima, a svi su govorili o progonu.

Otežavajuće okolnosti su te da je optuženi učestvovao u zločinačkoj aktivnosti koja nije obuhvatala samo progon, već i ubistva, prisilne nestanke, silovanja, nečovečna postupanja, i to u jednom dužem vremenskom periodu. Takođe, otežavajuća okolnost je ta da je optuženi delovao u sastavu zloglasne grupe Milana Lukića, koju su činili najveći kriminalci tog vremena, a optuženi se ni jednom od njih nije distancirao. Za vreme postupka optuženi nije izrazio kajanje, niti je oštećenima koje su svedočile izjavio saučešće.

Tužilac je zatražio da Apelaciono veće optuženog oglasi krivim i kazni ga po zakonu. Olakšavajućih okolnosti nema i zbog toga tužilac traži kaznu dugotrajnog zatvora (45 godina) jer je jedino ona primerena stepenu njegove krivične odgovornosti.

Predlog odbrane

Branilac optuženog predložio je Apelacionom veću da ukine pritvor optuženom Šimšiću. Kao obrazloženje izneo je da je na Savetovanju krivičara u Naumu sudija Ustavnog suda prof. dr Miodrag Simović najavio da su u toku izmene i dopune Zakona o krivičnom postupku BiH. Naime, član 132. stav 1. tačka d) nije u saglasnosti sa članom 5. Evropske konvencije o ljudskim pravima, pa samim tim je i protivna članu 2. stav 2. Ustava BiH. Kako je optuženi u pritvoru više godina na osnovu samo ove protivustavne odredbe, odbrana predlaže da pritvor prema optuženom bude ukunut.

Tužilac je izneo stav da se protivi ukidanju pritvora i smatra da Apelaciono veće optuženom treba da produži pritvor do okončanja postupka.

Stav Apelacionog veća

Veće je podsetilo da 10. jula ističe rok za ispitivanje opravdanosti pritvora po službenoj dužnosti, tako da će tada doneti svoju odluku i pismeno obavestiti stranke u postupku.

Pretres je odložen zbog zauzetosti Apelacionog veća. Za sledeći pretres zakazano je iznošenje završne reči odbrane.

Pretres pred Apelacionim većem: 07.08.2007.

Izveštaj: Aleksandar Olenik, FHP

Završna reč odbrane

Branilac optuženog, advokat Veljko Čivša predlaže isključivo oslobađajuću presudu jer smatra da nema dokaza da je optuženi učinio krivično delo koje mu se stavlja na teret i insistira na pravilnoj primeni načela legaliteta odnosno da se optuženom može suditi samo za ono krivično delo koje je u vreme izvršenja bilo definisano zakonom. Posebno ističe da je retroaktivno dejstvo zakona dozvoljeno samo ako je u korist optuženog.

U daljem izlaganju branilac je izvršio detaljnu analizu skoro svih svedočenja u ovom postupku, uključujući i svedočenja zaštićenih svedoka koje je pominjao samo po inicijalima. Razlog za ovo izlaganje je pokušaj diskreditacije svedoka insistiranjem na razlikama u njihovim izjavama datim pred Ministarstvom unutrašnjih poslova BiH, Međunarodnim crvenim krstom i Sudom BiH.

Ove razlike nisu suštinske prirode, već su rezultat velikog vremenskog razmaka između radnji izvršenja i davanja izjava odnosno svedočenja.

Direktno je optužio Udruženje žena žrtava rata za pritisak na svedoke i instruiranje svedoka u pogledu njihovih izjava. Smatra da postoji dovoljno dokaza za podnošenje krivičnih prijava zbog krivičnog dela lažnog svedočenja.

U daljem izlaganju branilac optuženog je pokušao da ospori status logora osnovnoj školi Hasan Veletovac, u kojoj su žrtve bile zatvorene. A sve na osnovu činjenice da su zatvoreni Bošnjaci posećivali kancelariju Crvenog krsta odnosno da su imali ograničenu sposobnost kretanja.

Zatim je advokat optuženog pokušao da ospori status krivičnog dela silovanja kao dela krivičnog dela zločina protiv čovečnosti u trenutku izvršenja krivičnog dela. Takođe, po advokatu odbrane, oduzimanje manjih novčanih iznosa nije teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava.

Po mišljenju ovog advokata, odbrana je bila diskriminisana u ponovljenom postupku jer Veće nije prihvatilo izvođenje predloženih dokaza od strane odbrane, već su samo ponovo saslušana svedočenja u korist optužbe. Istakao je politički karakter procesa i ponovo je insistirao na postojanju lažnih svedočenja.

Optuženi Boban Šimšić je izjavio da ostaje u svemu kod završne reči branioca i traži oslobađajuću presudu.

Pretnes pred Apelacionim većem: 14.08.2007.

Izveštaj: Mirjana Lazić, FHP, Regionalni tim za praćenje suđenja za ratne zločine

Objavljivanje presude

Nakon većanja i glasanja Apelaciono veće je u prisustvu stranaka javno objavilo presudu u ime Bosne i Hercegovine, kojom je optuženog Bobana Šimšića oglasilo krivim za krivično delo zločina protiv čovečnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) u vezi sa tačkama a), e), f), g) i i) a sve u vezi sa članovima 29. i 31. KZ BiH, pa ga primenom navedenih zakonskih odredbi i članovima 39., 42. i 48. KZ BiH osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 14 godina. Optuženom se u kaznu zatvora na osnovu člana 56. KZ BiH uračunava vreme provedeno u pritvoru počev od 24.01.2005. pa do upućivanja na izdržavanje izrečene kazne. Optuženi se na osnovu člana 188. tačka 4 ZKP BiH oslobađa od dužnosti plaćanja troškova postupka. Oštećeni se sa imovinsko-pravnim zahtevom upućuju na parnicu.

Odluka se pretežno zasniva na iskazima svedoka, očevidaca i žrtava, i to kako svedoka optužbe tako i svedoka odbrane. Sud je pažljivo analizirao svaki iskaz pojedinačno a zatim i u vezi sa svim drugim iskazima a u određenim slučajevima i sa materijalnim dokazima. Sud je posebno uvažavao činjenicu da su svedoci svedočili o događajima sa vremenskom distancom od deset i više godina, da su imali različite mogućnosti percepcije, da je za mnoge od njih ovo bilo traumatično iskustvo i da su mnogi imali negativan stav prema optuženom. Prihvaćene su kao utvrđene činjenice iz pravosnažne presude MKTJ-a u predmetu protiv Mitra Vasiljevića. Sud odbacuje tvrdnje odbrane da

krivično delo zločin protiv čovečnosti nije bilo propisano u vreme izvršenja krivično-pravnih radnji, ukazujući na povredu načela zakonitosti, te posebno da radnje silovanja i prisilnog nestanka nisu ni prema međunarodnom običajnom pravu bile priznate kao radnje izvršenja ovog krivičnog dela. Sud podseća da su navedne radnje nesporno kriminalne radnje koje u vreme rata dobijaju osobine ratnog zločina, a kada je neka radnja propisana kao zločin u vreme kada je preduzeta, sudije imaju diskreciono pravo da takvu radnju kada se ona odlikuje visokim stepenom okrutnosti, nehumanosti i uopšte zločinačkim ponašanjem kvalifikuju kao zločin protiv čovečnosti. Sudije su se pozivale i na član 172. tačku k) koja predviđa generalnu klauzulu kojom se obuhvataju sva druga neimenovana nečovečna dela slične prirode.

Prilikom odmeravanja kazne Sud je uzeo u obzir težinu dela i njegove posledice, činjenicu da se radilo o jednom od najtežih oblika povrede međunarodnog humanitarnog prava, brojnost dela i stepen krivične odgovornosti optuženog. Sud nije utvrdio posebnu okrutnost i upornost optuženog, ali on je neke radnje počinio kao čuvar od koga se očekivalo da zaštiti civile koji su zbog činjenice višednevnog zatvaranja predstavljali posebno ranjivu kategoriju.

Kako optuženi nema pravo žalbe, presuda je danom objavljivanja prostala pravosnažna.

